

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ
EĞİTİM PROGRAMI VE 2012 DEĞİŞİKLİKLERİNİN
UYGULANMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)**

**Danışman
Doç. Dr. Mustafa ŞANAL**

**Hazırlayan
Ülkü DÜZGÜN**

Yüksek Lisans Tezi

**Haziran-2014
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ
EĞİTİM PROGRAMI VE 2012 DEĞİŞİKLİKLERİNİN
UYGULANMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)**

(Yüksek Lisans Tezi)

**Danışman
Doç. Dr. Mustafa ŞANAL**

**Hazırlayan
Ülkü DÜZGÜN**

**Haziran-2014
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Ülkü DÜZGÜN

YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI

“Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Programı ve 2012 Değişikliklerinin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri (Kayseri İli Örneği) ” adlı Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez Önerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Ülkü DÜZGÜN

Danışman

Doç. Dr. Mustafa ŞANAL

Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Doç. Dr. Mustafa ŞANAL danışmanlığında Ülkü DÜZGÜN tarafından hazırlanan “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Programı ve 2012 Değişikliklerinin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri (Kayseri İli Örneği)” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında **yüksek lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

.....19...../06/2014.....

JÜRİ:

Danışman : Doç. Dr. Mustafa ŞANAL

.....

Üye : Doç. Dr. Hasan BOZGEYİKLİ

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

.....

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 23/06/2014 tarih ve19.....sayılı kararı ile onaylanmıştır.

.....23/06/2014.....

Enstitü Müdürü Y,
Prof. Dr. Ahmet ŞAHİN

ÖNSÖZ

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen sıfır-altı yaş arasındaki dönemini kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında çok önemli bir yeri olan; bedensel, motor, sosyal-duygusal-zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, bu doğrultuda kişiliğinin şekillendiği “erken çocukluk çağı” diye de adlandırılan gelişim ve eğitim süreci olarak tanımlanabilir. Okul öncesi eğitimin amaçlarının gerçekleştirilebilmesi, iyi planlanmış eğitim programları ile mümkün olabilir. Yaşamın ilk yıllarında öğrenilen şeylerin, kazanılan davranışların kalıcı etkileri nedeni ile okulöncesi eğitim çok önemlidir. İlk öğrenilen şeylerin iyi, güzel ve doğru şeyler olması hem çocuk hem de toplum için büyük değer taşımaktadır. Bu çalışma Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Programı ve 2012 Değişikliklerinin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma sonunda yer alan önerilerin yeni okulöncesi eğitim programı hazırlamaya katkısı olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde değerli görüşleri ve önerileriyle beni yönlendiren ve beni destekleyen tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Mustafa ŞANAL' a teşekkürü bir borç bilirim. Araştırma verilerinin analizi sırasında yardımlarını ve desteğini esirgemeyen hocam Arş. Gör. Emre Toprak'a teşekkür ederim. Tezimin uygulama aşamasında bana yardımcı olan ve destek veren öğretmen arkadaşlarıma çok teşekkür ederim. Yüksek lisans öğrenimi sırasında tanıdığım ve her konuda desteğini yanımda hissettiğim sevgili arkadaşım Hava DALGALI' ya çok teşekkür ederim. Hayatımın her anında yanımda yer alan, değerli emekleri ile beni bugünlere getiren, eğitim yaşamımda ve hala bana her zaman destek olan babam Ömer ŞENCAN' a ; tezimin yazım sürecinde hayatımdaki pek çok yükü sırtımdan alarak tezimi yazmamı kolaylaştıran, desteği ve yardımları ile tezimi yazdığım annem Nazmiye ŞENCAN' a, desteklerini üstümden eksik etmeyen kardeşlerime çok teşekkür ederim. Bu çalışma zorlu çalışma sürecinde gösterdikleri ilgi, sabır ve desteklerinden dolayı sevgili eşim Recep DÜZGÜN ve çocuklarım Ali ve Ahmet İlbey' e çok teşekkür ederim.

Ülkü DÜZGÜN,
Haziran 2014, KAYSERİ

**OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI
VE 2012 DEĞİŞİKLİKLERİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
(Kayseri İli Örneği)**

Ülkü DÜZGÜN

**Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2014
Danışman: Doç. Dr. Mustafa ŞANAL**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına göre görüşlerinin, görev yaptıkları okul türü, kıdem, sosyoekonomik durum, öğrenci sayısı ve mezun oldukları okul türü değişkenlerine göre incelenmesidir. Araştırmada genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Uzun (2007) tarafından geliştirilen anket ve anket sonuçlarını doğrulamak için dört maddeden oluşan görüşme yöntemi kullanılmıştır. İki bölümden oluşan anketin birinci bölümünde öğretmenlerin kişisel bilgileri ve demografik bilgileri kapsayan maddeler; ikinci bölümde ise okul öncesi eğitim programının uygulanması konusunda öğretmen görüşlerinin belirlenmesine yönelik 40 madde bulunmaktadır. Bu maddelerin oluşturulmasında O.Ö.E.P.'ni oluşturan öğeler, hedefler, eğitim durumları dikkate alınmıştır. Anketin ikinci bölümünde beşli derecelendirme (hiç, bazen, orta sıklıkta, çoğu zaman, her zaman) biçiminde seçenekler yer almaktadır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 20.00 programıyla analiz edilmiştir. Toplanan veriler üzerinde mezun olunan okul türü, kıdem, sahip olunan öğrenci sayısı, görev yapılan okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik düzeyi ve görev yapılan okul türü değişkenlerine göre öğretmenlerin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişiklikleri hakkındaki görüşlerinin farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla ki-kare istatistiği kullanılmıştır. Araştırmada manidarlık düzeyi,05 olarak alınmıştır. Araştırmanın sonunda, elde edilen sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programı, Okul Öncesi Eğitim, Okul Öncesi Eğitim Programı

**PRESCHOOL TEACHERS' VIEWS REGARDING PRESCHOOL EDUCATION
PROGRAM AND THE IMPLEMENTATION OF 2012 AMENDMENT
(KAYSERİ SAMPLE)**

(Case of Kayseri Province)

Ülkü DÜZGÜN

Erciyes University, Institute of Education Sciences

Master's Thesis, June 2014

Supervisor: Assoc. Dr.. Mustafa ŞANAL

ABSTRACT

Purpose of this study is to examine teachers', who are working in preschool institutions, opinion about preschool education and changes of 2012, according to the variables of school type that they work in, seniority, socio-economic status, number of student, type of school they graduated. In the study, survey questionnaire is used, developed by Uzun (2007), as the data collection tool and to verify the results of the questionnaire, interview method consisting four item is used. Survey consist of two parts and in the first part teachers' personal information, including demografic information agents; in the second part there are 40 items for determining teachers' opinions about implementation of preschool education program. In the creation of this items, Early Childhood Education Program's (O.Ö.EP)forming elements, objectives, educational status are taken in to account. In the second part of the survey there are options in the form of five ratings like (never, sometimes, medium frequency, often, always). In the study obtained data are analyzed by SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 20.00 program. On the collected data chi-square statistic is used to put forth the diferentiation of teachers' opinion about preschool education program and 2012 change of program according to the variables of school type that they work in, seniority, socio-economic status, number of student, type of school they graduated. In the study, the significance levelis taken as 05.

In the research, it is determined that the most difficulties that teachers face with are poor physical conditions, high number of students and insufficient tools-supplies. At the end of the research suggestions, whose development based on the gathered results,are given

Keywords: Education Program, Preschool Education, Preschool Education Program

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI.....	ii
KABUL ONAY	iii
ÖNSÖZ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı	2
1.2. Araştırmanın Önemi	2
1.3. Varsayımlar	3
1.4. Sınırlılıklar	3
1.5. Tanımlar	3
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	5
2.1. EĞİTİM VE EĞİTİM PROGRAMI.....	5
2.1.1. Eğitim ve Eğitim Programının Tanımı.....	5
2.1.2. Eğitim Programının Yararları ve Özellikleri	6
2.1.3. Eğitim Programının Öğeleri	7
2.2. OKULÖNCESİ EĞİTİM.....	8
2.2.1. Okulöncesi Eğitim.....	8
2.2.2. Okul Öncesi Eğitimin Önemi	9
2.2.3. Okulöncesi Eğitimin Amaçları	10
2.3 TÜRKİYE'DEKİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....	13
2.4. MEB 2013 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI.....	16

2.4.1. Okul öncesi eğitim programının özellikleri.....	16
2.4.1.1.Okul Öncesi Eğitiminin Planlaması ve Uygulanması	19
2.4.1.1.1. Öğrenme Merkezleri.....	20
2.4.1.1.2. Etkinlik Çeşitleri	22
2.4.1.1.3. Aylık Eğitim Akışı	26
2.4.1.1.4. Günlük Eğitim Akışı.....	27
2.4.2. Okul Öncesi Eğitimin Değerlendirilmesi	29
2.4.2.1.Çocukların Değerlendirilmesi	29
2.4.2.2. Programın Değerlendirilmesi	29
2.4.2.3. Öğretmenin Kendini Değerlendirmesi.....	30
2.5. ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM.....	30
2.5.1. Almanya	30
2.5.2. Fransa	32
2.5.3. Amerika Birleşik Devletleri.....	32
2.6. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	35
3. YÖNTEM.....	39
3.1. Araştırmanın Modeli.....	39
3.2. Evren ve Örneklem.....	39
3.3. Veri Toplama Araçları.....	39
3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi	40
4. BULGULAR.....	42
5. TARTIŞMA.....	140
6. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	143
6.1. Sonuç	143
6.2. Öneriler	156
KAYNAKÇA.....	158
EKLER.....	163

TABLolar LİSTESİ

- Tablo 1. Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği..... 42
- Tablo 2. Öğretmenlerin kıdemlerine göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği 56
- Tablo 3. Öğretmenlerin okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği. 72
- Tablo 4. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği. 89
- Tablo 5. Öğretmenlerin en son mezun oldukları okul türüne göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği..... 108

1. GİRİŞ

Dünyada ve ülkemizde yaşanan sosyo - ekonomik, kültürel, politik ve teknolojik değişimler insan yaşamını oldukça etkilemektedir. Yaşanılan bu değişimler özellikle küreselleşme temelinde yer almaktadır. Çünkü dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen bir olay o yere uzak veya yakın başka bir yerde de etkisini göstermektedir. Ayrıca günümüzde nüfus hareketliliğinin çok fazla olması, yaşam süresinin artması, teknolojik gelişmelerin bir günlük yaşama hızlı yansımaları gibi birçok etken insanların bilgi, beceri ve deneyim açısından daha donanımlı olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle eğitimin sadece okul eğitimi süresince değil, yaşam boyu devam eden bir süreç olarak tanımlanması gerekmektedir. Yaşam boyu öğrenme sürecinde, öğrenmeyi öğretme becerisini kazandırma yaşamın erken yıllarında verilmesi gereken bir beceri olarak karşımıza çıktığı için okul öncesi eğitim döneminin önemi daha da artmaktadır. Okul öncesi dönemde kurumlardan hizmet alan çocukların, okul öncesi eğitim kurumlarından en iyi şekilde yararlanabilmesi ve öğretimin verimli olabilmesi, eğitim programının iyi bilinmesine ve iyi şekilde uygulanmasına bağlıdır.

Kendisinin farkında olma, sosyal beceriler, kültürünün ve diğer kültürlerin farkında olma iletişim becerileri, algısal-devinimsel beceriler, analitik düşünme ve problem çözme becerileri ve yaratıcılık ve estetik beceriler gibi yeterliklerin (özelliklerin), okul öncesi eğitim döneminde hazırlanacak eğitim programlarıyla sağlıklı bir şekilde kazandırılması, ileride kendini yeterlikleri ve yetersizlikleriyle tanıyan ve kabul eden, başkalarıyla etkili iletişim ve dostluklar kurabilen, merak eden, araştıran, bulan, yaratıcı ve güzelliklerin farkında olabilen; kısacası kendisiyle ve çevresindeki dünyayla barışık olarak yaşayan mutlu yetişkinlerin temellerini oluşturacaktır (Senemoğlu, 1994).

Okul öncesi eğitimin amaçlarının gerçekleştirilebilmesi, iyi planlanmış eğitim programları ile mümkün olabilir. Okul öncesi kurumlarda uygulanan eğitim programları, okul aile-çocuk üçgeninde gerçekleştirilen tüm yaşantıları kapsamaktadır.

Bu noktada önemli olan; okulun belirlediği hedeflere ulaşabildiği, çocuğun eğitim gereksinimlerini karşılayabildiği ve ailenin beklentilerine karşılık bulabildiği eğitim programlarının hazırlanabilmesi ve uygulanabilmesidir. Bu da kaliteli eğitim programları ile sağlanabilir (Temel ve Ark., 2005). Okul öncesi dönem çocuklarının ilgi, ihtiyaç ve gelişim özelliklerine uygun olarak geliştirilmiş eğitim programlarının tutarlı uygulamalarıyla çocukların sağlıklı ve mutlu bir dönem geçirerek hayata iyi bir başlangıç yapmaları sağlanabilir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ile anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2012-2013 öğretim yılında yenilenen okul öncesi eğitim programına ve programın uygulanmasına ilişkin görüşleri inceleyerek mevcut durumu belirlemek ve öneriler sunmaktır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

Alt Amaçlar

1. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanması hakkındaki görüşleri kıdemlerine göre farklılaşmakta mıdır?
2. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanması hakkındaki görüşleri görev yaptıkları okul türüne göre farklılaşmakta mıdır?
3. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanması hakkındaki görüşleri mezun olunan okul türüne göre farklılaşmakta mıdır?
4. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanması hakkındaki görüşleri görev yapılan okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?
5. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanması hakkındaki görüşleri sahip olunan öğrenci sayısına göre farklılaşmakta mıdır?

1.2. Araştırmanın Önemi

Okul öncesi eğitim, çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcılığı bir çevre imkanı sağlayan, çocukları ilköğretime hazırlayan bir

öğretim basamağıdır. Okul öncesi eğitim kapsamında çocuklar bilgi, beceri, alışkanlık, tutum gibi pek çok özellik kazanırlar. Bu süreç çocuklara sosyal, iletişimsel, düşünsel becerilerin yanı sıra, bilgi teknolojileri ve kişisel performansı artırmaya yönelik beceriler kazandırmayı da içerir. Tüm bu içerikler doğrultusunda desteklenen çocuklar sorumluluk sahibi, mutlu, uyumlu, kendine güvenen, problemleri fark edip çözebilen, yaratıcı, başarılı, kendisine ve çevresine karşı duyarlı ve üretken çocuklar olurlar. Okul öncesi eğitim sürecinde kazanılan davranışlar; yetişkinlik dönemindeki kişilik yapısını, tavırları, alışkanlıkları, inanç ve değer yargılarını biçimlendirmesi bakımından oldukça önemlidir ve bu sürecin mümkün olabilecek en etkin şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir (Tuğrul & Duran, 2003).

Çocukların yaş, gelişim düzeyi, ilgi ve ihtiyaçları, çevresel faktörler dikkate alınarak hazırlanan ve uygulanan eğitim programları, okul öncesi eğitim kurumlarında, eğitim programının kalitesini belirleyen en önemli unsurlardan biridir.

Öğretmenlerin eğitim programının uygulanmasına ilişkin görüşleri ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışma anaokulu ve anasınıfı öğretmenlerinin programa yönelik görüşlerinin ve karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesine yardımcı olacaktır.

1.3. Varsayımlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uygulanan ankete ve görüşme yöntemine içten ve samimi cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.4. Sınırlılıklar

1.Araştırma, 2012-2013 öğretim yılında Kayseri ilinde bulunan bağımsız anaokulları ve ilköğretim okulu anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin görüşleri sınırlıdır.

2. Araştırma 36-66 aylık çocukların devam ettikleri okulöncesi eğitim kurumları ile sınırlıdır.

3.Araştırma Milli Eğitim Bakanlığı 2012 Okul Öncesi Eğitim Programı ile sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Okul Öncesi Eğitim; doğumdan zorunlu eğitim yaşına kadar çocukların gelişim özellikleri, bireysel farklılıkları ve yetenekleri göz önüne alınarak çocukların sağlıklı bir biçimde fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel yönden gelişimlerini sağlamaktadır. Olumlu kişilik temellerinin atıldığı, yaratıcı yönlerinin ortaya çıkarıldığı, çocukların kendilerine güven duymalarının sağlandığı, ebeveyn ve eğitimcilerin etkin olduğu eğitim sürecidir (Hamamcı, 2006).

Okul Öncesi Eğitim Programı; planlanmış, eğitimsel deneyimlerin küçük yaştaki çocuklar için uygun hale getirilmesidir. Planlama ifadesine göre de programın kesin amacı, eğitimin kesin hedeflerini oluşturup ortaya koymaktır” (Zembat, 2001).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. EĞİTİM VE EĞİTİM PROGRAMI

2.1.1. Eğitim ve Eğitim Programının Tanımı

Eğitim kavramı çoğu düşünür ve eğitimci tarafından farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Bu tanımlamalardaki farklılık, onların eğitime farklı bakış açılarına sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Akyüz'e (2005) göre eğitim " kişinin zihinsel, bedensel, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının istenilen doğrultuda geliştirilmesi ya da kişiye birtakım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümü" olarak görülmektedir. Senemoğlu'na (2005) göre eğitim "insanın kişiliğini besleme süreci" ve "insan sermayesine yapılan yatırım" olarak görülmektedir. Sönmez (2007) ise eğitimi "fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma süreci" olarak görmektedir.

Geçmişten günümüze insanoğlu fizyolojik ihtiyaçlarının yanında çevresini tanıma, anlama gibi ihtiyaçlarını da gidermeye çalışmaktadır. Bu amaçla bilginin üretilmesi, geliştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılabilmesi için insanlar yoğun çaba göstermişler ve hala da göstermektedirler. Bilginin karmaşıklığı, onu daha işlevsel hale getirebilme yaklaşımlarının sonucu olarak çeşitli bilim dallarının doğmasına neden olmuş; eğitim de sosyal bilimlerin uygulamalı bir alanı olarak yerini almıştır (Gürbüzürk ve Genç, 2004). Eğitim sisteminin etkililiği ve verimliliği öğretmen, öğrenci ve program öğelerinin belirli bir hedefe doğru uyum içerisinde ilerlemesine bağlıdır. Bu öğelerin herhangi birinde meydana gelebilecek, bozukluk, zayıflık, verimsizlik veya yanlış işleyiş bütün sistemin verimliliğini düşürebilmektedir (Üstüner, 2004). Öğrenci ve öğretmen bir eğitim olgusunda önemli olmakla birlikte program da uygulamalara yön vermesi bakımından oldukça önemlidir (Uzun, 2007).

Eğitim programı, herhangi düzeydeki bir eğitim kuruluşunun eğitim amaçlarını, bu amaçlara ulaşmak için düzenlenmiş öğretim programlarını, ders içi ve ders dışı etkinlikleri olarak belirli gün ve haftaların kutlanmasını kapsamaktadır. Ayrıca, öğretim yaşantılarının düzenlenmesinde kullanılan strateji, yöntem ve tekniklerin belirlenmesi

ve belirtilen amaçların gerçekleşme derecesini belirlemek için yapılan değerlendirme çalışmalarının tümü, eğitim programı kapsamında ele alınmaktadır (Büyükkaragöz; Çivi 1999). Varış (1996) eğitim programını “bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetkinsinler için sağladığı, milli eğitim ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönük tüm faaliyetler” olarak tanımlamaktadır. Demirel (2006) ise eğitim programını “öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği” olarak tanımlamıştır.

Eğitimde niteliğin geliştirilmesi, eğitim kurumlarının en önemli uğraşlarından biri olmuştur. Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında tüm eğitim faaliyetleri önceden hazırlanan bir program çerçevesinde yürütülür. Kurumda bireye hangi davranışların kazandırılacağı eğitim programlarında yer alır. Bu nedenle eğitimin niteliği büyük ölçüde uygulanan programa bağlıdır. Uygulanan programların aksaklık ve eksiklikleri giderildikçe, toplumdaki ve bilim alanlarındaki değişmelere göre yeniden düzenlendikçe, diğer bir deyişle, programlar geliştirildikçe eğitimin niteliğinin de artması beklenir (Uzun, 2007).

2.1.2. Eğitim Programının Yararları ve Özellikleri

Eğitimde kalite ve verimi artırma, süreyi daha etkili kullanma, öğretmen ve öğrenciyi karmaşadan kurtarma, öğretmenlerin rehber görevi görmeleri, eğitimde birliği sağlama, bireysel farklılıkların dikkate alınmasını sağlayarak, planlı çalışmayı yaşam becerisi haline getirme ile düşünme becerilerini geliştirme eğitim programının faydaları arasında sayılmaktadır (Büyükkaragöz, 1997; İşman ve ESKİCUMALI, 2003).

Dünyadaki teknolojik ve bilimsel gelişmelerle birlikte toplumun ihtiyaçları da değişmektedir. Bu değişmelere bağlı olarak da eğitim programları belli özelliklere sahip olmak zorundadır.

- Eğitim programı her şeyden önce işlevsel ve uygulanabilir olmalıdır.
- Çerçeve program özelliği taşınmalıdır. Öğrenme-öğretme etkinliklerinin ve konuların genel hatları ile belirlenmeli, ayrıntıya girmemelidir. Çünkü her program farklı çevre koşullarına adapte edilebilir olmalıdır.

- Eğitim programı esnek olmalıdır. Çünkü öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları, bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler sonucunda artan bilgileri ve bunların programa yansıtılmasına olanak tanınmalıdır.
- Bilimsel olmalıdır.
- Ekonomik olmalıdır.
- Toplumsal koşullara uygun olmalıdır.
- Öğretmenlere yardımcı olmalıdır (Aykaç ve Aydın, 2006).

2.1.3. Eğitim Programının Öğeleri

Bir eğitim programı incelendiğinde programın genel olarak hedef, öğrenme – öğretme süreçleri (eğitim durumları), içerik ve değerlendirme öğelerinden oluştuğu görülmektedir. Hedefler, uzak hedefler, genel hedefler ve özel hedefler olarak ele alınmıştır. Uzak hedefler, politik felsefeyi yansıtan, eğitime yön gösteren ve eğitim hizmetlerinin amaçlarını belirleyen hedeflerdir. Genel hedefler, belli bir eğitim kesiminin ya da okulun genel hedefleridir. Genel hedefler, eğitim ürünü olan bireyin istenen ideal niteliklerini belirtir. Özel hedefler ise bir disiplin, çalışma alanı ya da ders için saptanan hedeflerdir. Eğitim durumları, öğretme ve öğrenme sürecindeki etkileşimleri, öğrenciye göre dış çevre koşullarını oluşturma sürecini ifade eder. Hedefe ulaştıracak olan içeriğin, içeriği kazandıracak yöntem, teknik ve araçların belirlenmesi, içeriğin öğrencilerin düzeyine göre seçilmesi, öğrenme ortamının belirlenmesi, ipuçları ve uyarıcıların düzenlenmesinin planlanmasını içerir. İçerik, hedeflerin öğrencilere kazandırılması amacıyla hedeflerle tutarlı olarak oluşturulan konular listesidir. Değerlendirme ise eğitim hedeflerinin gerçekleşme derecesini belirlemektedir (Erden, 2005; Küçükahmet, 1999)

Eğitim programlarının hazırlanması ve geliştirilmesi işinin kimin tarafından yürütüleceği, toplumların eğitim politikasına göre değişmektedir. Eğitimin milli bir nitelik taşıdığı ülkemizde ilk ve orta dereceli okulların programlarının esasları, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Talim ve Terbiye dairesince hazırlanmaktadır (Fidan, 1997) Bu kapsama okulöncesi eğitim programı da girmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim bünyesindeki anasınıflarının, bağımsız anaokullarının ve özel okulların

eğitim programlarını Talim Terbiye Kurulu hazırlamaktadır. Bu kurulda bakanlığın program geliştirme uzmanlarının yanı sıra, üniversite öğretim üyeleri ve öğretmenlerden oluşan bir grup çalışmaktadır.

2.2. OKULÖNCESİ EğİTİM

2.2.1. Okulöncesi Eğitim

Okul öncesi dönem çocuğun doğumundan ilkokula girişine yani aşağı yukarı altı yaşa kadar olan dönemi kapsamaktadır. Bu dönemi içine alan okul öncesi eğitim çeşitli kaynaklarda farklı şekilde tanımlanmaktadır:

Aral ve diğerleri (2002) okul öncesi eğitimi “çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan; bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim süreci” olarak ifade etmişlerdir.

Yılmaz (2003) okulöncesi eğitimi "0-72 ay çocukların tüm gelişimlerini, toplumun kültürel değerleri doğrultusunda yönlendiren, duygularının gelişimini ve algılama gücünü artırarak akıl yürütme sürecinde ona yardımcı olan ve yaratıcılığını geliştiren, kendini ifade etmesini ve öz denetimlerini kazanmasını sağlayan, çocukları ilköğretime hazırlayan sistemli bir eğitim süreci" olarak tanımlamaktadır.

14. Milli Eğitim Şurasında okul öncesi eğitimi “ 0 – 72 aylık grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı ve çevre imkanları sağlayan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden gelişmelerini destekleyen, onları toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitim bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim süreci” olarak tanımlanmıştır.

Senemoğlu (1994) okul öncesi eğitimi "çevresini merak eden, öğrenmeye ve düşünmeye güdülenmiş çocuğun bu özelliklerini yönetme, teşvik etme ve geliştirme gibi çok önemli bir görevi üstlenen bir eğitim süreci" olarak tanımlamaktadır.

Çeşitli kaynaklara göre okul öncesi eğitiminin tanımı farklı olsa da bazı ortak noktalar bulunmaktadır. Bu noktalar göz önüne alındığında; Okul öncesi eğitim;

- Çocuğun doğumundan 6 yaşa kadar olan süreçte,
- Çocuğun tüm gelişim alanlarını desteklemeye yönelik olarak, gelişimsel özellikleri ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurmaya çalışılan
- Çocuğun potansiyelini ortaya çıkarmasını, geliştirmesini, kendini ifade etmesini sağlamayı amaçlayan,
- İlköğretime hazırlığı sağlayan,
- Çocuğun içinde bulunduğu toplumun kültürel değerlerini tanınmasını ve benimsemesini sağlayan,
- Çocuğa uyarıcı bir çevre imkânı sunan,
- Bir eğitim kurumunda, ailede ya da alternatif programlarda verilen sistemli ve planlı bir eğitim süreci olarak ifade edilmektedir (Kuru Turaşlı, 2008)

2.2.2. Okul Öncesi Eğitimin Önemi

İnsan yaşamı göz önüne alındığında, bazı dönemlerin kritik önem taşıdığını bilmek ve bu dönemleri özelliklerine göre ele almak gerekmektedir. İnsan yaşamının ilk yıllarına denk gelen okul öncesi dönem, kişiliğin oluşumu ve şekillenmesi, temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazanılması ve geliştirilmesinde ileri yıllara olan etkisi nedeniyle en kritik dönemlerden biridir (Akduman, 2010). Kişiliğin temellerinin atıldığı bu dönemde, çocuğun ev, okul ve sosyal yaşantıda bilinçli bir rehberliğe ihtiyacı vardır. Çocuklara okul öncesi eğitimde belli davranış kalıpları kazandırmak ve gelişimlerini desteklemek için gerekli eğitim yaşantıları evde ebeveynler, okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenler tarafından hazırlanmalıdır. Bu eğitim yaşantılarından yararlanmayan çocukların gelişimleri yavaş olmakta ve bu olumsuz izleri yaşam boyu taşımaktadırlar. Çağdaş ve demokratik toplumun gerektirdiği; duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebilen, girişimci ve araştırmacı, öz denetimini sağlayabilen, kendisinin ve başkasının haklarına saygılı, yeteneklerini kullanma becerisine ve kültürel değerlerine sahip, ruhsal

ve bedensel özellikler yönünden sağlıklı bireyler yetiştirmektir. Bu da ancak okul öncesi dönem çocuklarının eğitime gerekli önemi vermekle sağlanabilir (Aral ve diğ. 2002).

Bilimsel araştırmalar ve eğitim alanındaki gelişmeler, çocukların ileriki hayata hazırlanmasında, sahip olduğu gizli yeteneklerin gelişip yüzeye çıkarılmasında okulöncesi eğitimin ne kadar gerekli ve önemli olduğunu açıkça göstermektedir (Yılmaz, 1991). 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişmenin % 50'sinin 4 yaşına, % 30'unun ise 4 yaşından 8 yaşına kadar oluştuğu, 18 yaşına kadar gösterilen okul başarılarının % 33'ünün 0-6 yaşına kadar aldıkları eğitime bağlı olduğu görülmektedir (Koçak, 2001). Okulöncesi eğitime devam eden çocukların etmeyenlerden zihin, psiko-motor ve sosyal yönden daha gelişmiş oldukları öğrenim hayatında daha başarılı ve faal oldukları ispatlanmıştır. Erken eğitimle engelli ve eğitilebilir geri zekalı çocukların bile normal çocukların düzeyine çıkarıldıkları ortadadır. Yıllar önce Dr. Montessori özürlü ve zihnen geri kalmış çocuklar üzerinde çalışmalar yapmış, son derece başarılı sonuçlar almıştır (Yılmaz,1991). Bu sebeplerle erken çocukluk döneminde çocuğun iyi bir eğitim alması zorunludur (Koçak, 2001).

Okulöncesi eğitimin önem kazanmasında ve yaygınlaşmasında, eğitimin bir sosyal gruptan diğerine geçişte güçlü bir araç olduğunun bilincine varılması, çocuk gelişimindeki bilgilerin artması ve yaşamın daha sonraki yıllarında etkili olduğunun anlaşılması, yapılan araştırmalar sonucunda, soyut öğrenmelerden önce bir hazırlık geçirmenin yararlı olduğunun, kazanılan sosyal uyumun öğrenci başarısını arttırdığının ortaya çıkması, çalışan kadınların sayısının artması ve çekirdek aile tipinin yaygınlaşması gibi nedenler çok büyük etken olmuştur (Parlak yıldız, 1998)

2.2.3. Okulöncesi Eğitimin Amaçları

Okulöncesi eğitimin amaçları ülkeden ülkeye, toplumdan topluma, hatta aileden aileye bile farklılık gösterebilir. Bazı ülkelerde amaçlar ülke genelinde açıkça ortaya konmuştur. Bazı ülkelerde açıkça belli olmamakla birlikte ailenin bu konudaki anlayışına göre şekillenmektedir (Güler 2001). Ancak hangi şekilde belirlenirse belirlensin, okul öncesi eğitimin amaçları ülkenin genel eğitim felsefesinin dışında bırakılamaz. Bu açıdan bakıldığında ise bazı ülkelerde bireysel özellikler-kişi özgürlükleri, yetenekler, yaratıcılık ön plana çıkarken, bazı ülkelerde de toplumsal uyum, ön plana alınmaktadır (Oktay 1990. Akt.Biber,2012).Buna göre okulöncesi

eğitimin amaçlarını evrensel amaçlar ve temel amaçlar olarak gruplandırabiliriz. (kaynakçaları ekle)

Okulöncesi Eğitimin Evrensel Amaçları:

Mialaret tarafından okulöncesi eğitim evrensel sayılabilecek amaçları üç ana başlıkta toplamıştır:

1.Toplumsal amaçlar: Çalışan annelere destek, her çocuğun bireysel farklılıklarını göz önüne alarak onların sosyal, zihinsel, duygusal, fiziksel, cinsel vb. gelişim aşamalarında geleneksel eğitimin, boşluklarını telafi etmek.

2.Eğitici amaçlar: çocuğun duygularını eğitmek ve çevresiyle iletişimi sağlayarak çocuğun duyarlı davranışlarını geliştirmek.

3.Gelişimsel amaçlar: Çocuğun doğal gelişimi temele alınarak kendi vücudunu kontrol etme, kendi denetimini bağımsız olarak yapan, konuşma, öğrenme, dil vs. gibi becerilerin gelişimini sağlamak (Aral ve diğ., 2000).

Okulöncesi Eğitimin Temel Amaçları:

Okulöncesi eğitimin temel amacı, çocuğu tüm gelişim alanlarında desteklemektir. Bu amaca ulaşmak için hazırlanan eğitim programları, çocuğun aktif katılımını; ayrıca düşünme, araştırma, inceleme, gözlemleme, ifade etme vb. becerilerinin gelişimini sağlamalıdır (Düşek, 2008). M.E.B. Okulöncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü tarafından 2012 yılında hazırlanan okulöncesi eğitim programında bu amaçlar;

1. Çocukların beden, zihin ve duygu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,

2. Onları ilkokula hazırlamak,

3. Şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak,

4. Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır (M.E.B, 2012) şeklinde belirlenmiştir.,

Görüldüğü gibi, okulöncesi eğitim, gerek sosyal gerekse gelişim bakımından eğitim sistemi içerisinde önemli işlevler görmektedir. Okulöncesi eğitim yoluyla çocuğun sosyal bakımdan topluma uyumu ve ilköğretime hazırlanması sağlanırken; gelişimsel bakımdan tüm gelişim alanlarının desteklenmesi, temel alışkanlıklar kazanması ve yapıcı, üretici bir biçimde gelişmesi sağlanmaktadır.

2.2.4.Okulöncesi Eğitimin İlkeleri

Okul öncesi dönem yaşamın temelidir. Bu dönemde öğrenme hızı çok yüksektir. Her yaş grubunun genel gelişim özellikleri o yaş grubundaki tüm çocuklar için ortaktır; ancak her çocuğun kendine özgü olduğu da unutulmamalıdır.

Okul öncesi eğitim bazı temel ilkelere dayanmaktadır. Bu ilkeler aşağıdaki gibi verilmektedir (MEB, 2012).

1. Okul öncesi eğitim çocuğun gereksinimlerine ve bireysel farklılıklarına uygun olmalıdır.
2. Okul öncesi eğitim çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, özbakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilkokula hazırlamalıdır.
3. Okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların gereksinimlerini karşılamak amacıyla demokratik eğitim anlayışına uygun öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.
4. Etkinlikler düzenlenirken çocukların ilgi ve gereksinimlerinin yanı sıra çevrenin ve okulun olanakları da göz önünde bulundurulmalıdır.
5. Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
6. Çocukların Türkçe'yi doğru ve güzel konuşmalarına gereken önem verilmelidir.
7. Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, işbirliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışları geliştirilmelidir.
8. Eğitim, çocuğun kendine saygı ve güven duymasını sağlamalı, ona öz denetim kazandırmalıdır.

9. Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Tüm etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir.
10. Çocuklarla iletişimde, onların kişiliğini zedeleyici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara yer verilmemelidir.
11. Çocukların bağımsız davranışlar geliştirmesi desteklenmeli, yardıma gereksinim duyduklarında yetişkin desteği, rehberliği ve güven verici yakınlığı sağlanmalıdır.
12. Çocukların kendilerinin ve başkalarının duygularını fark etmesi desteklenmelidir.
13. Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.
14. Programlar hazırlanırken aile ve içinde bulunulan çevrenin özellikleri dikkate alınmalıdır.
15. Eğitim sürecine çocuğun ve ailenin etkin katılımı sağlanmalıdır.
16. Okul öncesi eğitim süreçleriyle rehberlik hizmetleri bütünleştirilmelidir.
17. Çocuğun gelişimi ve okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilmelidir.
18. Değerlendirme sonuçları çocukların, öğretmenin ve programın geliştirilmesi amacıyla etkin olarak kullanılmalıdır.

2.3 TÜRKİYE'DEKİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ TARİHSEL GELİŞİMİ

1952 Okul Öncesi Eğitim Programında; Anaokulları Programı ve Yönetmeliği ile Anaokullarına Öğretmen Yetiştirme Kursu Geçici Programı olarak yayınlanmıştır. Programda, okul öncesi eğitim kurumlarında yapılması gereken faaliyetlere ilişkin faaliyet şeması, faaliyetleri gerçekleştirirken dikkat edilmesi gerekenler gibi başlıklar altında öğretmenlere yönelik bilgiler verilmesine karşın okul öncesi dönemde

programın, çocuğun veya öğretmenin değerlendirilmesiyle ilgili herhangi bir açıklama yapılmamıştır ve bilgi yer almamaktadır (MEB, 1952).

1989 Okul Öncesi Eğitim Programında; “Okul Öncesi Eğitim Programı” adıyla yayınlanan programda amaçlara yer verilmiş, üniteler belirlenmiş ve günlük faaliyet çizelgesi oluşturulmuş olmasına karşın, eğitim ortamları, öğrenme süreci ve aile katılımıyla ilgili programda herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Programda 30 üniteden oluşan örnek etkinlikler listesi yer almaktadır. 1989 MEB okul öncesi eğitim programında eğitim ortamlarının düzenlenmesi, aile katılımı ve eğitimin değerlendirilmesine yönelik öğretmenlere herhangi bir bilgi verilmemiştir (Alisinanoğlu ve Bay, 2007).

1994 Okul Öncesi Eğitim Programında; 0-36 ay, 37-60 ay ve 60-72 ay olmak üzere hedef ve davranışlar ayrı ayrı belirlenmiştir. Programda esas amaç, çocukların belirlenen hedef ve hedef davranışlara ulaşmalarını sağlamaktır. Programda öngörülen hedef ve hedef davranışlara ulaşılması için konular esas alınmıştır. Konuların öğretimi amaç değil hedef ve davranışlara ulaşılması için araçtır. Değerlendirme amacıyla gözlem formları hazırlanmıştır. Belirlenen hedeflere hangi konularla ulaşılabileceğini gösteren örnek “Belirtke Tablosu” (hedef ve konu ilişkileri tablosu) hazırlanmıştır. Programda, çocuğun gelişimi ile birlikte programın hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığına dikkat çekilmiş, fakat öğretmenin kendisini değerlendirmesi hususuna değinilmemiştir. Bu programla birlikte okul öncesi eğitim programlarında ilk kez günlük plan sonunda değerlendirme yapılması gerektiği belirtilmiştir (MEB,1994).

2002 Okul Öncesi Eğitim Programında; 36-72 aylık çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı” olarak yeniden düzenlenmiştir. Programın geliştirilmesinde hareket noktasını; “konu öğretiminden” vazgeçilip hedefler ve kazandırılması beklenen davranışlara ağırlık verilmesi oluşturmaktadır. Konu merkezli öğretime yer verilmemesi özellikle vurgulanmaktadır. Çocuğun gelişiminin ve programın gelişiminin yanında ilk defa öğretmenin de kendisini değerlendirilmesine yer verilmiştir. Öğretmen, her çocuk için gözlediği davranışlar hakkında özel notlar tutmalı, daha sonra bu notları Davranış Değerlendirme Formlarına kaydetmeli, böylece, çocukların gelişim özellikleri de izlenmiş ve değerlendirilmiş olmalıdır.

2002 Okul Öncesi Eğitim Programında Değerlendirme eğitim sürecinin en temel öğelerinden biridir. Değerlendirme;
 Çocuğun gelişiminin değerlendirilmesi,
 Programın değerlendirilmesi,
 Öğretmenin kendini değerlendirmesi olarak farklı yönlerden ele alınmıştır (MEB, 2002)

2006 Okul Öncesi Eğitim Programında, Amaç ve kazanımlar psikomotor alan, sosyal – duygusal alan, dil alanı, bilişsel alan ve öz bakım becerileri olmak üzere 5 temel alanda düzenlenmiştir. Programın “içerik”unsurunda konuların amaç değil araç olarak kullanılması vurgulanmış herhangi bir konu listesi öğretmenlere sunulmamıştır. Programın “öğrenme süreci” unsurunda, çocukların öğrenme durumları, öğretmenlerin davranış ve sorumlulukları, eğitim etkinliklerinin uygulanışı konusunda öğretmenlere geniş bilgi verilmiştir.(Alisinanoğlu ve Bay, 2007; MEB, 2006). Programın “değerlendirme” unsurunda çocuk, öğretmen ve program değerlendirmesi yapılması önerilmiştir Öğretmenin kendini değerlendirmesine yönelik olarak ilk defa “öğretmen özdeğerlendirme formu” hazırlanmış ve öğretmenlerin bu formu kullanmaları istemiştir. Programın değerlendirilmesine yönelik olarak da günlük ve yıllık planlarda bunun nasıl yapılacağına ilişkin açıklamalar yapılmıştır

2013 Okul Öncesi Eğitim Programında; Amaç ve kazanımlar, kazanım ve göstergeler olarak değiştirilmiş, yıllık plan kaldırılmış onun yerine uygulanmasının daha kolay olduğu düşünülen aylık plan getirilmiştir. Çocukların değerlendirilebilmesi için yeni bir “Gelişim Gözlem Formu” oluşturulmuş, "Gelişim Raporu” ise güncellenmiştir. Etkinliklerin değerlendirilmesi aşamasında farklı yöntemlerin kullanılması önerilerek açık uçlu sorulara ağırlık verilmesi istenmiştir. 2006 programındaki, öğretmenlerin çocukların kazanımlara ulaşma durumunu işaretledikleri “Kazanım Değerlendirme Formu” ise objektif bir şekilde doldurulmadığı ve kullanılmadığı için kaldırılmıştır. Programda sadece düzenli olarak kullanılması gerekli olan formlara yer verilmiştir. Önceki programda yer alan diğer değerlendirme formlarının kullanılması şart değildir (MEB, 2013) Okul öncesi eğitim programındaki bu gelişmeler, değerlendirmenin okul öncesi eğitimi açısından öneminin arttığını ve öğretmenlerin bu konuda bilinçlendirilmeye çalışıldığının bir göstergesi olarak düşünülebilir.

2.4. MEB 2013 OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI

Okul öncesi eğitim programı, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların zengin öğrenme deneyimleri aracılığıyla sağlıklı büyümelerini; motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel kazanmalarını ve ilkokula hazır bulunmalarını sağlamak amacı ile geliştirilmiştir.

Program, çocukların gelişim düzeylerine ve özelliklerine dayanan ve bu anlamda, bütün gelişim alanlarının geliştirilmesini esas alan “gelişimsel” bir programdır. Yaklaşım olarak “sarmal” özellik gösteren bu program, model olarak “eklektik”tir. Programda, “kazanım” ve “gösterge”ler temel alınmıştır.

Programda çocukların gelişim özellikleri yaş gruplarına göre, kazanım ve göstergeler ise bütün olarak ele alınmıştır. Gereksinim duyulduğunda programda yer almayan bir kazanım ve gösterge, öğretmen tarafından belirlenerek eğitim planına eklenebilir. Ancak bu tür düzenlemelerde gerekçelerin iyi belirlenmesine; eklenen kazanım ve göstergelerin Türk Millî Eğitiminin Amaçları, Okul Öncesi Eğitiminin Amaçları, programın temel felsefesi, amaçları ve özellikleriyle tutarlı olmasına, diğer kazanımlarla çakışmamasına ve çelişmemesine özen gösterilmesi gerekmektedir.

2.4.1. Okul öncesi eğitim programının özellikleri

Çocuk Merkezlidir

Öğretmenlerin, öğrenme sürecinde çocukların plan yapmalarına, uygulamalarına, düzenlemelerine, sorgulamalarına, araştırmalarına, tartışmalarına ve üretmelerine mümkün olduğu kadar çok olanak tanımları gerekmektedir. Çocuğun etkinliklere aktif katılması, eğitim ortamlarında yapacağı etkinlikleri ve oynayacağı materyalleri seçmesi için özgürlük tanınması gerekir.

Esnektir

Program; çocuğun, fiziksel çevrenin ve ailenin değişen özelliklerine göre uyarlanmaya ve bireyselleştirilmeye uygundur. Öğretmenin, ortaya çıkabilecek günlük ve anlık değişimlere göre eğitim sürecinde gerekli düzenlemeler yapabilmesine fırsat vermektedir.

Sarmaldır

Sarmal bir program kazanım ve göstergelerin süreç boyunca, ihtiyaç duyulduğu durumlarda farklı etkinlikler aracılığıyla tekrar tekrar ele alınmasını gerektirir. Böyle yapıldığında kazanımların gerçekleşmesi, pekiştirilmesi ve kalıcılığının sağlanması mümkün olur. **Eklektiktir**

Çeşitli ülkelerdeki okul öncesi eğitimi programları incelendiğinde, programların farklı yaklaşımlar ve modelleri temel alarak oluşturulduğu görülmüştür. Bu programda 21. yüzyılın gereksinim duyduğu bireyi yetiştirmek, ulusal özellik ve gereksinimleri karşılamak amacıyla farklı öğrenme kuram ve modellerindeki çocuk merkezli uygulamalardan yararlanılarak bir senteze ulaşılmıştır.

Dengelidir

Program çocukların gelişimini çok yönlü desteklemeyi hedeflediği için bütün gelişim alanlarıyla ilgili kazanım ve göstergelerin eğitim planlarında dengeli bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Benzer şekilde; pasif ve hareketli etkinlikler, etkinlik çeşitleri (Türkçe, matematik, oyun vb.), çalışma şekilleri (büyük grup, küçük grup, bireysel), etkinliğin uygulandığı yer (iç ve dış mekânlar) ve etkinliklere ayrılan sürenin dengeli bir şekilde ayarlanması önemlidir.

Oyun Temellidir

Çocuk oyun aracılığıyla öğrenir, kendini ve içinde yaşadığı dünyayı oyunla tanır ve kendini en iyi oyun sırasında ifade eder, kritik düşünme becerilerini oyun içinde kazanır.

Keşfederek Öğrenme Önceliklidir

Program çocuğun çevresinde olanları fark etmesini, merak ettiği konulara ilişkin sorular sormasını, araştırmasını, keşfetmesini ve oynayarak öğrenmesini teşvik eder. Böylece ezber dayalı öğrenme yerine anlamlı öğrenme gerçekleşmiş olur.

Yaratıcılığın Geliştirilmesi Ön Plandadır

Çocukların öğrenme gereksinimleri ve öğrenme stillerine uygun ortamlarda kendilerini farklı yollarla ve özgün bir biçimde ifade etmeleri için gerekli olan fırsatlar yaratılmalıdır. Bu amaçla öğrenme sürecinde farklı materyaller, farklı yöntem ve tekniklerle çocukların bireysel farklılıkları desteklenmelidir.

Günlük Yaşam Deneyimlerinin ve Yakın Çevre Olanaklarının Eğitim Amaçlı Kullanılmasını Teşvik Eder

Programda günlük yaşam deneyimlerinden yararlanılması eğitim sürecini hem zenginleştirir hem de kolaylaştırır. Yakın çevre olanaklarının işe koşulması, araç-gereç ve materyallerin sağlanmasında çeşitlilik ve ekonomik açıdan yarar sağlar.

Temalar/Konular Amaç Değil Araçtır

Okul öncesi eğitimde, kazanım ve göstergelerin kazandırılmasında konu veya tema merkezli eğitim söz konusu değildir ancak eğitim süreci planlanırken çeşitli konulardan yararlanılabilir. Burada asıl amaç, ele alınan konunun öğretimi değil o konu yardımı ile kazanım ve göstergelerin gerçekleştirilmesidir. Kazanımlar, göstergeler ve kavramlar farklı etkinliklerde yeniden ele alınabilir.

Öğrenme Merkezleri Önemlidir

Öğrenme merkezleri çocukların bireysel gereksinimlerini karşılamak amacıyla farklı ayırma materyalleri ile bölünmüş, küçük gruplar hâlinde etkileşimde bulunacakları ve dikkatlerini yoğunlaştırarak oynayabilecekleri öğrenme alanlarıdır. Çocuklar özgürce deneyimlerde bulunup rahat hareket edebildikleri ortamlarda daha iyi gelişir, becerilerini sergileyebilirler. Merkezler, iç mekânlarda olduğu kadar dış mekânlarda da düzenlenmelidir.

Kültürel ve Evrensel Değerleri Dikkate Alır

Çocukların yaşadıkları toplumun değerlerini tanımaları, kültürel ve evrensel değerleri benimsemeleri onların sorumluluk bilincine sahip bireyler olarak yetişmeleri açısından önemlidir. Program, bu yönüyle, farklılıklara saygı duyulmasını ve farklı özellikleri olan bireylerle uyum içinde bir arada yaşamaya dair deneyimler kazanılmasını teşvik etmektedir. **Aile Eğitimi ve Katılımı Önemlidir**

Aile eğitimi ve katılımı, okul ve ev arasındaki devamlılığı destekleyerek kazanılan bilgi, beceri ve tutumların kalıcılığını sağlar.

Değerlendirme Süreci Çok Yönlüdür

Okul öncesi eğitiminde sonuç değil, süreç önemli olduğundan, programda sürecin çok yönlü olarak değerlendirilmesi öne çıkmaktadır. Değerlendirmede çocuğun, programın ve öğretmenin kendini değerlendirme süreci iç içe olduğundan, birinden elde edilen bulgular diğerlerinin değerlendirilmesinde de kullanılır. Öğretmenlerin yapılan değerlendirmeleri sonraki uygulamalarda dikkate almaları gereklidir.

Özel Gereksinimli Çocuklar İçin Uyarlamalara Yer Vermektedir

Okul öncesi eğitimi, özel gereksinimli çocukların gereksinimlerini de dikkate alarak, bütün çocuklara öğrenme ve ilkokula hazırlık konusunda eşit fırsat sunmayı hedefler. Sınıfta raporu olan özel gereksinimli çocuk olduğunda öğretmenlerin hazırladıkları etkinliklerde özel gereksinimli çocuk için uyarlamalar yapmaları beklenmektedir. Öğretmenlerin etkinliklerdeki uyarlamaların yanı sıra Bireyselleştirilmiş Eğitim Programını (BEP) da uygulamaları gerekmektedir. Yapılan bu uyarlamalar, özel gereksinimli çocukların bütün eğitim sürecine kaynaştırılmasını amaçlamaktadır.

Rehberlik Hizmetlerine Önem Vermektedir

Öğretmenlerin, rehber öğretmenlerle iş birliği içinde çalışması, çocukların gelişimlerinin desteklenmesinde ve ekip çalışmasının sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde önemlidir. Bu iş birliğinin ailelerin eğitimlerine de önemli katkı sağlaması beklenmektedir.

2.4.1.1.Okul Öncesi Eğitiminin Planlaması ve Uygulanması

Bir okul öncesi eğitimi kurumunun, çocukların eğitim gereksinimlerini karşılar nitelikte tasarlanmış olması önemlidir. İyi tasarlanmış eğitim ortamları çocukların etkin öğrenmelerini destekler ve yaratıcı problem çözme becerilerini geliştirir. Dikkatli ve özenli planlanmış eğitim ortamları eğitim programlarının başarıya ulaşmasında önem taşır. Bu eğitim programının amacına uygun şekilde planlanabilmesi ve

uygulanabilmesi için eğitim ortamlarının öğrenme merkezlerini içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

2.4.1.1.1. Öğrenme Merkezleri

Güncellenen programda "ilgi köşeleri" öğrenme merkezleri olarak ifade edilmiştir. Öğrenme merkezleri çocukların serbest oyun oynama gereksinimlerini karşılamak için düzenlenmiş alanlardır. Öğrenme merkezleri günlük eğitim akışında yer alan etkinliklerde ele alınan kazanım ve göstergeler doğrultusunda seçilmiş farklı materyalleri de barındıran, birbirinden çeşitli malzemelerle (çocuk boyundaki dolap/raflar, pano, farklı renkte halılar, yer döşemeleri veya yere yapıştırılan bantlar, vb.) ayrılmış olan oyun alanlarıdır. Öğrenme merkezleri sınıf içinde özelliklerine göre yerleştirilmelidir. Örneğin, hareketli oyunlar oynanabilen blok merkezinin kitap merkezinden mümkün olduğunca uzak bir yerde düzenlenmesi farklı ilgi alanlarında bulunan çocuklara rahatlık sağlayacak, sınıf düzeninin sağlanmasına da doğal yoldan yardımcı olacaktır.

Öğretmen, öğrenme merkezlerinde sınıfın fiziksel özelliklerini ve çocuk sayısını dikkate alarak çocukların bireysel gereksinimlerine ve ilgilerine yönelik düzenlemeler yapar. Oluşturulan merkezin sınırları, uygun etkileşimlerin bir alandan diğer alana kolaylıkla taşınabilmesi ve çocukların değişken ilgilerini yanıtlayabilmesi için esnek olmalıdır. Öğrenme merkezlerinin düzenlenmesinde çocukların da fikirlerinin alınması, sınıfı benimsemelerine ve aldıkları sorumlulukları yerine getirmelerine destek olacaktır. Bir sınıfta kaç merkez olacağını sınıftaki çocuk sayısı ve sınıfın fiziksel koşulları belirler. Öğrenme merkezini seçen çocuk ilgi ve isteği doğrultusunda etkinliğini sürdürür, çalışmasını bitirdiğinde bir merkezden diğerine geçebilir. Öğretmen, çocuklar merkezdeyken kendisi de sürece katılarak gözlem yapar; çocukları ve eğitim planını değerlendirebilmek için çocukların bireysel özelliklerini, çoğunlukla hangi merkezleri ve hangi arkadaşlarıyla oynamayı tercih ettiklerini not defterine kayıt eder.

Blok Merkezi:

Çocukların yaşadıkları ortamlarda yer alan farklı boyut, şekil ve renkteki figürleri ve bunlar arasındaki ilişkileri fark etmesine ve farklı figürler kullanarak yapı-inşa oyunları aracılığıyla yaratıcılıklarını kullanmasına olanak tanıyan bir merkezdir. Bu merkez için

geniş bir alana ihtiyaç vardır ve çocuklar hareketli olup çok ses çıkarabilecekleri için sessiz olunması gereken merkezlerden uzak olmalıdır.

Kitap Merkezi:

Çocukların okuma-yazma etkinliklerine ve kitaplara karşı olumlu tutumlar geliştirmesini sağlamayı, dil ve iletişim becerilerini desteklemeyi amaçlayan bu öğrenme merkezinin rahat, aydınlık ve görece sessiz bir mekânda olmasına özen gösterilmelidir. Bu merkez çocukların basılı materyalleri inceleyebileceği, bazen masada bazen bir mindere uzanarak kitap/dergi vb. bakabileceği bir alandır.

Müzik Merkezi:

Çocukların müzik ile ilgili bilgi ve becerilerini destekleyerek deneyim kazanmalarını sağlayan etkinliklerin yapıldığı bir öğrenme merkezidir. Okul öncesi eğitim kurumunda müzik merkezinin olması, çocukların hem erken dönemde müzik eğitimiyle ilgili bireysel bilgi ve becerilerinin oluşmasını ve gelişmesini sağlayacak hem de genel müzik kültürünün oluşmasına katkıda bulunacaktır. Bu merkezde özellikle gerekli çalgı ve araç-gereçlerin bulundurulması ve bunların hem çocuklar hem de öğretmenler tarafından etkin bir şekilde kullanılması, ritim duygusunun gelişebilmesi ve işitsel algının uyarılması açısından önemlidir.

Çocuk bu merkezdeki çalgı ve araç-gereçler yardımıyla bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar da yapabilecektir. Ayrıca öğretmen çocuklarla birlikte artık materyallerden farklı sesler çıkaran müzik araç ve gereçleri yapmaya da özen göstermelidir.

Sanat Merkezi:

Çocukların geçmiş deneyimleri ve öğrendiklerini temel alarak yeni fikirler ve özgün ürünler ortaya koymalarına olanak tanımayı amaçlayan, farklı malzemelerle etkileşime geçerek keşifler yapabileceği ve farklı deneyimler yaşayabileceği bir merkezdir. Bu çalışmalar süresince çocukların estetik algıları ve manipülatif becerileri gelişir. Dönem başında ve daha küçük yaş gruplarında daha basit materyaller ile başlanması ve

çocukların beceri düzeyleri arttıkça materyallerin de daha karmaşıklaşması gerekir. Çocukların ürettiği ürünlerin çocukların göz hizasında ve çocuklar tarafından sergilenmesine özen gösterilmelidir.

Fen Merkezi:

Çocuklar dünyaya karşı içten gelen bir merak duyar ve çevrelerinde olup biteni öğrenmek isterler. Bu öğrenme merkezi çocukların merak duygusu ve öğrenme arzusunu uyarmayı ve çocukların yaşadıkları dünya hakkında yeni şeyler öğrenmelerini desteklemeyi amaçlar. Çocukların bilimsel süreç becerilerini geliştirebilecekleri bu merkez, aydınlık olmalı, rahat çalışılabilecek şekilde düzenlenmeli ve görece sessiz merkezlere yakın olmalıdır.

Dramatik Oyun Merkezi:

Oyun çocuğun bütün gelişim alanlarını destekler. Çocuklar dramatik/sembolik oyun sırasında nesnelere ve kişilerle etkileşimde bulunur ve nesnelere düşünce, durum ve diğer nesnelere temsil etmek için kullanırlar. Sembolik düşünmenin gelişimini destekleyen bu öğrenme merkezinde çocuğun farklı roller almasına, yeni keşiflerde bulunmasına, günlük yaşamdan olayları ve kişileri doğaçlama olarak canlandırmasına imkân sağlayan materyaller yer almaktadır. Bu merkez için çocukların serbestçe oyun oynamasını, birbirleriyle etkileşmesini ve farklı oyun senaryoları oluşturmasını destekleyecek genişlikte bir alan düzenlenmeli ve bu alanın sessiz olunması gereken merkezlerden uzak olmasına özen gösterilmelidir.

2.4.1.1.2. Etkinlik Çeşitleri

Türkçe, Sanat, Drama, Müzik, Hareket, Oyun, Fen, Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Alan Gezileri şeklindedir. Öğretmen veya çocuklar tarafından yapılandırılmış/ yarı yapılandırılmış/yapılandırılmamış etkinlikler sınıf içinde yapılabileceği gibi açık havada da yapılabilir. Öğretmenlerin bu etkinlikleri mümkün olduğunca açık havada da gerçekleştirmesi beklenmektedir. Etkinlikler tek tek planlanıp uygulanabileceği gibi birden fazla etkinlik çeşidi bir araya getirilip bütünleştirilmiş etkinlikler de hazırlanabilir. Etkinlikler bireysel, küçük grup veya büyük grup şeklinde planlanıp uygulanabilir.

Matematik Etkinliği:

Matematik eğitimi, çocuğun bilişsel gelişimine katkı sağlamak, çocuklarda matematiğe karşı olumlu bir tutum kazandırmak, çocukların önceden getirdikleri kavramsal bilgilerle yeni bilgiler arasında bağ kurmasına yardımcı olmak, matematiksel kavramların neden ve nasıl kullanıldığını anlamaya yardımcı olmak amacını taşımaktadır. Ayrıca matematik etkinlikleri ile çocuklarda matematiksel sorgulama becerisini geliştirmek amaçlanmalıdır. Uygulanan matematik etkinlikleri ile çocuklar çevrelerindeki örüntüleri fark etmeli, varsayımlar geliştirip bunları deneyebilmeli, problem çözebilmeli, akıl yürütebilmeli ve matematiksel kavramları kullanarak iletişim kurabilmelidirler.

Drama Etkinliği:

Drama çocukların bir grup içerisinde durum veya olayları kendi yaşantılarından yola çıkıp materyaller kullanarak, dramatik formlar yoluyla canlandırmalarıdır. Okul öncesinde drama; çocuğun yaparak yaşayarak öğrenmesini amaçlayan, bütün gelişimlerini destekleyen, daha önceden belirlenmiş amaçları olan, olayları sözel veya sözel olmayan iletişim yöntemleriyle ifade etmeye dayalı, içinde canlandırmaların olduğu bir etkinliktir.

Öğretmenin liderliğinde uygulanan drama sürecinde ısınma, canlandırma ve değerlendirme çalışmaları yer almaktadır. Isınma çalışmalarına hareket çalışmaları ile başlanabilir. Hareket çalışmaları çocukların kendi vücudunu tanımaya veya uzamsal farkındalık geliştirmesine yönelik oyunlardan oluşur. Bu süreç çocukların oyuna katılma isteğini artırır, çocukların birbirlerine ısınmalarını ve rahatlamalarını sağlar, çocukları doğaçlama yapmaya hazırlar. Canlandırma aşamasında, belirlenen kurallar içinde çocuklar özgürce oyun kurarlar. Bu aşamada öykü oluşturma, dramatisasyon, rol oynama, doğaçlama gibi tekniklerden birine veya birkaçına birden yer verilebilir.

Okuma Yazmaya Hazırlık Etkinliği:

İlkokula hazırlık çalışmaları; çocukların okul öncesi eğitim kurumlarına devam ettiği süre boyunca sosyal ve duygusal, motor, bilişsel, dil ve öz bakım becerileri gibi bütün alanlarda eşit şekilde desteklendiği çalışmaların bir bütünüdür. Bu alanda yapılacak

çalışmalar çocuğun okul öncesi eğitim kurumuna başladığı ilk günden itibaren bütün gelişim alanlarını kapsamlı ve birbiri üzerine eklenerek gitmelidir. Çocuğun bir beceriyi tam anlamıyla kazanabilmesi için uzun yıllara ihtiyaç vardır. Okul öncesi eğitim programının bütünü aynı zamanda ilkokula hazırlık programıdır. Okul olgunluğu ancak bu şekilde kazanılabilir. Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları ilkokula hazırlık çalışmalarının içerisinde yer alan ve çocukların ilkokula geçişini kolaylaştırmak, hazır bulunuşluk düzeylerini artırmak amacıyla yapılan etkinliklerdir. Kesinlikle okuma veya yazma öğretmek amacını taşımamaktadır. Programda okuma ve yazma öğretimi yoktur. Harfleri göstermek ve harfleri yazdırmak da yoktur.

Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları sadece masa başında yapılan kitap/kavram/çizgi çalışmaları olarak değerlendirilmemelidir. Aksine, bu çalışmalar birçok farklı etkinlik çeşidi ile (sanat, drama, müzik, oyun vb.) gerçekleştirilmelidir.

Okul öncesi eğitimde amaç, çocuklara okuma ve yazma öğretmek değil onların ilkokulda okuma ve yazmayı hızlı öğrenebilmesi için gereken ön becerileri kazandırmaktır. Çocukların öncelikle, okuma yazmanın gerekliliğini ve gerçek yaşam ile ilişkisini anlamaları önemlidir. Böylece çocukların, okuma yazmaya ve okula karşı olumlu bir algı geliştirmeleri desteklenecektir. Okuma yazma için farkındalık yaratmak ve heveslendirmek yapılacak çalışmaların amacına ulaşabilmesi açısından son derece önemlidir.

Sanat Etkinliği:

Çocuğun yaratıcılığını ve hayal gücünü kullanarak problem çözmesine, eleştirel ve çözüm odaklı düşünmesine olanak tanıyan etkinliklerdir. Sanat etkinlikleri aynı zamanda çocukların kendilerini ifade ederek iletişim becerilerini geliştirmesine yardımcı olur. Bunlara ek olarak sanat etkinlikleri çocuğun kendini, içinde bulunduğu kültürü ve diğer kültürleri daha iyi anlamasına olanak tanıyarak farklılıklara saygı duymasına da yardımcı olur.

Türkçe Etkinliği:

Türkçe etkinliği çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak, sözcük dağarcıklarını geliştirmek ve iletişim becerilerini artırmak için planlanan etkinliklerdir.

Türkçe etkinliklerinin amacı; çocukların Türkçeyi düzgün kullanmasını, sesleri çıkarabilmesini, farklı söz dizimsel yapıları anlama ve kullanmasını, dinleme becerilerini kazanmasını, duygu ve düşüncelerini sözel ve sözel olmayan yollarla ifade etmesini, ses tonunu ayarlamasını ve sözcükleri doğru üretmesini sağlamaktır. Bunların yanı sıra Türkçe etkinliklerinin önemli işlevlerinden birisi çocukların kitaplara karşı olumlu tutum geliştirmelerini desteklemek ve kitap sevgisini aşılmasıdır.

Türkçe etkinlikleri planlarken öğretmenlerin çocukların yaş ve gelişim özelliklerine dikkat etmesinin yanı sıra eğitim ortamını düzenlemesi, farklı yöntem ve teknikleri kullanması, sosyal ve kültürel olarak dezavantajlı çocukları göz önünde bulundurması gerekmektedir.

Oyun Etkinliği:

Oyun, çocukların uzmanlık alanıdır. Dünyanın her yerinde çocuklar her koşulda, her zaman, her şeyle oyun oynayabilirler. Oyun sadece çocukların değil yaşam boyu bireylerin haz verici uğraşı olarak önemini sürdürür. Çocukluk döneminin vazgeçilmez uğraşı olan oyundan en etkili öğrenme fırsatı olarak yararlanılmalıdır. Çocuklar öğrenme deneyimlerini oyunları aracılığı ile geliştirirler ve zenginleştirirler.

Oyun, çocukların eylem düzeyinde katılım gösterdikleri, düşünce ve duygularını ifade ettikleri, meraklarını giderecek araştırma ve gözlem yapma olanağı buldukları, yeni keşiflerde buldukları, nesnelere ve kişilerle etkileşim içinde buldukları haz verici bir etkinliktir. Oyun çocukların hareket gereksinimini de karşıladığı gibi oynanan oyunun türüne göre hayal dünyasını zenginleştirir. Çocukların oyun oynama gereksinimini karşılayabilmek için, günlük eğitim programı kapsamında farklı türlerde, farklı kazanımlara hizmet edecek çeşitli oyun oynama fırsatları sunmak önemlidir:

Müzik Etkinliği:

Müzik etkinlikleri, çocukların hem bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen hem de müziksel gelişim sürecini olumlu yönde etkileyen çalışmalardır. Bu çalışmalar, ses ve müzik dinleme ve ayırt etme çalışmaları, ritim çalışmaları, nefes ve ses çalışmaları, şarkı söyleme, çalgı çalma, yaratıcı hareket ve dans, müzik eşliğinde hareket, müzikli öykü oluşturma gibi etkinliklerden oluşur.

Müzik, öğrenmeyi ve algılamayı kolaylaştıran etkin yollardan biridir. Müzik etkinlikleriyle çocuk, ince-kalın, hızlı-yavaş, uzun-kısa gibi pek çok kavramı öğrenir ve pekiştirir. Bunun yanı sıra konuları daha kolay anlayabilir. Eğitici ve öğretici çocuk şarkıları, ezgili saymaca, bilmece, tekerleme ve atasözleri dil gelişimine katkı sağlamak için kullanılan araçlardır. Çocuk bunları söylerken hem zevk alacak hem de doğru ve akıcı konuşma becerilerini kazanacaktır.

Fen Etkinliği:

Çocukları dikkat etmeye, soru sormaya, merak etmeye, gözlemlemeye, araştırmaya, incelemeye ve keşfetmeye yönelten etkinliklerdir. Çocuklar ilk elden deneyimler kazanırken onların bilimsel süreç becerilerini kullanmalarına özen gösterilmelidir. Bu etkinliklerle yaşam gerçeklerini tanıtırken çocuklarda çevre farkındalığı da sağlanacaktır.

Hareket Etkinliği:

Hareket etkinliğinin amacı, çocukların temel hareket becerilerini geliştirerek çocuğun fiziksel, motor, bilişsel, dil, sosyal ve duygusal, gelişimine ve öz bakım becerilerine katkıda bulunmaktır. Böylece çocuğun fiziksel etkinliklere yaşam boyu katılımı da sağlanabilir. Çocukların fiziksel ve motor yeterliliklerinin, algısal motor gelişimlerinin ve hareket becerilerinin yani yer değiştirme, nesne kontrolü ve denge becerilerinin geliştirilmesini içeren etkinliklerdir.

Alan Gezisi:

Alan gezileri çocukların araştırma, problem çözme ve olayı yerinde gözleme yolu ile doğrudan ve anlamlı öğrenme gereksinimlerini karşılama amacını taşımaktadır. Yalnızca fen eğitimi etkinlikleri kapsamında düşünülmemesi gerekir. Bu geziler bir yandan çocukların yaşadıkları çevreyi tanımalarına, bir yandan da eğitim programına alınan kazanımlara ulaşmalarına ve kavramları öğrenmelerine ortam hazırlar.

2.4.1.1.3. Aylık Eğitim Akışı

Aylık plan, bir öğretmenin çalıştığı çocuk grubunun gelişimini desteklemek için etkinlik oluşturmak üzere alacağı kazanım ve göstergeleri, kavramları, alan gezilerini, özel gün ve haftalar ile aile katılımı ve değerlendirme süreçlerini içeren bir çalışma planıdır.

Öğretmenin o ay için alması gereken kazanımları, ilgili göstergeleri ve kavramları belirleyebilmesi için, çocukları rutin olarak gözlemlemesi ve gözlemlediği gelişim özelliklerini “Gelişim Gözlem Formu”na kaydetmesi gerekmektedir. Gözlemlerden elde edilen bilgiler doğrultusunda çocukların desteklenmesi gereken gelişim özelliklerinin dikkate alınması önemsenmelidir. Öğretmen, her ay planında yer verdiği kavramları “Kavramlara Aylık Eğitim Planlarında Yer Verme Durumu Çizelgesi”ne; kazanım ve göstergeleri ise “Kazanım ve Göstergelere Aylık Eğitim Planlarında Yer Verme Durumu Çizelgesi”ne kaydetmelidir. Öğretmen, ilgili ayda yer alan özel gün ve haftalar, alan gezileri ve gerçekleştirmeyi planladığı aile katılımı etkinliklerini, aylık planının ilgili bölümlerinde belirtir. Aylık planların değerlendirme bölümünde öğretmen; o ay boyunca günlük eğitim akışlarının genel değerlendirme bölümlerine ve çocuk gelişim gözlem formlarına kaydettiği bilgilere dayanarak çocukların, programın ve kendisinin değerlendirme sonuçlarına yer verir.

Öğretmenler bir yıl içerisinde aşağıdaki formları tutmalıdırlar:

- Eğitim süreci boyunca, gerek duyuldukça çocukların gözlem bilgileri “Gelişim Gözlem Formu”na kaydedilmelidir.
- Her çocuk için onların gelişim gözlem sonuçlarını içeren “Gelişim Raporu” dönem sonlarında olmak üzere yılda iki kez hazırlanmalıdır. MEB bilgisayar sistemine de kaydedilecek olan bu raporlar, gelişim gözlem formuna kaydedilen bilgilerden yararlanılarak oluşturulmalıdır. Çocukların genel gelişimsel ilerlemelerini ve desteklenmesi gereken durumlarını ortaya koyan bu rapor, ailelerin çocuklarını tanımaları, gelişimlerini takip etmeleri ve desteklemelerine yönelik önerileri de içermelidir.
- Öğretmen, eğitim-öğretim yılı sonunda ailelerle paylaşılacak olan Gelişim Dosyası’nda (Portfolyo) yer alacak çalışmalarını her ay çocuklarla birlikte seçmeli ve biriktirmelidir.

2.4.1.1.4. Günlük Eğitim Akışı

Günlük eğitim akışı, öğretmenin o gün yapacağı çalışmalara düzenli bir şekilde yer verdiği çerçeve bir plandır. Güne başlama zamanı, oyun zamanı, etkinlik zamanı ve günü değerlendirme zamanı ile beslenme ve dinlenme zamanı gibi rutin etkinlikleri içerir. Öğretmen etkinliklerini hazırlarken, etkinlik planı formatında yer alan başlıklarda belirtilen açıklamalar doğrultusunda etkinliklerini yazar.

Öğretmen daha önce yazarak kaydettiği etkinliklere kazanım ve kavram ekleyip çıkararak etkinliklerini o ay kullanılabilir hâle getirebilecektir. Böylece günlük eğitimini planlamada bir zorluk yaşamayacaktır. Bu çalışma sistemi, programın esneklik ilkesi ile de tutarlıdır.

Güne Başlama Zamanı;

Çocukların birbirlerine ve gün içinde yapılacak diğer etkinliklere uyum sağlamalarına yardımcı olur. Bu süreçte çocukların birbirleriyle ve öğretmenleriyle yüz yüze etkileşimi sağlanır. Özellikle grup içinde utangaç olan veya kendini ifade etmekte zorlanan, kendini iyi hissetmeyen çocukların faydalanabileceği bir süreçtir.

Oyun Zamanı;

“Bugün nerede oynamak istiyorsun?” şeklinde sorular sorarak çocukların tercihlerini belirtmelerini ister. Böylece çocuklar günlerini planlamayı öğrenmeye başlarlar. Çocuklar tercih ettikleri merkezlere yönelir ve serbest oynarlar.

Etkinlik Zamanı;

Günlük eğitim sürecinin bu bölümünde öğretmenin çocukların da önerilerini dikkate alarak önceden planladığı ve isimlerini “Günlük Eğitim Akışı”na kaydettiği etkinlikler yer alır.

Etkinlik zamanı;

- Bütünleştirilmiş etkinlikler şeklinde,
- Bütünleştirilmiş ve tek bir etkinliğin birlikte uygulanması şeklinde,
- Tek tek etkinliklerin art arda uygulanması şeklinde düzenlenebilir.

Günü Değerlendirme Zamanı;

Çocukların günlerini planlamaları, planladıklarını uygulamaları ve gün sonunda da yaptıklarını değerlendirmeyi öğrenmeleri önemli bir kazanımdır.

2.4.2. Okul Öncesi Eğitimin Değerlendirilmesi

Okul öncesi dönem, çocuklar için gerekli olan temel yaşam becerilerinin ve üst eğitim aşamaları için gerekli olan temel bilgi ve becerilerin kazanılması gereken önemli bir eğitim dönemidir. Bu yaşlarda verilecek eğitim, çocukların bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişim alanları ile öz bakım becerilerinin eş güdümlü ve çok boyutlu olarak desteklenmesini ve çocukların bireysel özelliklerini dikkate alarak nesnel olarak değerlendirilmesini zorunlu kılar.

Okul öncesi eğitiminin önemi nedeniyle sürecin planlı ve programlı olması gereklidir. Eğitim etkinliklerinin, programda yer alan kazanımlara dayalı olarak hazırlanması, süreçte ve sonuçta

çocuklarda oluşması beklenen öğrenme çıktılarına ne derece ulaşıldığının izlenmesi önemlidir. Bu nedenle okul öncesi eğitiminde değerlendirme, eğitim sürecinin temel öğelerinden biridir.

2.4.2.1.Çocukların Değerlendirilmesi

Çocukların gelişimlerinin gözlem formuyla kayıt altına alınması bir yandan çocuğun neleri başarıyla yaptığı ve ne düzeyde yaptığı hakkında bilgi verirken diğer yandan nasıl ve neden yaptığı hakkında ipuçları verecektir. Öğretmenlerin, çocukların gelişimlerini değerlendirirken onları birbirleriyle karşılaştırmak yerine, her çocuğu önceki ve sonraki beceri ve davranışlarına bakarak kendi içinde değerlendirmesi gerekmektedir. Bu noktada her çocuktan beklenenlerin kendi gelişimi ve bireysel özellikleriyle tutarlı olmasına, yani beklentilerin gerçekçi olmasına da özen gösterilmelidir.

2.4.2.2. Programın Değerlendirilmesi

Programın değerlendirilebilmesi için öğretmenlerin hazırladıkları ve uyguladıkları aylık plan ve etkinlikleri bütün boyutları ile ele almaları gereklidir. Öğretmenlerin planlanan ve uygulanan eğitim süreçleri arasındaki tutarlılığı, ortaya çıkan yeni gereksinimlerin

neler olduğunu belirlemeleri ve günlük eğitim akışında yer alan genel değerlendirme bölümüne kaydetmeleri beklenmektedir. Eğitim sürecinin programla ilgili günlük değerlendirmeleri aylık planların değerlendirme bölümlerine yazılacak bilgilere ışık tutacaktır. Bir eğitim dönemi boyunca yapılan aylık değerlendirmeler sonucunda da bir yılın genel değerlendirilmesine ulaşılabacaktır.

2.4.2.3. Öğretmenin Kendini Değerlendirmesi

Öğretmenin sınıf içi başarısı hakkında farkındalık yaratmak ve gerekli önlemleri almak konusunda kullanılan yöntemlerden biri öğretmenin kendini değerlendirmesidir. Öğretmenlerin kendi kendilerini değerlendirmeleri onların güdülenmelerini, yaratıcılıklarının artmasını, yansıtmacı öğretmen olabilmelerini ve eksikliklerini göreyerek kendi kendilerini güçlendirebilmelerini sağlar.

Öğretmenlerin programa ve çocuklara ilişkin değerlendirmelerden elde edilen verileri dikkatle

analiz etmeleri, kendi ilgi, yetenek ve yönelişlerini belirlemeleri ve kişilik özelliklerini gözden

geçirerek kendilerini değerlendirmeleri beklenmektedir. Bu değerlendirme sonucunda öğretmen, farklı alanlardaki yeterlik düzeyine göre kendini geliştirebilmek için çaba harcamalı, kaynaklara ulaşmalı, bunun için okul yönetiminden de rehberlik ve destek istemelidir (MEB, 2012).

2.5. ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM

2.5.1. Almanya

Almanya'da okulöncesi eğitim, 3–6 yaşları arasındaki çocukların eğitim gördüğü anaokulları ve anasınıflarını kapsar (Demirel, 2000). Bu eğitim tamamen isteğe bağlıdır (EURYDICE/CEDEFOP, 2003). Almanya'daki anasınıfları ilk okullarla organizasyon olarak bağlantılıdır ve her bir eyaletin Kültür bakanlığına tabidirler. Ana okulları için ilgili eyaletlerin Sosyal İşler Bakanları sorumludurlar, sadece Bavyera ve Aşağı Saksonya'da Kültür Bakanlığına tabidirler (Arslan, 2005)

Okulöncesi eğitimin amacı, çocukları beden, zihin ve sosyal yetenekler bakımından bir bütün olarak geliştirmek; onları kişilik bütünlüğüne erdirmeye çalışmaktır (Demirel, 2000). Okulöncesi eğitim, kamu ve özel sektör tarafından verilir (Erginer, 2006). Öğretmenler kadrolu, sözleşmeli ve ücretli olarak istihdam edilmektedir. Onların ücretleri devlet, yerel yönetimler, kilise, vakıf ve öğrenci velileri tarafından karşılanır (Demirel, 2000). Okulöncesi eğitim kurumları yarım gün ya da tam zamanlıdır. Daha çok oyunla öğrenme teşvik edilir. Çocukların bedensel ve zihinsel yeteneklerinin geliştirilmesi oyunla ve çocuklara uygun uğraşlarla teşvik edilerek onların toplumun yaşamına, daha açık bir ifadeyle düzenli günlük yaşama uyum sağlamaları için çaba sarf edilir. Ana okulunda veya benzeri kurumlarda usul olarak genellikle bağlayıcı bir öğrenme ve başarı talebi tespit edilmemiştir (Arslan,2005)

Almanya’da okul öncesi eğitim kurumları dört grupta toplanmaktadır. Bunlar;

1.Kreşler (Krippen): 6 hafta ve 1 yaş arasındaki bebekleri (Liegekrippen) ve 2-3 yaşları arasındaki çocukların devam ettiği (Laukrippen) okullardır. Çocuklara bakım hizmeti sunmaktadırlar.

2. Anaokulları (Kindergarten): 3-6 yaşlar arasındaki çocuklara yarım veya tam günlük, aile eğitimini destekleyici nitelikte eğitim veren kurumlardır.

3. Anasınıfları (Schulkindergarten): İlkokula hazırlanmasını sağlamak amacıyla 6 yaşını doldurmuş çocukların devam ettiği okullardır. İlkokula başlarken okula başlama olgunluğuna erişmemiş olan ve okula başladıktan sonra ilk iki aylık sürede öğretmenin gözlemlerine dayalı olarak henüz beklenen olgunluğa ulaşamayan çocuklar bu anaokullarına devam etmektedir.

4. Özel anaokulları (Sonderkindergarten): Fiziksel ve zihinsel engelli olan çocukların devam ettiği genellikle özel sektör tarafından desteklenen kurumlardır. Bu kurumların %70’i şahıs,yardım kurumları veya çocuk ve gençlere destek kuruluşları tarafından işletilmektedir. Bunların %30’u ise hükümet tarafından desteklenen, özel ve kamu anaokullarına ve yasal düzenlemelere sahip, devlet tarafından denetlenen okullardır.

Almanya’da standart eğitim programı yoktur. Frobel ve Montessori’nin yaklaşım ve materyalleri kullanılmaktadır. Oyun sayesinde çocuk iç dünyasını sergiler. “Oyun araçları”, Alman eğitiminde halen önemlidir. Montessori’nin materyalleri, öğretici materyaller olarak kullanılmaktadır (Poyraz, Dere, 2003).

2.5.2. Fransa

Okulöncesi eğitimi 2-5 yaşları arasındaki çocuklara hitap etmektedir. Okulun ilk günü itibariyle 2 yaşına girmiş olan çocuklar eğer yer mevcutsa kreşlerin bebek sınıfına kayıt yaptırabilirler. Sosyal yetersizlikleri olan bölgelerde bu tür okullara daha çok yer verilmeye çalışılmaktadır. Üç yaşından itibaren çocukların bu okullara kaydı amaçlanır, ama ailelerin onayı esastır (Turgut, 2005).

Okulöncesi eğitimin amacı, çocukların iletişimsel, bedensel, sanatsal becerilerinin ve öğrenme yeteneklerinin geliştirilmesi; onların sosyalleşmelerini ve ileriki okul yaşamına hazırlanmalarını sağlamaktır (Sözer, 1997).

Fransa’da anaokulu, ders alanlarına veya ders saatlerine bölünmüş bir programa sahip değildir. Fransa’da Türkiye’den farklı olarak teneffüs uygulaması vardır. Anaokullarında teneffüs süreleri her yarım günde 15-30 dakika arasında değişmektedir. Öğrenciler ders sırasında olduğu gibi bu süre zarfında da gözetim altında tutulurlar. Fransa’da dille ifadeye öncelik verilir. Yazı yazmayı öğrenmek anaokulunda başlar. Hazırlık sınıfından itibaren yerel ve yabancı dil eğitimi, küçük gruptan itibaren ise bilgisayar eğitimi başlar (Düşek, 2008)

Her sınıfta bir uzman kişi; öğretmen veya eğitmen bulunmaktadır. Bu sınıflarda öğretmenlik yapacak kişilerin 3 yıllık bir yüksek öğrenimi tamamladıktan sonra bir yılda öğretmen yetiştirme kurumlarında hazırlık okumaları gerekmektedir. Anaokullarının amacı çocuğun gelişimini sağlayıp onu ilkokula göndermektir. Çocuk bu okulda toplumda yaşamayı, konuşmayı, dilini düzeltmeyi, en azından yazıya başlangıç yapmayı öğrenir. Bu okul, olumsuz çevrelerden gelen çocukların topluma kazandırılmasında da çok büyük bir öneme sahiptir (Nurlu, 2000).

2.5.3. Amerika Birleşik Devletleri

Amerika’da erken çocukluk eğitimi, genelde doğumdan sekiz yaşa kadar geçen süre olarak tanımlanmaktadır. Erken çocukluk eğitiminin gerekliliğinin yaygın şekilde kabul görmesi sebebiyle, Goals 2000’de belirtilen ilk ulusal hedef, doğrudan erken çocukluk eğitimine odaklanmış ve “2000 yılına kadar Amerika’da bütün çocukların okula öğrenmeye hazır olarak başlamaları” hedeflenmiştir. Her aşamada daha olgun ve yetenekli çocuğa ulaşabilmek temel amaçtır. Bu konuda yapılan çeşitli düzenlemeler (çocukların anaokullarına kabulü ve yerleştirilmesi için uygulanan testler, anaokuluna başlama yaşının yükseltilmesi, anaokul ve ilkokul arasına bir geçiş yılı eklenmesi gibi) ve uygulanan müfredatlar tartışmasında geline son nokta; ülkedeki erken çocukluk eğitimi programlarının temel odağı olan çocuklara uyum sağlaması için, müfredatın ve okulların nasıl değiştirilebilecekleri tartışılmaktadır.

Amerika’da ulusal bir müfredat programı olmadığı için genel amaçları kapsayan bir kontrol listesi hazırlanmıştır. Buna göre anaokullarının amacı:

1. **Fiziksel/ Motor Gelişim;** çocukların fiziksel ve motor gelişimine yardımcı olacak açık hava oyunları ve araç gereçleri, psikomotor gelişimine yönelik hareket çalışmaları, yazmak için gerekli olan küçük kasların gelişimi.
2. **Bilişsel Gelişim;** Sayıları, sembolleri, mekan ilişkilerini anlama, temel yazma becerileri, sosyal dünya bilgisi (ilişki, toplum, aile), okuma-yazma alışımı, fotoğraf tarif etme, tahmin etme, tarif edici ip uçlarını tanıma.
3. **Dil Becerisi Gelişimi;** İletişim becerisi, konuşma becerisi, sözcük dağarcığının gelişimi, düşüncelerini sözcüklerle ifade etme.
4. **Duygusal ve Sosyal Gelişim;** Duygularla başa çıkma ve ilişkilerinde ifade edebilme, kendini grup içinde idare edebilme.
5. **Yaratıcılık;** Resim, müzik ve ritm gelişimi.
6. **Bireysel Farkındalık;** Gündelik yaşam becerisi, Yemek, Giyinme, Tuvalet alışkanlığı, Güvenli ve güvensiz ortamları tanıma, Adres yada telefon gibi kişisel bilgilere sahip olma.

Amerika’da çocukların eğitiminde temel nokta zihinsel ve motor gelişimin desteklenmesidir.(Poyraz,Dere, 2003)

2.5.4. İngiltere

İngiltere’de 3 aylıktan 3 yaşına kadar olan çocukların devam ettiği, özel ve gönüllü sektörlere bağlı olan okulların şartları çok geniştir ve aileler ücret öderler. 3 yaşından 5 yaşına kadar olan çocukların yeri ise eyalet yönetimindeki anaokulları ve ilköğretim bünyesindeki sınıflar ve yine gönüllü ve özel kuruluşlardır. Devlet, önceki yıllardan daha fazla, erken çocukluk eğitimi ve çocuk koruma-gözetme görevini, gönüllü ve özel sektör temsilcileriyle eşgüdüm içerisinde geliştirme amacına yönelik düzenlemeler yapmaktadır. (www.eurydice.org)

İngiltere’de O.Ö.E., çocuk yuvaları, anaokulu, ilkokul içinde anasınıfları, kabul sınıfları, gündüz bakımevleri, çocuk bakıcıları, nanny’ler, okulöncesi oyun grupları, birleşik anaokulları ve ebeveyn ve küçük çocuk grupları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Çocuk Yuvaları: Okul öncesi eğitim temeli ders konuları olan bir program değil, oyunun öğrenmenin temelini oluşturduğu inancı, anlayışı üzerine kurulmuş, iyi düzenlenmiş bir okul öncesi eğitimi yerinde mekan ve değişik oyun malzemesi bulunmaktadır.

Anaokulu: Bu kurumlar herkese açıktır, ancak bazı kurumlarda usul ve kabul konusunda farklılıklar gözlenmektedir. Anaokulları müdür tarafından yönetilir, hem anaokulları hem de “bünye dahilindeki sınıflarda” genellikle 3-4 yaş çocukları bulunur.

İlkokul İçinde Anasınıfları: İlkokul eğitiminin entegre bir parçası olarak 3-5 yaş çocuklarına yönelik ayrı sınıflardır. Öğretim süresi ilkokulundakiyle aynıdır, bu kurumlar, küçük çocuklara, 3-5 yaşa hitabeden müfredat ve sakin bir ortam sunar.

Kabul Sınıfları: Henüz zorunlu eğitim yaşının dışında olup ilkokulun 1. sınıfında (kabul sınıfında) olan çocuklardır.

Gündüz Bakım Evleri: Gündüz bakım evleri tüm yıl boyunca genellikle 08:00 -18:00 saatleri arasında açıktır. Gündüz bakım evlerine 8-10 haftalıktan 5 yaşına kadar olan çocuklar devam eder, çocukların %10’u 1 yaşın altındadır. Bu merkezlerin sayısı azdır

ve özel ihtiyacı olan çocuklara öncelik tanır, bu nedenle çalışan anneler özel kurumlara yönelmektedir.

Okul Öncesi Oyun Grupları: Özellikle annelerin çocuklarına oyun mekanı ve arkadaşı bulma isteğini karşılar, birçok genç anne bundan yararlanmıştır. Oyun grupları yerel makamlarca güvenlik ve sağlık koşulları açısından denetlenmektedir. Oyun gruplarına 2,5-4 yaş çocukları devam eder, ortalama bir oyun grubu 20-24 çocuktan oluşur. 3-5 yetişkin yönetimden sorumludur (Poyraz ve Dere, 2003).

2.6. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırmanın konusuyla benzerlik gösteren ilgili araştırmalar incelenmiştir.

Kandır (1991) tarafından yapılan araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin dört-altı yaş grubu eğitim programlarının hazırlanmasında sınırlılıklar ve güçlükler saptanmaya çalışılmıştır. Geniş bir örnekleme grubuna anket çalışması yapılmış ve bu uygulama sonucu; okul öncesi öğretmenlerinin günlük, yıllık ve ünite planlarının hazırlanmasında güçlükler çektikleri saptanmıştır. Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin materyal eksikliği, öğrenci sayısının çokluğu nedenleriyle programı uygulamada güçlüklerle karşılaştıkları ortaya konmuştur. Araştırmacı, eğitim programının hazırlanmasında karşılaşılan güçlüklerin ve sınırlılıkların okul öncesi öğretmenlerine verilecek hizmet içi eğitim seminerleriyle azaltılabileceği önerisinde bulunmuştur.

Genç (1997) tarafından yapılan araştırma, anasınıfı öğretmenlerinin Okulöncesi Eğitim Programı'ndan yararlanma derecesini ve nedenlerini araştırma amacıyla yapılmıştır. Geliştirilen ölçek ile öğretmenlerin programdan yararlanma dereceleri tespit edilmiş, yararlanamama durumlarının nelerden kaynaklanabileceği ile ilgili sorulara da yer verilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre sonuca ulaşılmış ve öneriler getirilmiştir. Yapılan analizlere göre öğretmenlerin 1994 Okul Öncesi Eğitim Programı'ndan yüksek düzeyde yararlandıkları sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin hizmet içi eğitime katılma sıklığı ile programdan yararlanma derecesi arasında, etkinliklerin planlanması ve uygulamasına yönelik davranışlar bakımından önemli bir ilişki bulunmuştur. Bunların nedenleri arasında en fazla yönetim, çalışma şartları, eğitim programının niteliği, toplumsal ve kişisel nedenler yer alır. Öneri olarak hizmet içi eğitim çalışmalarının daha verimli hale getirilmesi için

çeşitli alternatifler sunulmuştur. Ayrıca program geliştirme çalışmalarına öğretmenlerin de katılması gerekliliği belirtilmiştir.

Perihanoğlu (2002) tarafından yapılan araştırmada, Van İli Merkezi'nde bulunan okul öncesi eğitim kurumlarının eğitim hedeflerini gerçekleştirme düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda; eğitim ortamındaki materyal yetersizliğinin ve eksikliğin bilişsel ve dil alanlarındaki beceri gelişimini olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacı, materyal eksikliğinin giderilmesinin, yeterli türde materyal edinilmesinin okul öncesi eğitim kurumlarının eğitim hedeflerini gerçekleştirme düzeyini artıracaklarını ifade etmiştir. Bu materyallerin temini ve etkin ve işlevsel kullanımları için öğretmenlere hizmet öncesi ve sonrası eğitim verilmesi konusunda önerilerde bulunmuştur.

Çamkerten (2001) tarafından yapılan araştırma; okul öncesi eğitimde uygulanan program ve çocukların demokratik davranışları ile öğretmenlerin demokratik tutum ve davranışları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada anasınıfı öğretmenlerinin demokratik tutum ve davranışları ile çocukların demokratik davranışları arasındaki ilişkiyi var olduğu şekilde betimlemiştir. Ayrıca sınıf içi gözlemleri yapılarak alan araştırması da yapılmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğretmenler programı konu amaçlı bulmakta; çocuğun kişilik gelişimi, aile ve çevre ortamı ilgi, istek ve yetenekleri göz önünde bulundurularak daha esnek ve güncel bir içeriğe kavuşturulması halinde demokratik tutum ve davranış kazandırma açısından daha verimli olunacağı görüşünde birleşmiş oldukları tespit edilmiştir. Program ile ilgili yapılan analizde 1994 yılı anasınıfı programının önerdiği konular ve alt başlıklarında doğrudan doğruya demokratik kültür, insan hakları ve özgürlükleri konularına değinilmediği tespit edilmiştir. Programdaki eğitim durumlarının demokratik davranış kazandırma açısından yeterli olmadığı, çocukları değerlendirme formundaki davranışların yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler programın içerik, hedef ve hedef davranışlarının tekrar gözden geçirilmesi, yenileştirilmesi gerektiği, programın esnek ve daha güncel olmasını istedikleri ve fırsat eğitiminin ön plana çıkarılması gerektiği, etkinliklerin kapsamının ve süresinin genişletilmesi gerektiği fikrinde oldukları tespit edilmiştir.

Çaltık (2004), tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin yarısından fazlasının yeni programın tanıtım seminerlerine katılmadıklarını saptamıştır. Öğretmenlerin programın uygulanmasında karşılaştıkları güçlükleri; rehberlik çalışmalarının ve fiziksel koşulların yetersizliği, çocuk sayısının fazla olması ve araç-gereç yetersizliği olarak ortaya koymuştur. Öğretmenlerin 2002 Okulöncesi Eğitim Programı'nın bundan önceki yıllarda uygulanan programlarla karşılaştırıldığında, yeni programda ünite planının olmamasını ve programa aile katılımının sağlanmasını bir farklılık olarak gördüklerini saptamıştır

Şıvgın (2005), tarafından yapılan araştırmada, okulöncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin, okulöncesi eğitim kurumlarında uygulanmakta olan programa ilişkin görüşlerini saptamayı amaçlamıştır. Bu araştırma sonucunda; öğretmenlerin çalıştıkları okul türü, mezun oldukları okul ve kıdem yılları ne olursa olsun, hedef ve hedef davranışları anlamada, gerçekleştirmede, gün içinde uygun bir şekilde seçip düzenlemede zorlanmadıklarını tespit etmiştir. Öğretmenlerin psikomotor, sosyal, duyuşsal, bilişsel ve özbakım alan hedefleriyle, altındaki davranışları uyumlu bulduklarını saptamıştır. Öğretmenlerin, aile katılımı etkinliklerinin ne olması gerektiğinin açıkça belirtilmediğini ve aile katılımı etkinliklerini anne-baba eğitimini de kapsayacak şekilde düzenlenmesi yönünde görüş belirttiklerini belirlemiştir. Öğretmenlerin hizmet içi eğitim konusunda kararsız kaldıklarını saptamış ve öğretmenlerin kıdem yılları ile okulöncesi eğitim programını değerlendirme boyutu açısından anlamlı bir ilişkiye rastlamıştır.

Uzun (2007) tarafından yapılan araştırma, Okulöncesi Eğitim Programını, okulöncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu araştırma sonucunda; öğretmenlerin eğitimi planlarken ve uygularken, okulöncesi eğitim programındaki hedeflerden uygun olanları seçtiklerini; programlarını hazırlarken, birden fazla etkinliği bir araya getirerek, seçtikleri hedeflerin ışığında, kendi içinde bütünlüğü olan eğitim durumları hazırladıklarını; çocuklara günlük program kapsamında, hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıdıkları; eğitim ortamına hazırlarken sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaptıkları; eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verdikleri sonuçlarını ortaya çıkarmıştır. Okulöncesi öğretmenlerin, okulöncesi eğitim

programını uygulama konusundaki görüşlerinin, sınıflarda bulunan öğrenci sayılarına göre farklılaştığı konusuna ilişkin sonuçlarda; sınıfta 20-30 öğrenci bulunan öğretmenlerin, 10-20 öğrenci bulunan öğretmenlere göre, planlama yaparken, eğitim ortamının hazırlanmasında sınıf dışı ortamları daha fazla göz önüne aldıkları sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Düşek (2008) tarafından yapılan araştırmada, okulöncesi eğitim programının olumlu yönlerini, üç meslek grubunun da programın öğrenci merkezli ve esnek olduğu görüşünde birleştikleri görülmüştür. Aile katılımına önem verilmesi ve ilköğretim programına uygunluk, programın diğer olumlu yönleridir. 2006 Okulöncesi Eğitim Programının uygulanmasını güçleştiren etmenleri; her üç meslek grubu da fiziksel şart, mekan, araç-gereç yetersizliği olarak belirtmişlerdir. Ayrıca ilköğretim müfettişleri, okulöncesi eğitim veren kurum müdürleri ve okulöncesi öğretmenleri program hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirtmiştir.

Okulöncesi eğitim programı ile ilgili çalışmalar incelendiğinde; çalışmaların çoğunluğunda okulöncesi öğretmenlerinin materyal eksikliği, öğrenci sayısının çokluğu, fiziksel koşulların yetersizliği, programda konu isimlerinin verilmemesi, aile katılımına yönelik etkinliklerinin uygulanmasının imkansız olması gibi nedenlerle programı uygulamada güçlük çektikleri görülmüştür. Çalışmaların bir kısmında ise, öğretmenlerin programın öğrenci merkezli ve esnek olduğu görüşünde birleştikleri görülmüştür. Yapılan çalışmalarda da görüldüğü gibi, bir eğitim programının değerlendirilmesi ile ilgili yapılan çalışmalar, program hakkında olumlu sonuçlar meydana getirmektedir. Bu tür çalışmalar programın uygulanması sırasında meydana gelen aksaklıkların ortaya çıkarılmasına ve aksaklıkların giderilmesi konusunda çözüm önerileri geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel analizler ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın yürütülmesinde genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 1991). Bu çalışmada da Kayseri ilindeki öğretmenlerden bir kesit alınarak, bu öğretmenlerin okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişiklikleri hakkındaki görüşleri incelenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Kayseri İli Sınırları içinde, bünyesinde anasınıfı bulunan resmi ilköğretim okullarında ve bağımsız anaokullarında görev yapan öğretmenler araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme tesadüfi eleman örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Toplamda 326 adet anket uygulanmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Uzun (2007) tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. İki bölümden oluşan anketin birinci bölümünde öğretmenlerin kişisel bilgileri ve demografik bilgileri kapsayan maddeler; ikinci bölümde ise okul öncesi eğitim programının uygulanması konusunda öğretmen görüşlerinin belirlenmesine yönelik 40 madde bulunmaktadır. Bu maddelerin oluşturulmasında O.Ö.E.P.'ni oluşturan öğeler, hedefler, eğitim durumları dikkate alınmıştır. Anketin ikinci bölümünde beşli derecelendirme (hiç, bazen, orta sıklıkta, çoğu zaman, her zaman) biçiminde seçenekler yer almaktadır.

Anketin geçerliliğinde kapsam geçerliliği sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurularak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Anketin güvenilirliğinin hesaplanmasında

40 öğretmene ön test-son test uygulaması yapılmıştır. İç tutarlığın dayandığı temel görüş her ölçme aracının belli bir amacı gerçekleştirmek (bütünü oluşturmak) üzere, birbirinden deneysel olarak bağımsız ünitelerden (örneğin, test maddelerinden, anket sorularından) oluştuğu ve bunların, bütün içinde, bilinen ve birbirlerine eşit ağırlıklara sahip olduğu varsayımıdır (Karasar, 1991). Bu da hazırlanan ve geliştirilen anketin kullanılabilir olduğunu göstermiştir (Uzun,2007).

Araştırmada verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ve okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişiklikleri hakkındaki görüşleri belirlemeye yönelik olarak hazırlanmış Anket Formu kullanılmıştır. Araştırmada okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişiklikleri hakkındaki görüşlerin karşılaştırmalı olarak incelendiği beş değişken bulunmaktadır. Bunlar mezun olunan okul türü, kıdem, sahip olunan öğrenci sayısı, görev yapılan okulun bulunduğu çevrenin sosyo ekonomik düzeyi ve görev yapılan okul türüdür.

3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Anketin uygulanabilmesi için Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınmış ve verileri toplamak amacıyla ilköğretim bünyesindeki anasınıfları ve bağımsız anaokulları ziyaret edilmiş ve Kişisel Bilgi Formu ve O.Ö.E.K görev yapan öğretmenlerin programa ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla anket uygulanmıştır. Ölçme araçlarının doldurulması yanıtlayıcılara bağlı olarak 20-25 dakika sürmüş olup, bu süre içerisinde katılımcılardan gelen sorular gerekli dönütler verilerek açıklanmıştır. Çalışma kapsamına alınan hiçbir katılımcı araştırmaya katılmaya zorlanmamış, anketlerin uygulanması ve toplanması sürecinde gizlilik ilkesine özenle uyulmuştur. Araştırmada elde edilen veriler daha sonra bilgisayar ortamına aktarılarak, SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 20.00 programıyla analiz edilmiştir.Toplanan veriler üzerinde mezun olunan okul türü, kıdem, sahip olunan öğrenci sayısı, görev yapılan okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik düzeyi ve görev yapılan okul türü değişkenlerine göre öğretmenlerin okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişiklikleri hakkındaki görüşlerinin farklılaşma durumunu ortaya koymak amacıyla ki-kare istatistiği kullanılmıştır. Araştırmada manidarlık düzeyi,05 olarak alınmıştır.

Görüşme sürecinde ise öğretmenlere aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

1. *Okul öncesi eğitim programında aylık ve günlük plan oluştururken nelere dikkat edersiniz?*
2. *Sınıf ortamında nasıl bir öğretmen olduğunuzu tanımlar mısınız?*
3. *Eğitim ortamını nasıl, neye göre düzenlersiniz?*
4. *Siz okul öncesi eğitim programını değiştirecek olsanız, yapacağınız ilk değişiklik ne olurdu?*

4. BULGULAR

Tablo 1'de **öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne** göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Maddeler	Okul Türü	Hiç	Orta sıklıkta	Her zaman	X ²
1- Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçerim.	Resmi Bağımsız	8 4,7%	8 4,7%	156 90,5%	X ² =13,860 p<,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	0 0,0%	20 13,0%	134 87,0%	
2- Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluştururum.	Resmi Bağımsız	20 11,6%	28 16,3%	124 72,1%	X ² =4,603 p>,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	30 19,5%	18 11,7%	106 68,8%	
3- Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlarım.	Resmi Bağımsız	2 1,2%	8 4,7%	162 94,2%	X ² =20,058 p<,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	16 10,4%	18 11,7%	120 77,9%	
4- Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için "36-60 ay aralığında" alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçerim.	Resmi Bağımsız	8 4,7%	4 2,3%	160 93,0%	X ² =22,010 p<,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	14 9,1%	24 15,6%	116 75,3%	
5- Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar veririm.	Resmi Bağımsız	2 1,2%	4 2,3%	166 96,5%	X ² =21,599 P<,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	16 10,4%	14 9,1%	124 80,5%	
6- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat ederim.	Resmi Bağımsız	6 3,5%	2 1,2%	164 95,3%	X ² =2,945 p>,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2 1,3%	10 6,5%	142 92,2%	
7- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat ederim.	Resmi Bağımsız	6 3,5%	2 1,2%	164 95,3%	X ² =2,945 p>,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2 1,3%	10 6,5%	142 92,2%	
8- Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat ederim.	Resmi Bağımsız	6 3,5%	2 1,2%	164 95,3%	X ² =,079 p>,05
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2 1,3%	10 6,5%	142 92,2%	

9- Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanırım.	Resmi	2	10	160	$X^2=1,031$ $p>,05$
	Bağımsız	1,2%	5,8%	93,0%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2	10	142	
10- Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlarım.	Resmi	4	16	152	$X^2=32,356$ $p<,05$
	Bağımsız	2,3%	9,3%	88,4%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	14	24	116	
11- Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettiririm.	Resmi	2	12	158	$X^2=16,338$ $p<,05$
	Bağımsız	1,2%	7,0%	91,9%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	30	14	110	
12- Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlarım.	Resmi	0	2	170	$X^2=28,433$ $p<,05$
	Bağımsız	0,0%	1,2%	98,8%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	10	18	126	
13- Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim.	Resmi	0	5	167	$X^2=6,780$ $p>,05$
	Bağımsız	0,0%	2,9%	97,1%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2	8	144	
14- Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluştururum.	Resmi	0	16	156	$X^2=30,00$ $p<,05$
	Bağımsız	0,0%	9,3%	90,7%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	22	22	110	
15- Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanırım.	Resmi	2	22	148	$X^2=38,363$ $p<,05$
	Bağımsız	1,2%	12,8%	86,0%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	32	28	94	
16- Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaparım.	Resmi	4	18	150	$X^2=21,068$ $p<,05$
	Bağımsız	2,3%	10,5%	87,2%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	20	30	104	
17- Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.	Resmi	0	6	166	$X^2=11,655$ $p<,05$
	Bağımsız	0,0%	3,5%	96,5%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	6	14	134	
18- Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alırım.	Resmi	0	5	167	$X^2=3,205$ $p>,05$
	Bağımsız	0,0%	2,9%	97,1%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2	5	147	
19- Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat ederim.	Resmi	0	5	167	$X^2=18,575$ $p<,05$
	Bağımsız	0,0%	2,9%	97,1%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	4	20	130	
20-Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yaparım.	Resmi	0	12	160	$X^2=,030$ $p>,05$
	Bağımsız	0,0%	7,0%	93,0%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	0	10	144	
21-Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat ederim.	Resmi	0	12	160	$X^2=10,237$ $p<,05$
	Bağımsız	0,0%	7,0%	93,0%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2	26	126	

22-Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklerim.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	4 2,3%	168 97,7%	$X^2=28,294$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	20 13,0%	10 6,5%	124 80,5%	
23-Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük gurup çalışmalarına dengeli olarak yer veririm.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	22 12,8%	150 87,2%	$X^2=32,521$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	24 15,6%	8 5,2%	122 79,2%	
24- Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluştururum	Resmi Bağımsız	0 0,0%	2 1,2%	170 98,8%	$X^2=28,433$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	10 6,5%	18 11,7%	126 81,8%	
25- Eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yaparım.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	6 3,5%	166 96,5%	$X^2=12,065$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	0 0,0%	22 14,3%	132 85,7%	
26- Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk veririm.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	12 7,0%	160 93,0%	$X^2=,030$ $p>,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	0 0,0%	10 6,5%	144 93,5%	
27- Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendiririm.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	2 1,2%	170 98,8%	$X^2=33,666$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	10 6,5%	22 14,3%	122 79,2%	
28- Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanırım.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	10 5,8%	162 94,2%	$X^2=16,606$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	8 5,2%	22 14,3%	124 80,5%	
29- Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlarım.	Resmi Bağımsız	2 1,2%	4 2,3%	166 96,5%	$X^2=31,300$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	10 6,5%	28 18,2%	116 75,3%	
30- İstenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelirim.	Resmi Bağımsız	106 61,6%	8 4,7%	58 33,7%	$X^2=22,813$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	66 42,9%	32 20,8%	56 36,4%	
31- İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanırım.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	8 4,7%	164 95,3%	$X^2=26,119$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	10 6,5%	26 16,9%	118 76,6%	
32- Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırırım.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	12 7,0%	160 93,0%	$X^2=6,833$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	6 3,9%	10 6,5%	138 89,6%	
33- Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm.	Resmi Bağımsız	0 0,0%	5 2,9%	167 97,1%	$X^2=7,575$ $p<,05$
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2 1,3%	12 7,8%	140 90,9%	

34- Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar veririm.	Resmi Bağımsız	0	5	167	$X^2=7,575$ $p<,05$
		0,0%	2,9%	97,1%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	2	12	140	
35- Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat veririm.	Resmi Bağımsız	0	6	166	$X^2=12,925$ $P<,05$
		0,0%	3,5%	96,5%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	4	18	132	
36- Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanırım	Resmi Bağımsız	0	6	166	$X^2=2,248$ $p>,05$
		0,0%	3,5%	96,5%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	0	5	149	
37- Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanırım.	Resmi Bağımsız	0	10	162	$X^28,303$ $p<,05$
		0,0%	5,8%	94,2%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	0	24	130	
38- Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanırım.	Resmi Bağımsız	0	10	162	$X^2=22,664$ $p<,05$
		0,0%	5,8%	94,2%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	14	20	120	
39- Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer veririm	Resmi Bağımsız	12	32	128	$X^2=7,662$ $p<,05$
		7,0%	18,6%	74,4%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	24	34	96	
40- Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşurum	Resmi Bağımsız	2	10	160	$X^2=9,463$ $p<,05$
		1,2%	5,8%	93,0%	
	İlköğretim Okuluna Bağlı	12	12	130	
		7,8%	7,8%	84,4%	

Tablo 1 incelendiğinde öğretmenlerin görev yaptıkları okulun türüne göre; eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etme, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma, aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda destekleme, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma, etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve

temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, okul öncesi eğitim programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 8 (%4,7)'inin hiç, 8 (%4,7)'inin orta sıklıkta, 156 (%90,5)'sının her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin, 20 (%13)'sinin orta sıklıkta, 134 (%87)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, okul öncesi eğitim programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlama konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin hiç, 8 (%4,7)'inin orta sıklıkta, 162 (%94,2)'sinin her zaman; ilköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 16 (%10,4)'sının hiç, 18 (%11,7)'inin orta sıklıkta, 120 (%77,9)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için "36-60 ay aralığında" alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 8 (%4,7)'inin hiç, 4 (%2,3)'ünün orta sıklıkta, 160 (%93)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 14 (%9,1)'ünün hiç, 24 (%15,6)'ünün orta sıklıkta, 116 (%75,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle

eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.’nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)’sinin hiç, 4 (%2,3)’ünün orta sıklıkta, 166 (%96,5)’sının her zaman; İlköğretim okuluna bağılı olarak görev yapan öğretmenlerin 16 (%10,4)’sının hiç, 14 (%9,1)’ünün orta sıklıkta, 124 (%80,5)’ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlama konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 4 (%2,3)’ünün hiç, 16 (%9,3)’sının orta sıklıkta, 152 (%88,4)’sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağılı olarak görev yapan öğretmenlerin 14 (%9,1)’ünün hiç, 24 (%15,6)’ünün orta sıklıkta, 116 (%75,3)’sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)’sinin hiç, 12 (%7)’sinin orta sıklıkta, 158 (%91,9)’inin her zaman; İlköğretim okuluna bağılı olarak görev yapan öğretmenlerin 30 (%19,5)’unun hiç, 14 (%9,1)’ünün orta sıklıkta, 110 (%71,4)’unun her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında

anlamli fark olup olmadigini belirlemek amacıyla yapilan ki kare testi sonuclarina gore, ogretmenlerin gorusleri arasında istatistiksel olarak,05 duzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sözlerimle, davranışlarımla, uygulamalarımla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlama konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin orta sıklıkta, 170 (%98,8)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 10 (%6,5)'unun hiç, 18 (%11,7)'inin orta sıklıkta, 126 (%81,8)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sözlerimle, davranışlarımla, uygulamalarımla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 16 (%9,3)'sının orta sıklıkta, 156 (%90,7)'sının her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 22 (%14,3)'sinin hiç, 22 (%14,3)'sinin orta sıklıkta, 110 (%71,4)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin hiç, 22 (%12,8)'sinin orta sıklıkta, 148 (%86,)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 32 (%20,8)'sinin hiç, 28 (%18,2)'inin orta sıklıkta, 94 (%61,)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle çocuklara günlük

program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanımayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma şansı tanıma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 4 (%2,3)'ünün hiç, 18 (%10,5)'inin orta sıklıkta, 150 (%87,2)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 20 (%13)'sinin hiç, 30 (%19,5)'unun orta sıklıkta, 104 (%67,5)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma şansı tanımayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 6 (%3,5)'sının orta sıklıkta, 166 (%96,5)'sının her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 6 (%3,9)'sının hiç, 14 (%9,1)'ünün orta sıklıkta, 134 (%87)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 5 (%2,9)'inin orta sıklıkta, 167 (%97,1)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 4 (%2,6)'ünün hiç, 20 (%13)'sinin orta sıklıkta, 130 (%84,4)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi

sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 12 (%7)'sinin orta sıklıkta, 160 (%93)'ünün her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,3)'sinin hiç, 26 (%16,9)'sının orta sıklıkta, 126 (%81,8)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 4 (%2,3)'ünün orta sıklıkta, 168 (%97,7)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 20 (%13)'sinin hiç, 10 (%6,5)'unun orta sıklıkta, 124 (%80,5)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklemeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 22 (%12,8)'sinin orta sıklıkta, 150 (%87,2)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 24 (%15,6)'ünün hiç, 8 (%5,2)'inin orta sıklıkta, 122 (%79,2)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında

anlamli fark olup olmadigini belirlemek amacıyla yapilan ki kare testi sonuclarina gore, ogretmenlerin gorusleri arasinda istatistiksel olarak,05 duzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük gurup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin orta sıklıkta, 170 (%98,8)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 10 (%6,5)'unun hiç, 18 (%11,7)'inin orta sıklıkta, 126 (%81,8)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuclarina gore, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 6 (%3,5)'sının orta sıklıkta, 166 (%96,5)'sının her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 22 (%14,3)'sinin orta sıklıkta, 132 (%85,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuclarina gore, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin orta sıklıkta, 170 (%98,8)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 10 (%6,5)'unun hiç, 22 (%14,3)'sinin orta sıklıkta, 122 (%79,2)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını

belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanım resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 10 (%5,8)'unun orta sıklıkta, 162 (%94,2)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 8 (%5,2)'inin hiç, 22 (%14,3)'sinin orta sıklıkta, 124 (%80,5)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanımayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlama konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin hiç, 4 (%2,3)'ünün orta sıklıkta, 166 (%96,5)'sının her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 10 (%6,5)'unun hiç, 28 (%18,2)'inin orta sıklıkta, 116 (%75,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 106 (%61,6)'sının hiç, 8 (%4,7)'inin orta sıklıkta, 58 (%33,7)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 66 (%42,9)'sının hiç, 32 (%20,8)'sinin orta sıklıkta, 56 (%36,4)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi

sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 8 (%4,7)'inin orta sıklıkta, 164 (%95,3)'ünün her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 10 (%6,5)'unun hiç, 26 (%16,9)'sının orta sıklıkta, 118 (%76,6)'inin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle - İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 12 (%7)'sinin orta sıklıkta, 160 (%93)'ünün her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 6 (%3,9)'sının hiç, 10 (%6,5)'unun orta sıklıkta, 138 (%89,6)'inin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 5 (%2,9)'inin orta sıklıkta, 167 (%97,1)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,3)'sinin hiç, 12 (%7,8)'sinin orta sıklıkta, 140 (%90,9)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve

fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenbilir.

Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 5 (%2,9)'inin orta sıklıkta, 167 (%97,1)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,3)'sinin hiç, 12 (%7,8)'sinin orta sıklıkta, 140 (%90,9)'ının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenbilir.

Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 6 (%3,5)'sının orta sıklıkta, 166 (%96,5)'sının her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 4 (%2,6)'ünün hiç, 18 (%11,7)'inin orta sıklıkta, 132 (%85,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenbilir.

Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 10 (%5,8)'unun orta sıklıkta, 162 (%94,2)'unun her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 24 (%15,6)'ünün orta sıklıkta, 130 (%84,4)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenbilir.

Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 10 (%5,8)'inin orta sıklıkta, 162 (%94,2)'sinin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 14 (%9,1)'ünün hiç, 20 (%13)'sinin orta sıklıkta, 120 (%77,9)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 12 (%7)'sinin hiç, 32 (%18,6)'sinin orta sıklıkta, 128 (%74,4)'inin her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 24 (%15,6)'ünün hiç, 34 (%22,1)'ünün orta sıklıkta, 96 (%62,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer vermeyi resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşma konusunda resmi bağımsız okulda görev yapan öğretmenlerin 2 (%1,2)'sinin hiç, 10 (%5,8)'unun orta sıklıkta, 160 (%93)'ünün her zaman; İlköğretim okuluna bağlı olarak görev yapan öğretmenlerin 12 (%7,8)'sinin hiç, 12 (%7,8)'sinin orta sıklıkta, 130 (%84,4)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okul türüne göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda

neler yapılabileceğini konuşmayı resmi bağımsız okullarda görev yapan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Tablo 2’de **öğretmenlerin kıdemlerine** göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin kıdemlerine göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Maddeler	Kıdem	Hiç	Orta sıklıkta	Her zaman	X ²
1- Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı’ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçerim.	5 Yıla Kadar	6	6	110	X ² =7,869 p>,05
		4,9%	4,9%	90,2%	
	6 – 10 Yıl	4	10	104	
		3,4%	8,5%	88,1%	
11 Yıl ve Üzeri	0	12	74		
	0,0%	14,0%	86,0%		
2- Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluştururum.	5 Yıla Kadar	8	26	88	X ² =20,391 p<,05
		6,6%	21,3%	72,1%	
	6 – 10 Yıl	20	14	84	
		16,9%	11,9%	71,2%	
11 Yıl ve Üzeri	22	6	58		
	25,6%	7,0%	67,4%		
3- Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlarım.	5 Yıla Kadar	4	6	112	X ² =13,260 p<,05
		3,3%	4,9%	91,8%	
	6 – 10 Yıl	8	6	104	
		6,8%	5,1%	88,1%	
11 Yıl ve Üzeri	6	14	66		
	7,0%	16,3%	76,7%		
4- Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.’nda verilen maddelerden uygun olanları seçerim.	5 Yıla Kadar	4	4	114	X ² =20,942 p<,05
		3,3%	3,3%	93,4%	
	6 – 10 Yıl	12	8	98	
		10,2%	6,8%	83,1%	
11 Yıl ve Üzeri	6	16	64		
	7,0%	18,6%	74,4%		
5- Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar veririm.	5 Yıla Kadar	0	8	114	X ² =24,695 p<,05
		0,0%	6,6%	93,4%	
	6 – 10 Yıl	10	0	108	
		8,5%	0,0%	91,5%	
11 Yıl ve Üzeri	8	10	68		
	9,3%	11,6%	79,1%		
6- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken,	5 Yıla Kadar	6	16	100	X ² =28,015 p<,05
		4,9%	13,1%	82%	

konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat ederim.	6 – 10 Yıl	0	18	100	
		0,0%	15,3%	84,7%	
	11 Yıl ve Üzeri	8	0	78	
			9,3%	0,0%	
7- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat ederim.	5 Yıla Kadar	6	2	114	$X^2=16,901$ $p<,05$
			4,9%	1,6%	
	6 – 10 Yıl	6	2	110	
			5,1%	1,7%	
11 Yıl ve Üzeri	8	8	70		
		9,3%	9,3%	81,4%	
8- Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat ederim.	5 Yıla Kadar	6	12	104	$X^2=7,184$ $p>,05$
			4,9%	9,8%	
	6 – 10 Yıl	2	4	112	
			1,7%	3,4%	
11 Yıl ve Üzeri	8	8	70		
		9,3%	9,3%	81,4%	
9- Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanırım.	5 Yıla Kadar	2	24	96	$X^2=25,669$ $p<,05$
			1,6%	19,7%	
	6 – 10 Yıl	4	8	106	
			3,4%	6,8%	
11 Yıl ve Üzeri	12	8	66		
		14,0%	9,3%	76,7%	
10- Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlarım.	5 Yıla Kadar	4	14	104	$X^2=32,150$ $p<,05$
			3,3%	11,5%	
	6 – 10 Yıl	8	12	98	
			6,8%	10,2%	
11 Yıl ve Üzeri	20	0	66		
		23,3%	0,0%	76,7%	
11- Sözlerimle, davranışlarımla, duygularımla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettiririm.	5 Yıla Kadar	0	5	117	$X^2=16,854$ $p<,05$
			0,0%	3,3%	
	6 – 10 Yıl	0	5	113	
			0,0%	4,2%	
11 Yıl ve Üzeri	6	10	70		
		7,0%	11,6%	81,4%	
12- Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlarım.	5 Yıla Kadar	2	5	115	$X^2=23,123$ $p<,05$
			1,6%	3,3%	
	6 – 10 Yıl	0	10	108	
			0,0%	8,5%	
11 Yıl ve Üzeri	8	8	70		
		9,3%	9,3%	81,4%	
13- Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim.	5 Yıla Kadar	0	5	117	$X^2=32,216$ $p<,05$
			0,0%	3,3%	
	6 – 10 Yıl	2	5	111	
			1,7%	4,2%	
11 Yıl ve Üzeri	5	5	76		
		5,8%	5,8%	88,4%	
14- Sınıfta uyulması gereken kuralları	5 Yıla Kadar	4	12	106	$X^2=9,863$

çocuklarla birlikte oluştururum.		3,3%	9,8%	86,9%	p<,05
	6 – 10 Yıl	10	10	98	
		8,5%	8,5%	83,1%	
	11 Yıl ve Üzeri	8	16	62	
9,3%		18,6%	72,1%		
15- Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanırım.	5 Yıla Kadar	10	24	88	$X^2=7,514$ $p>,05$
		8,2%	19,7%	72,1%	
	6 – 10 Yıl	10	18	90	
		8,5%	15,3%	76,3%	
11 Yıl ve Üzeri	14	8	64		
	16,3%	9,3%	74,4%		
16- Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaparım.	5 Yıla Kadar	6	18	98	$X^2=1,833$ $p>,05$
		4,9%	14,8%	80,3%	
	6 – 10 Yıl	10	18	90	
		8,5%	15,3%	76,3%	
11 Yıl ve Üzeri	8	12	66		
	9,3%	14,0%	76,7%		
17- Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.	5 Yıla Kadar	6	6	110	$X^2=20,134$ p<,05
		4,9%	4,9%	90,2%	
	6 – 10 Yıl	0	5	113	
		0,0%	4,2%	95,8%	
11 Yıl ve Üzeri	4	12	70		
	4,7%	14,0%	81,4%		
18- Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alırım.	5 Yıla Kadar	0	5	117	$X^2=9,358$ $p>,05$
		0,0%	4,0%	96,0%	
	6 – 10 Yıl	0	5	113	
		0,0%	4,2%	95,8%	
11 Yıl ve Üzeri	6	6	74		
	7,0%	7,0%	86,0%		
19- Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat ederim.	5 Yıla Kadar	2	6	114	$X^2=15,012$ p<,05
		1,6%	4,9%	93,4%	
	6 – 10 Yıl	2	5	111	
		1,7%	4,2%	94,1%	
11 Yıl ve Üzeri	5	9	72		
	5,8%	10,5%	83,7%		
20-Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yaparım.	5 Yıla Kadar	2	5	115	$X^2=2,318$ $p>,05$
		1,6%	4,1%	94,3%	
	6 – 10 Yıl	6	5	107	
		5,1%	4,2%	90,7%	
11 Yıl ve Üzeri	4	5	77		
	4,7%	5,8%	89,5%		
21-Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat ederim.	5 Yıla Kadar	0	8	114	$X^2=11,115$ p<,05
		0,0%	6,6%	93,4%	
	6 – 10 Yıl	0	16	102	
		0,0%	13,6%	86,4%	
11 Yıl ve Üzeri	5	11	70		
	5,8%	12,8%	81,4%		
22-Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda	5 Yıla Kadar	2	6	114	$X^2= 9,223$ $p>,05$
		1,6%	4,9%	93,4%	

arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklerim.	6 – 10 Yıl	8	4	106		
		6,8%	3,4%	89,8%		
	11 Yıl ve Üzeri	9	5	72		10,5%
5 Yıla Kadar		6	8	108	$X^2=5,643$ $p>,05$	
	4,9%	6,6%	88,5%			
6 – 10 Yıl	8	14	96			
	6,8%	11,9%	81,4%			
11 Yıl ve Üzeri	10	8	68			
	11,6%	9,3%	79,1%			
23-Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük gurup çalışmalarına dengeli olarak yer veririm.	5 Yıla Kadar	6	20	96	$X^2=18,221$ $p<,05$	
		4,9%	16,4%	78,7%		
	6 – 10 Yıl	2	18	98		
		1,7%	15,3%	83,1%		
	11 Yıl ve Üzeri	14	10	62		
		16,3%	11,6%	72,1%		
24- Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluştururum	5 Yıla Kadar	0	14	108	$X^2=11,590$ $p<,05$	
		0,0%	11,5%	88,5%		
	6 – 10 Yıl	0	5	113		
		0,0%	1,7%	98,3%		
	11 Yıl ve Üzeri	5	7	74		
		5,8%	8,2%	86,0%		
25- Eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yaparım.	5 Yıla Kadar	0	5	117	$X^2=16,482$ $p<,05$	
		0,0%	4,1%	95,9%		
	6 – 10 Yıl	0	10	108		
		0,0%	8,5%	91,5%		
	11 Yıl ve Üzeri	5	7	74		
		5,8%	8,2%	86,0%		
26- Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk veririm.	5 Yıla Kadar	2	6	114	$X^2=30,549$ $p<,05$	
		1,6%	4,9%	93,4%		
	6 – 10 Yıl	8	5	105		
		6,8%	4,2%	89,0%		
	11 Yıl ve Üzeri	0	16	70		
		0,0%	18,6%	81,4%		
27- Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendiririm.	5 Yıla Kadar	2	20	100	$X^2=22,439$ $p<,05$	
		1,6%	16,4%	82,0%		
	6 – 10 Yıl	0	5	113		
		0,0%	4,2%	95,8%		
	11 Yıl ve Üzeri	6	8	72		
		7,0%	9,3%	83,7%		
28- Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanırım.	5 Yıla Kadar	2	10	110	$X^2=28,801$ $p<,05$	
		1,6%	8,2%	90,2%		
	6 – 10 Yıl	9	5	104		
		7,6%	4,2%	88,1%		
	11 Yıl ve Üzeri	0	18	68		
		0,0%	20,9%	79,1%		
29- Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlarım.	5 Yıla Kadar	74	12	36	$X^2=15,581$ $p<,05$	
		60,7%	9,8%	29,5%		
	30- İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi	5 Yıla Kadar				

davranışlara yönelirim.	6 – 10 Yıl	68	12	38	
		57,6%	10,2%	32,2%	
	11 Yıl ve Üzeri	30	16	40	
		34,9%	18,6%	46,5%	
31- İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanırım.	5 Yıla Kadar	0	18	104	X²=29,164 p<,05
		0,0%	14,8%	85,2%	
	6 – 10 Yıl	0	14	104	
		0,0%	11,9%	88,1%	
11 Yıl ve Üzeri	7	5	74		
	8,1%	5,8%	86,0%		
32- Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırırım.	5 Yıla Kadar	0	16	106	X²=4,603 p>,05
		0,0%	13,1%	86,9%	
	6 – 10 Yıl	0	5	113	
		0,0%	4,2%	95,8%	
11 Yıl ve Üzeri	6	5	75		
	7,0%	5,8%	87,2%		
33- Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm.	5 Yıla Kadar	0	6	116	X²=17,757 p<,05
		0,0%	4,9%	95,1%	
	6 – 10 Yıl	2	5	111	
		1,7%	4,2%	94,1%	
11 Yıl ve Üzeri	5	5	76		
	5,8%	5,8%	88,4%		
34- Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar veririm.	5 Yıla Kadar	0	8	114	X²=16,167 p<,05
		0,0%	6,6%	93,4%	
	6 – 10 Yıl	0	5	113	
		0,0%	4,2%	95,8%	
11 Yıl ve Üzeri	7	5	74		
	8,1%	5,8%	86,0%		
35- Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat veririm.	5 Yıla Kadar	2	10	110	X²=22,471 p<,05
		1,6%	8,2%	90,2%	
	6 – 10 Yıl	0	5	113	
		0,0%	4,2%	95,8%	
11 Yıl ve Üzeri	6	5	75		
	7,0%	5,8%	87,2%		
36- Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanırım	5 Yıla Kadar	0	6	116	X²=5,616 p>,05
		0,0%	4,9%	95,1%	
	6 – 10 Yıl	0	14	104	
		0,0%	11,9%	88,1%	
11 Yıl ve Üzeri	6	5	75		
	7,0%	5,8%	87,2%		
37- Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanırım.	5 Yıla Kadar	2	22	98	X²=1,672 p>,05
		1,6%	18,0%	80,3%	
	6 – 10 Yıl	8	6	104	
		6,8%	5,1%	88,1%	
11 Yıl ve Üzeri	7	5	74		
	8,1%	5,8%	86,0%		
38- Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanırım.	5 Yıla Kadar	2	22	98	X²=44,265 p<,05
	6 – 10 Yıl	1,6%	18,0%	80,3%	
		0	6	112	

		0,0%	5,1%	94,9%	
	11 Yıl ve Üzeri	6	5	75	
		7,0%	5,8%	87,2%	
39- Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer veririm	5 Yıla Kadar	8	22	92	$X^2=6,773$ $p>,05$
		6,6%	18,0%	75,4%	
	6 – 10 Yıl	14	24	80	
		11,9%	20,3%	67,8%	
	11 Yıl ve Üzeri	14	20	52	
16,3%		23,3%	60,5%		
40- Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşurum	5 Yıla Kadar	4	4	114	$X^2=12,592$ $p<,05$
		3,3%	3,3%	93,4%	
	6 – 10 Yıl	8	6	104	
		6,8%	5,1%	88,1%	
	11 Yıl ve Üzeri	5	9	72	
5,8%		10,5%	83,7%		

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin kıdemlerine göre eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıma, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma, etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma, eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme, eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer verme, planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma, beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,6)'inin hiç, 26 (%21,3)'sının orta sıklıkta, 88 (%72,1)'inin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 20 (%16,9)'sinin hiç, 14 (%11,9)'ünün orta sıklıkta, 84 (%71,2)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 22 (%25,6)'sinin hiç, 6 (%7)'sının

orta sıklıkta, 58 (%67,4)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturmayı 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlar konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%3,3)'ünün hiç, 6 (%4,9)'sının orta sıklıkta, 112 (%91,8)'sinin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,8)'inin hiç, 6 (%5,1)'sının orta sıklıkta, 104 (%88,1)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%7)'sının hiç, 14 (%16,3)'ünün orta sıklıkta, 66 (%76,7)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak 05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%3,3)'ünün hiç, 4 (%3,3)'ünün orta sıklıkta, 114 (%93,4)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 12 (%10,2)'sinin hiç, 8 (%6,8)'inin orta sıklıkta, 98 (%83,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%7)'sının hiç, 16 (%18,6)'sının orta sıklıkta, 64 (%74,4)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar verme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,6)'inin orta sıklıkta, 114 (%93,4)'sinin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 10 (%8,5)'inin hiç, 108 (%91,5)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%9,3)'inin hiç, 10 (%11,6)'unun orta sıklıkta, 68 (%79,1)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%4,9)'sının hiç, 16 (%13,1)'sının orta sıklıkta, 100 (%82)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 18 (%15,3)'inin orta sıklıkta, 100 (%84,7)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%9,3)'inin hiç, 78 (%90,7)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%4,9)'sının hiç, 2 (%1,6)'sinin orta sıklıkta, 114 (%93,5)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%5,1)'sının hiç, 2 (%1,7)'sinin orta sıklıkta, 110 (%93,2)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%9,3)'inin hiç, 8 (%9,3)'inin orta sıklıkta, 70 (%81,4)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle

kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etmeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 24 (%19,7)'ünün orta sıklıkta, 96 (%78,7)'sının her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%3,4)'ünün hiç, 8 (%6,8)'inin orta sıklıkta, 106 (%89,8)'sının her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 12 (%14)'sinin hiç, 8 (%9,3)'inin orta sıklıkta, 66 (%76,7)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanmayı 6 -10 arası kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlama konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%3,3)'ünün hiç, 14 (%11,5)'ünün orta sıklıkta, 104 (%85,2)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,8)'inin hiç, 12 (%10,2)'sinin orta sıklıkta, 98 (%83,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 20 (%23,3)'sinin hiç, 66 (%76,7)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%3,3)'inin orta sıklıkta, 117 (%96,7)'sinin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 113 (%95,8)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%7)'sının hiç, 10 (%11,6)'unun orta sıklıkta, 70 (%81,4)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını

belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirmeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlama konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 5 (%3,3)'inin orta sıklıkta, 115 (%95,1)'inin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 10 (%8,5)'unun orta sıklıkta, 108 (%91,5)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%9,3)'inin hiç, 8 (%9,3)'inin orta sıklıkta, 70 (%81,4)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda destekleme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%3,3)'inin orta sıklıkta, 117 (%96,7)'sinin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,7)'sinin hiç, 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 111 (%94,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%5,8)'inin hiç, 5 (%5,8)'inin orta sıklıkta, 76 (%88,4)'sının her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklemeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%3,3)'ünün hiç, 12 (%9,8)'sinin orta sıklıkta, 106 (%86,9)'sının her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 10 (%8,5)'unun hiç, 10 (%8,5)'unun orta sıklıkta, 98 (%83,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%9,3)'inin hiç, 16 (%18,6)'sının orta sıklıkta, 62 (%72,1)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle

sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%4,9)'sının hiç, 6 (%4,9)'sının orta sıklıkta, 110 (%90,2)'unun her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 113 (%95,8)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%4,7)'ünün hiç, 12 (%14)'sinin orta sıklıkta, 70 (%81,4)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 6 (%4,9)'sının orta sıklıkta, 114 (%93,4)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,7)'sinin hiç, 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 111 (%94,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%5,8)'inin hiç,9 (%10,5)'unun orta sıklıkta, 72 (%83,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etmeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,6)'inin orta sıklıkta, 114 (%93,4)'sinin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 16 (%13,6)'sının orta sıklıkta, 102 (%86,4)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%5,8)'inin hiç, 11 (%12,8)'inin orta sıklıkta, 70 (%81,4)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı

fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etmeyi 5 yıla kadar kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%4,9)'sının hiç, 20 (%16,4)'sinin orta sıklıkta, 96 (%78,7)'sının her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,7)'sinin hiç, 18 (%15,3)'sının orta sıklıkta, 98 (%83,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 14 (%16,3)'sının hiç, 10 (%11,6)'unun orta sıklıkta, 62 (%72,1)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 14 (%11,5)'ünün orta sıklıkta, 108 (%88,5)'inin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%1,7)'inin orta sıklıkta, 113 (%98,3)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%5,8)'inin hiç, 7 (%8,2)'sinin orta sıklıkta, 74 (%86)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapmayı 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%4,1)'inin orta sıklıkta, 117 (%95,9)'sinin her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 10 (%8,5)'unun orta sıklıkta, 108 (%91,5)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5

(%5,8)'inin hiç, 7 (%8,2)'sinin orta sıklıkta, 74 (%86)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk vermeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 6 (%4,9)'sının orta sıklıkta, 114 (%93,4)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,8)'inin hiç, 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 105 (%89)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 16 (%18,6)'sının orta sıklıkta, 70 (%81,4)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanıma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 20 (%16,4)'sinin orta sıklıkta, 100 (%82)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 113 (%95,8)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%7)'sının hiç, 8 (%9,3)'inin orta sıklıkta, 72 (%83,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanımayı 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlama konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 10 (%8,2)'unun

orta sıklıkta, 110 (%90,2)'unun her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 9 (%7,6)'unun hiç, 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 104 (%88,1)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 18 (%20,9)'inin orta sıklıkta, 68 (%79,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 74 (%60,7)'ünün hiç, 12 (%9,8)'sinin orta sıklıkta, 36 (%29,5)'sının her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 68 (%57,6)'inin hiç, 12 (%10,2)'sinin orta sıklıkta, 38 (%32,2)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 30 (%34,9)'unun hiç, 16 (%18,6)'sının orta sıklıkta, 40 (%46,5)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle istenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi tercih etmeyenlerin oranının 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerde diğer kıdem gruplarına göre daha az olduğu söylenebilir.

İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 18 (%14,8)'inin orta sıklıkta, 104 (%85,2)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 14 (%11,9)'ünün orta sıklıkta, 104 (%88,1)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 7 (%8,1)'sinin hiç, 5 (%5,8)'inin orta sıklıkta, 74 (%86)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%4,9)'sının orta sıklıkta, 116 (%95,1)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,7)'inin hiç, 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 111 (%94,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%5,8)'inin hiç, 5 (%5,8)'sının orta sıklıkta, 76 (%88,4)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer vermeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar verme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,6)'inin orta sıklıkta, 114 (%93,4)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%4,2)'inin orta sıklıkta, 113 (%95,8)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 7 (%8,1)'sinin hiç, 5 (%5,8)'inin orta sıklıkta, 74 (%86)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar vermeyi 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 10 (%8,2)'unun orta sıklıkta, 110 (%90,2)'unun her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%4,2)'sinin orta sıklıkta, 113 (%95,8)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%7)'sının hiç, 5 (%5,8)'inin orta sıklıkta, 75 (%87,2)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları

için fırsat vermeyi 6-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir

Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 22 (%18)'sının orta sıklıkta, 98 (%80,3)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%5,1)'inin orta sıklıkta, 112 (%94,9)'ünün her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 6 (%7)'inin hiç, 5 (%5,8)'sının orta sıklıkta, 75 (%87,2)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanmayı 5 yıla kadar kıdeme sahip öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşma konusunda 5 yıla kadar kıdemi olan öğretmenlerin 4 (%3,3)'sinin hiç, 4 (%3,3)'sının orta sıklıkta, 114 (%93,4)'ünün her zaman; 6-10 yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin 8 (%6,8)'inin hiç, 6 (%5,1)'inin orta sıklıkta, 104 (%88,1)'inin her zaman; 11 yıl ve üzeri kıdemi olan öğretmenlerin 5 (%5,8)'inin hiç, 9 (%10,5)'sının orta sıklıkta, 72 (%83,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. Kıdeme göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı 5 yıla kadar kıdeme sahip öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Tablo 3'te **öğretmenlerin okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna** göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Maddeler	Sosyoekonomik Durum	Hiç	Orta sıklıkta	Her zaman	X ²
1- Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçerim.	Düşük	5	5	54	X ² =13,474 p<,05
		7,8%	7,8%	84,3%	
	Orta	5	16	179	
		2,5%	8,0%	89,5%	
	Yüksek	5	10	47	
		8,0%	16,1%	75,8%	
2- Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluştururum.	Düşük	10	8	46	X ² =1,892 p>,05
		15,6%	12,5%	71,9%	
	Orta	32	26	142	
		16,0%	13,0%	71,0%	
	Yüksek	8	12	42	
		12,9%	19,4%	67,7%	
3- Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlarım.	Düşük	5	5	54	X ² =13,768 p<,05
		7,8%	7,8%	84,3%	
	Orta	8	20	172	
		4,0%	10,0%	86,0%	
	Yüksek	8	5	49	
		12,9%	8,0%	79,0%	
4- Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için "36-60 ay aralığında" alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçerim.	Düşük	5	8	51	X ² =6,295 p<,05
		7,8%	12,5%	79,6%	
	Orta	10	16	174	
		5,0%	8,0%	87,0%	
	Yüksek	8	5	49	
		12,9%	8,0%	79,0%	
5- Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar veririm.	Düşük	6	6	52	X ² =11,434 p<,05
		9,4%	9,4%	81,1%	
	Orta	6	10	184	
		3,0%	5,0%	92,0%	
	Yüksek	8	2	52	
		12,9%	3,2%	83,9%	
6- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat ederim.	Düşük	6	6	52	X ² =13,735 p<,05
		9,4%	9,4%	81,2%	
	Orta	4	18	178	
		2,0%	9,0%	89,0%	
	Yüksek	5	10	47	
		8,0%	16,1%	75,8%	
7- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir	Düşük	5	4	55	X ² =9,262 p>,05
		8,0%	6,2%	85,7%	
	Orta	5	8	187	
		2,5%	4,0%	95,4%	

olmasına dikkat ederim.	Yüksek	5	10	47	
		8,0%	16,1%	75,8%	
8- Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat ederim.	Düşük	0	8	56	X ² =7,334 p>,05
		0,0%	12,5%	87,5%	
	Orta	10	18	172	
		5,0%	9,0%	86,0%	
	Yüksek	0	8	54	
		0,0%	12,9%	87,1%	
9- Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanırım.	Düşük	2	14	48	X ² =8,641 p>,05
		3,1%	21,9%	75,0%	
	Orta	14	20	166	
		7,0%	10,0%	83,0%	
	Yüksek	2	6	54	
		3,2%	9,7%	87,1%	
10- Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlarım.	Düşük	6	12	46	X ² =27,451 p<,05
		9,4%	18,8%	71,9%	
	Orta	12	12	176	
		6,0%	6,0%	88,0%	
	Yüksek	14	5	43	
		22,6%	8,0%	69,3%	
11- Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettiririm.	Düşük	6	6	52	X ² =7,334 p>,05
		9,4%	9,4%	81,2%	
	Orta	10	18	172	
		5,0%	9,0%	86,0%	
	Yüksek	0	8	54	
		0,0%	12,9%	87,1%	
12- Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlarım.	Düşük	5	4	55	X ² =43,739 p<,05
		8,0%	6,2%	85,7%	
	Orta	10	5	185	
		5,0%	2,5%	92,4%	
	Yüksek	5	14	43	
		8,0%	22,6%	69,3%	
13- Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim.	Düşük	6	6	52	X ² =6,890 p>,05
		9,4%	9,4%	81,2%	
	Orta	8	18	174	
		4,0%	9,0%	87,0%	
	Yüksek	0	6	56	
		0,0%	9,7%	90,3%	
14- Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluştururum.	Düşük	5	8	51	X ² =20,083 p<,05
		7,8%	12,5%	79,6%	
	Orta	8	22	170	
		4,0%	11,0%	85,0%	
	Yüksek	12	8	42	
		19,4%	12,9%	67,7%	
15- Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanırım.	Düşük	6	18	40	X ² =25,558 p<,05
		9,4%	28,1%	62,5%	
	Orta	16	18	166	
		8,0%	9,0%	83,0%	

	Yüksek	12 19,4%	14 22,6%	36 58,1%	
16- Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaparım.	Düşük	8 12,5%	8 12,5%	48 75,0%	X²=8,958 p<,05
		8 4,0%	30 15,0%	162 81,0%	
	Yüksek	8 12,9%	10 16,1%	44 71,0%	
17- Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.	Düşük	5 7,8%	10 15,6%	49 76,7%	X²=14,740 p<,05
		6 3,0%	8 4,0%	186 93,0%	
	Yüksek	2 3,2%	5 8,0%	55 88,7%	
18- Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alırım.	Düşük	5 7,8%	5 7,8%	54 84,3%	X²=10,067 p<,05
		6 3,0%	6 3,0%	188 94,0%	
	Yüksek	5 8,0%	5 8,0%	52 84,0%	
19- Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat ederim.	Düşük	5 7,8%	8 12,5%	51 79,6%	X²=13,871 p<,05
		6 3,0%	16 8,0%	178 89,0%	
	Yüksek	2 3,2%	5 8,0%	55 88,7%	
20- Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yaparım.	Düşük	5 8,0%	4 6,2%	55 85,7%	X²=9,262 p>,05
		6 3,0%	6 3,0%	188 94,0%	
	Yüksek	8 12,9%	5 8,0%	49 79,0%	
21- Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat ederim.	Düşük	0 0,0%	10 15,6%	54 84,4%	X²=2,800 p>,05
		2 1,0%	20 10,0%	178 89,0%	
	Yüksek	0 0,0%	8 12,9%	54 87,1%	
22- Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklerim.	Düşük	5 7,8%	10 15,6%	49 76,5%	X²= 31,504 p<,05
		10 5,0%	6 3,0%	184 92,0%	
	Yüksek	8 12,9%	5 8,0%	49 79,0%	
23- Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük gurup çalışmalarına dengeli olarak yer veririm.	Düşük	6 9,4%	5 7,8%	53 82,7%	X²=19,860 p<,05
		6 3,0%	20 10,0%	174 87,0%	
	Orta				

	Yüksek	12 19,4%	6 9,7%	44 71,0%	
24- Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluştururum	Düşük	6 9,4%	10 15,6%	48 75,0%	$X^2=1,184$ $p<,05$
		12 6,0%	28 14,0%	160 80,0%	
	Yüksek	5 8,0%	10 16,1%	47 76,8%	
25- Eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yaparım.	Düşük	5 8,0%	4 6,2%	55 85,7%	$X^2=9,262$ $p>,05$
		5 2,5%	8 4,0%	187 95,4%	
	Yüksek	5 8,0%	10 16,1%	47 76,8%	
26- Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk veririm.	Düşük	0 0,0%	8 12,5%	56 87,5%	$X^2=7,334$ $p>,05$
		10 5,0%	18 9,0%	172 86,0%	
	Yüksek	0 0,0%	8 12,9%	54 87,1%	
27- Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendiririm.	Düşük	5 7,8%	12 18,8%	47 73,3%	$X^2=43,448$ $p<,05$
		8 4,0%	12 6,0%	180 90,0%	
	Yüksek	8 12,9%	5 8,0%	49 79,0%	
28- Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanırım.	Düşük	0 0,0%	8 12,5%	56 87,5%	$X^2=7,334$ $p>,05$
		10 5,0%	18 9,0%	172 86,0%	
	Yüksek	0 0,0%	8 12,9%	54 87,1%	
29- Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlarım.	Düşük	5 7,8%	10 15,6%	49 76,6%	$X^2=23,302$ $p<,05$
		6 3,0%	20 10,0%	174 87,0%	
	Yüksek	8 12,9%	5 8,0%	49 79,0%	
30- İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelirim.	Düşük	32 50,0%	8 12,5%	24 37,5%	$X^2=12,932$ $p<,05$
		104 52,0%	18 9,0%	78 39,0%	
	Yüksek	36 58,1%	14 22,6%	12 19,4%	
31- İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanırım.	Düşük	6 9,4%	6 9,4%	52 81,2%	$X^2=6,890$ $p>,05$
		8 4,0%	18 9,0%	174 87,0%	
	Orta				

		0	6	56	
	Yüksek	0,0%	9,7%	90,3%	
32- Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırırım.	Düşük	5	5	54	$X^2=13,460$ $p<,05$
		7,8%	7,8%	84,3%	
	Orta	6	10	184	
		3,0%	5,0%	92,0%	
Yüksek	5	8	49		
	8,0%	12,9%	79,0%		
33- Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm.	Düşük	0	8	56	$X^2=7,334$ $p>,05$
		0,0%	12,5%	87,5%	
	Orta	10	18	172	
		5,0%	9,0%	86,0%	
Yüksek	0	8	54		
	0,0%	12,9%	87,1%		
34- Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar veririm.	Düşük	5	12	47	$X^2=34,308$ $p<,05$
		7,8%	18,8%	73,3%	
	Orta	6	6	188	
		3,0%	3,0%	94,0%	
Yüksek	5	5	52		
	8,0%	8,0%	83,9%		
35- Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat veririm.	Düşük	5	4	55	$X^2=9,262$ $p>,05$
		8,0%	6,2%	85,7%	
	Orta	5	8	187	
		2,5%	4,0%	95,4%	
Yüksek	5	5	52		
	8,0%	8,0%	83,9%		
36- Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanırım	Düşük	5	4	55	$X^2=8,232$ $p<,05$
		8,0%	6,2%	85,7%	
	Orta	6	10	184	
		3,0%	5,0%	92,0%	
Yüksek	5	5	52		
	8,0%	8,0%	83,9%		
37- Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanırım.	Düşük	5	16	43	$X^2=18,113$ $p<,05$
		7,8%	25,0%	67,1%	
	Orta	6	14	180	
		3,0%	7,0%	90,0%	
Yüksek	5	5	52		
	8,0%	8,0%	84,9%		
38- Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanırım.	Düşük	6	6	52	$X^2=6,890$ $p>,05$
		9,4%	9,4%	81,2%	
	Orta	8	18	174	
		4,0%	9,0%	87,0%	
Yüksek	0	6	56		
	0,0%	9,7%	90,3%		
39- Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer veririm	Düşük	8	8	48	$X^2=11,991$ $p<,05$
		12,5%	12,5%	75,0%	
	Orta	22	36	142	
		11,0%	18,0%	71,0%	
Yüksek	6	22	34		

		9,7%	35,5%	54,8%	
40- Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşurum	Düşük	5	5	54	X²=22,599 p<,05
		7,8%	7,8%	84,3%	
	Orta	6	20	174	
		3,0%	10,0%	87,0%	
	Yüksek	8	5	49	
		12,9%	8,0%	79,0%	

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin okulun bulunduğu çevrenin sosyo ekonomik durumuna göre eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma, sözleriyle, davranışlarıyla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme, çocukları aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda destekleme, etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma, etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme, eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme, grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanıma, istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanma, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme, beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 5 (%7,8)'inin orta sıklıkta, 54 (%84,5)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%2,5)'inin hiç, 16 (%8)'sının orta sıklıkta, 179

(%89,5)'unun her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 10 (%16,1)'unun orta sıklıkta, 47 (%75,8)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçmeyi sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlar konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 5 (%7,8)'inin orta sıklıkta, 54 (%84,5)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%4)'inin hiç, 20 (%10)'unun orta sıklıkta, 172 (%86)'sinin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 8 (%12,5)'inin orta sıklıkta, 51 (%79,6)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 10 (%5)'unun hiç, 16 (%8)'sinin orta sıklıkta, 174 (%87)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını

belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.’nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar verme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,4)’ünün hiç, 6 (%9,4)’ünün orta sıklıkta, 52 (%81,1)’sinin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)’ünün hiç, 10 (%5)’unun orta sıklıkta, 184 (%92)’ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)’inin hiç, 2 (%3,2)’sinin orta sıklıkta, 52 (%83,9)’sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,4)’ünün hiç, 6 (%9,4)’ünün orta sıklıkta, 52 (%81,1)’sinin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 4 (%2)’ünün hiç, 18 (%9)’inin orta sıklıkta, 178 (%89)’inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)’inin hiç, 10 (%16,1)’unun orta sıklıkta, 47 (%75,8)’sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları

belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlama konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,4)'ünün hiç, 12 (%18,8)'sinin orta sıklıkta, 46 (%71,9)'sının her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 12 (%6)'sinin hiç, 12 (%6)'sinin orta sıklıkta, 176 (%88)'sının her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 14 (%22,6)'ünün hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 43 (%69,3)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlama konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 4 (%6,2)'ünün orta sıklıkta, 55 (%85,7)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 10 (%5)'unun hiç, 5 (%2,5)'inin orta sıklıkta, 185 (%92,4)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 14 (%22,6)'ünün orta sıklıkta, 43 (%69,3)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5

(%7,8)'inin hiç, 8 (%12,5)'inin orta sıklıkta, 51 (%79,6)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%4)'inin hiç, 22 (%11)'sinin orta sıklıkta, 170 (%85)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 12 (%19,4)'sinin hiç, 8 (%12,9)'inin orta sıklıkta, 42 (%67,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,4)'sının hiç, 18 (%28,1)'inin orta sıklıkta, 40 (%62,5)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 16 (%8)'sının hiç, 18 (%9)'sinin orta sıklıkta, 166 (%83)'sının her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 12 (%19,4)'sinin hiç, 14 (%22,6)'ünün orta sıklıkta, 36 (%58,1)'sının her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanımayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,5)'inin hiç, 8 (%12,5)'inin orta sıklıkta, 48 (%75)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%4)'inin hiç, 30 (%15)'unun orta sıklıkta, 162 (%81)'sinin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 10 (%16,1)'unun orta sıklıkta, 44 (%71)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okulun

bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapmayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 10 (%15,6)'unun orta sıklıkta, 49 (%76,7)'unun her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 8 (%4)'inin orta sıklıkta, 186 (%93)'sinin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 2 (%3,2)'sinin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 55 (%88,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 5 (%7,8)'inin orta sıklıkta, 54 (%84,3)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 6 (%3)'sının orta sıklıkta, 188 (%94)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'sinin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 52 (%84)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini almayı

sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 8 (%12,5)'inin orta sıklıkta, 51 (%79,6)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 16 (%8)'sının orta sıklıkta, 178 (%89)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 2 (%3,2)'sinin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 55 (%88,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etmeyi sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 10 (%15,6)'unun orta sıklıkta, 49 (%76,5)'unun her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 10 (%5)'unun hiç, 6 (%3)'sının orta sıklıkta, 184 (%92)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklemeyi sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük bk gurup çalışmalarına dengeli olarak yer verme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,4)'sının hiç, 5 (%7,8)'inin orta sıklıkta, 53 (%82,7)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 20 (%10)'sinin orta sıklıkta, 174 (%87)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 12 (%19,4)'sinin hiç, 6 (%9,7)'sının orta sıklıkta, 44 (%71)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük bk gurup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenbilir.

Seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,4)'sının hiç, 10 (%15,6)'unun orta sıklıkta, 48 (%75)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 12 (%6)'sinin hiç, 28 (%14)'inin orta sıklıkta, 160 (%80)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 10 (%16,1)'unun orta sıklıkta, 47 (%76,8)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenbilir.

Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 12 (%18,8)'sinin orta sıklıkta, 47 (%73,3)'sinin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8

(%4)'inin hiç, 12 (%6)'sinin orta sıklıkta, 180 (%90)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlama konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 10 (%15,6)'unun orta sıklıkta, 49 (%76,6)'unun her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 20 (%10)'sinin orta sıklıkta, 174 (%87)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 32 (%50)'sinin hiç, 8 (%12,5)'inin orta sıklıkta, 24 (%37,5)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 104 (%52)'ünün hiç, 18 (%9)'unun orta sıklıkta, 78 (%39)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 36 (%58,1)'sının hiç, 14 (%22,6)'ünün orta sıklıkta, 12 (%19,4)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi

sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 5 (%7,8)'inin orta sıklıkta, 54 (%84,3)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 10 (%6)'unun orta sıklıkta, 184 (%92)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 8 (%12,9)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırmayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Çocukların sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar verme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 12 (%18,8)'sinin orta sıklıkta, 47 (%73,3)'sinin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 6 (%3)'sının orta sıklıkta, 188 (%94)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 52 (%83,9)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle çocukların sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar vermeyi sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 4 (%6,2)'ünün orta sıklıkta, 55 (%85,7)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 10 (%5)'unun orta sıklıkta, 184 (%92)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 52 (%83,9)'sinin her zaman dediği görölmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanmayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 16 (%25)'inin orta sıklıkta, 43 (%67,1)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 14 (%7)'ünün orta sıklıkta, 180 (%90)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%8)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 52 (%84,9)'sinin her zaman dediği görölmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanmayı sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,5)'inin hiç, 8 (%12,5)'inin orta sıklıkta, 48 (%75)'inin her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 22 (%11)'sinin hiç, 36 (%18)'sının orta sıklıkta, 142 (%71)'sinin her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%9,7)'sının hiç, 22 (%35,5)'sinin orta sıklıkta, 34 (%54,8)'ünün her zaman dediği

görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer vermeyi sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşma konusunda sosyoekonomik durumu düşük olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 5 (%7,8)'inin hiç, 5 (%7,8)'inin orta sıklıkta, 54 (%84,3)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu orta olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 6 (%3)'sının hiç, 20 (%10)'sinin orta sıklıkta, 174 (%87)'ünün her zaman; sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin 8 (%12,9)'inin hiç, 5 (%8)'inin orta sıklıkta, 49 (%79)'unun her zaman dediği görülmektedir. Okulun bulunduğu çevrenin sosyoekonomik durumuna göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı sosyoekonomik durumu yüksek olan çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Tablo 4'te öğretmenlerin **sınıfındaki öğrenci sayısına** göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Maddeler	Öğrenci Sayısı	Hiç	Orta sıklıkta	Her zaman	X ²
1- Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçerim.	10 - 15	5	5	46	X ² =20,449 p<,05
		8,9%	8,9%	83,1%	
	16 – 20	8	16	116	
		5,7%	11,4%	82,8%	
	21 – 25	12	12	74	
12,2%		12,2%	75,5%		
26 - 30	4	6	22		
		12,5%	18,7%	68,7%	
2- Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluştururum.	10 - 15	8	10	38	X ² =14,600 p<,05
		14,3%	17,9%	67,9%	
	16 – 20	28	24	88	
		20,0%	17,1%	62,9%	
	21 – 25	12	12	74	
12,2%		12,2%	75,5%		
26 - 30	2	0	30		
		6,2%	0,0%	93,8%	
3- Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlarım.	10 - 15	5	7	44	X ² =16,832 p<,05
		8,9%	12,5%	78,5%	
	16 – 20	14	14	112	
		10,0%	10,0%	80,0%	
	21 – 25	12	12	74	
12,2%		12,2%	75,5%		
26 - 30	5	6	21		
		15,6%	18,7%	65,6%	
4- Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçerim.	10 - 15	5	6	45	X ² =34,452 p<,05
		8,9%	10,7%	80,3%	
	16 – 20	20	12	108	
		14,3%	8,6%	77,1%	
	21 – 25	5	14	79	
5,1%		14,3%	80,5%		
26 - 30	2	0	30		
		6,2%	0,0%	93,8%	
5- Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar veririm	10 - 15	6	10	40	X ² =32,822 p<,05
		10,7%	17,8%	72,4%	
	16 – 20	14	0	126	
		10,0%	0,0%	90,0%	
	21 – 25	5	14	79	
5,0%		14,3%	80,6%		
26 - 30	5	5	22		
		15,6%	15,6%	68,7%	
6- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat	10 - 15	5	4	47	X ² =13,766 p<,05
		8,9%	7,1%	83,9%	
	16 – 20	6	24	110	
4,2%		17,1%	78,6%		

ederim	21 – 25	7	6	85	
		7,1%	6,1%	86,7%	
	26 - 30	5	2	25	
		15,6%	6,2%	78,1%	
7- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat ederim	10 - 15	6	6	44	X ² =12,918 p<,05
		10,7%	10,7%	88,5%	
	16 – 20	6	8	126	
		4,3%	5,7%	90,0%	
	21 – 25	8	5	85	
		8,1%	5,1%	86,7%	
26 - 30	2	5	25		
	6,2%	15,6%	78,1%		
8- Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat ederim	10 - 15	5	8	43	X ² =2,967 p>,05
		8,9%	14,2%	76,9%	
	16 – 20	6	24	110	
		4,2%	17,1%	78,6%	
	21 – 25	8	5	85	
		8,1%	5,1%	86,7%	
26 - 30	0	2	30		
	0,0%	6,2%	93,8%		
9- Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanırım.	10 - 15	6	6	44	X ² =24,341 p<,05
		10,7%	10,7%	88,5%	
	16 – 20	6	28	106	
		4,3%	20,0%	75,7%	
	21 – 25	10	8	80	
		10,2%	8,1%	81,6%	
26 - 30	6	2	24		
	18,7%	6,2%	75,1%		
10- Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlarım.	10 - 15	5	8	43	X ² =15,524 p<,05
		8,9%	14,2%	76,9%	
	16 – 20	12	16	112	
		8,6%	11,4%	80,0%	
	21 – 25	14	6	78	
		14,3%	6,1%	79,5%	
26 - 30	2	5	25		
	6,2%	15,6%	78,1%		
11- Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettiririm.	10 - 15	10	6	40	X ² =6,736 p>,05
		17,8%	10,7%	71,4%	
	16 – 20	14	14	112	
		10,0%	10,0%	80,0%	
	21 – 25	5	13	80	
		5,1%	13,3%	81,6%	
26 - 30	0	2	30		
	0,0%	6,2%	93,8%		
12- Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlarım	10 - 15	10	6	40	X ² =10,945 p>,05
		17,8%	10,7%	71,4%	
	16 – 20	2	10	128	
1,4%		7,1%	91,4%		

	21 – 25	6 6,1%	8 8,2%	84 85,7%	
	26 - 30	5 15,6%	0 0,0%	27 84,3%	
13- Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim. yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.	10 - 15	10 17,8%	6 10,7%	40 71,4%	X²=20,748 p<,05
	16 – 20	12 8,5%	8 5,7%	120 85,7%	
	21 – 25	8 8,2%	16 16,3%	74 75,5%	
	26 - 30	0 0,0%	2 6,2%	30 93,8%	
14- Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluştururum.	10 - 15	6 10,7%	12 21,4%	38 67,8%	X²=13,780 p<,05
	16 – 20	14 10,0%	10 7,1%	116 82,9%	
	21 – 25	8 8,2%	16 16,3%	74 75,5%	
	26 - 30	5 15,6%	4 12,5%	23 71,8%	
15- Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanırım	10 - 15	6 10,7%	20 35,7%	30 43,5%	X²=47,573 p<,05
	16 – 20	20 14,3%	14 10,0%	106 75,7%	
	21 – 25	12 12,2%	6 6,1%	80 81,6%	
	26 - 30	2 6,2%	6 18,8%	24 75,0%	
16- Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaparım..	10 - 15	6 10,7%	12 21,4%	38 67,8%	X²=9,852 p>,05
	16 – 20	14 10,0%	14 10,0%	112 80,0%	
	21 – 25	4 4,1%	14 14,3%	80 81,6%	
	26 - 30	2 6,2%	8 25,0%	22 68,8%	
17- Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.	10 - 15	2 3,6%	6 10,7%	48 85,6%	X²=26,832 p<,05
	16 – 20	12 8,5%	8 5,7%	120 85,7%	
	21 – 25	0 0,0%	8 8,2%	90 91,8%	
	26 - 30	5 15,6%	5 15,6%	22 68,7%	
18- Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alırım.	10 - 15	6 10,7%	7 12,5%	43 76,7%	X²=30,378 p<,05
	16 – 20	10 7,1%	6 4,2%	124 88,6%	

	21 – 25	5 5,1%	5 5,1%	88 89,7%	
	26 - 30	2 6,2%	5 15,6%	25 68,1%	
19- Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat ederim.	10 - 15	2 3,6%	2 3,6%	52 92,9%	$X^2=7,586$ $p>,05$
	16 – 20	0 0,0%	10 7,1%	130 92,9%	
	21 – 25	2 2,0%	10 10,2%	86 87,8%	
		0	2	30	
	26 - 30	0 0,0%	2 6,2%	30 93,8%	
20- Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yaparım.	10 - 15	5 8,9%	5 8,9%	46 82,1%	$X^2=8,781$ $p<,05$
	16 – 20	5 3,5%	6 4,2%	129 93,2%	
	21 – 25	5 5,1%	8 8,2%	85 86,6%	
		5	5	22	
	26 - 30	5 15,6%	5 15,6%	22 68,7%	
21- Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat ederim.	10 - 15	0 0,0%	4 7,1%	52 92,9%	$X^2=11,802$ $p>,05$
	16 – 20	0 0,0%	24 17,1%	116 82,9%	
	21 – 25	2 2,0%	8 8,2%	88 89,8%	
		0	2	30	
	26 - 30	0 0,0%	2 6,2%	30 93,8%	
22- Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklerim.	10 - 15	2 3,6%	2 3,6%	52 92,9%	$X^2=3,566$ $p>,05$
	16 – 20	8 5,7%	8 5,7%	124 88,6%	
	21 – 25	8 8,2%	2 2,0%	88 89,8%	
		2	2	28	
	26 - 30	2 6,2%	2 6,2%	28 87,5%	
23- Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer veririm.	10 - 15	6 10,7%	12 21,4%	38 67,8%	$X^2=11,648$ $p<,05$
	16 – 20	16 11,4%	12 8,6%	112 80,0%	
	21 – 25	6 6,1%	6 6,1%	86 87,8%	
		5	5	22	
	26 - 30	5 15,6%	5 15,6%	22 68,7%	
24- Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluştururum	10 - 15	2 3,6%	12 21,4%	42 75,0%	$X^2=5,410$ $p>,05$
	16 – 20	10 7,1%	22 15,7%	108 77,1%	

	21 – 25	8 8,2%	12 12,2%	78 79,6%	
	26 - 30	2 6,2%	2 6,2%	28 87,5%	
25- Eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yaparım.	10 - 15	2 3,6%	2 3,6%	52 92,9%	$X^2=3,566$ $p>,05$
	16 – 20	8 5,7%	8 5,7%	124 88,6%	
	21 – 25	8 8,2%	2 2,0%	88 89,8%	
		2 6,2%	2 6,2%	28 87,5%	
	26 - 30	2 6,2%	2 6,2%	28 87,5%	
26- Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk veririm.	10 - 15	5 8,9%	5 8,9%	46 82,5%	$X^2=22,004$ $p<,05$
	16 – 20	10 7,1%	22 15,7%	108 77,1%	
	21 – 25	8 8,2%	12 12,2%	78 79,6%	
		5 15,6%	5 15,6%	22 68,7%	
	26 - 30	5 15,6%	5 15,6%	22 68,7%	
27- Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendiririm.	10 - 15	6 10,7%	5 8,9%	45 80,3%	$X^2=13,351$ $p<,05$
	16 – 20	8 5,7%	12 8,6%	120 85,7%	
	21 – 25	8 8,2%	10 10,2%	80 81,5%	
		5 15,6%	2 6,2%	25 88,1%	
	26 - 30	5 15,6%	2 6,2%	25 88,1%	
28- Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanırım.	10 - 15	8 14,3%	8 14,3%	40 71,3%	$X^2=15,731$ $p<,05$
	16 – 20	12 8,6%	8 5,7%	120 85,7%	
	21 – 25	6 6,1%	8 8,2%	84 85,7%	
		5 15,6%	6 18,8%	21 65,5%	
	26 - 30	5 15,6%	6 18,8%	21 65,5%	
29- Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlarım..	10 - 15	5 8,9%	6 10,7%	45 80,3%	$X^2=20,689$ $p<,05$
	16 – 20	12 8,6%	8 5,7%	120 85,7%	
	21 – 25	0 0,0%	10 10,2%	88 89,8%	
		5 15,6%	4 12,5%	23 81,8%	
	26 - 30	5 15,6%	4 12,5%	23 81,8%	
30- İstenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelirim.	10 - 15	36 64,3%	5 8,9%	16 26,7%	$X^2=13,201$ $p<,05$
	16 – 20	76 54,3%	20 14,3%	44 31,4%	
		76 54,3%	20 14,3%	44 31,4%	

	21 – 25	44 44,9%	16 16,3%	38 38,8%	
	26 - 30	16 50,0%	5 15,6%	11 34,3%	
31- İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanırım.	10 - 15	5 8,9%	6 10,7%	45 80,3%	X²=61,232 p<,05
	16 – 20	5 3,5%	18 12,9%	117 83,5%	
	21 – 25	0 0,0%	10 10,2%	88 89,8%	
	26 - 30	8 25,0%	5 15,6%	19 59,3%	
32- Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırırım.	10 - 15	0 0,0%	6 10,7%	50 89,3%	X²=11,736 p>,05
	16 – 20	4 2,9%	8 5,7%	128 91,4%	
	21 – 25	0 0,0%	4 4,1%	94 95,9%	
	26 - 30	2 6,2%	4 12,5%	26 81,2%	
33- Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm.	10 - 15	0 0,0%	2 3,6%	54 96,4%	X²=11,608 p>,05
	16 – 20	2 1,4%	4 2,9%	134 95,7%	
	21 – 25	0 0,0%	10 10,2%	88 89,8%	
	26 - 30	0 0,0%	0 0,0%	32 100,0 %	
34- Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar veririm.	10 - 15	5 8,9%	5 8,9%	46 82,6%	X²=20,658 p<,05
	16 – 20	5 3,5%	8 5,7%	127 90,7%	
	21 – 25	5 5,1%	6 6,1%	87 88,7%	
	26 - 30	2 6,2%	5 15,6%	25 88,1%	
35- Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat veririm.	10 - 15	5 8,9%	8 14,3%	43 76,7%	X²=21,743 p<,05
	16 – 20	5 3,5%	6 4,3%	129 92,1%	
	21 – 25	5 5,1%	10 10,2%	83 84,6%	
	26 - 30	2 6,2%	5 15,6%	25 88,1%	
36- Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanırım	10 - 15	6 10,7%	12 21,4%	38 67,9%	X²=5,494 p>,05
	16 – 20	20 14,3%	22 15,7%	98 70,0%	

	21 – 25	8 8,2%	24 24,5%	66 67,3%	
	26 - 30	2 6,2%	8 25,0%	22 68,8%	
37- Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanırım..	10 - 15	5 8,9%	6 10,7%	45 80,3%	X²=9,016 p<,05
	16 – 20	5 3,5	22 15,7%	113 80,7%	
	21 – 25	5 5,1%	5 5,1%	88 89,7%	
	26 - 30	5 15,6%	2 6,2%	25 88,1%	
38- Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanırım.	10 - 15	2 3,6%	8 14,3%	46 82,1%	X²=8,756 p>,05
	16 – 20	4 2,9%	12 8,6%	124 88,6%	
	21 – 25	8 8,2%	6 6,1%	84 85,7%	
	26 - 30	0 0,0%	4 12,5%	28 87,5%	
39- Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer veririm	10 - 15	6 10,7%	12 21,4%	38 67,9%	X²=5,494 p>,05
	16 – 20	20 14,3%	22 15,7%	98 70,0%	
	21 – 25	8 8,2%	24 24,5%	66 67,3%	
	26 - 30	2 6,2%	8 25,0%	22 68,8%	
40- Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşurum	10 - 15	5 8,9%	5 8,9%	46 82,5%	X²=6,895 p<,05
	16 – 20	8 5,7%	10 7,1%	122 87,1%	
	21 – 25	0 0,0%	10 10,2%	88 89,8%	
	26 - 30	5 15,6%	4 12,5%	23 71,8%	

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, sözleriyle, davranışlarıyla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme, çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlama, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma, eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etme, etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme, eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme, seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma, eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma, planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma, beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'ünün hiç, 5 (%5,9)'ünün orta sıklıkta, 46 (%83,1)'sının her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 8 (%5,7)'ünün hiç, 16 (%11,4)'sının orta sıklıkta, 116 (%82,8)'sının her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 12 (%12,2)'sinin hiç, 12 (%12,2)'sinin orta sıklıkta, 74 (%75,5)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 4 (%12,5)'ünün hiç, 6 (%18,7)'sının orta sıklıkta, 22 (%68,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun

olanları seçmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 8 (%14,3)'inin hiç, 10 (%17,9)'unun orta sıklıkta, 38 (%67,9)'sinin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 28 (%20)'inin hiç, 24 (%17,1)'ünün orta sıklıkta, 88 (%62,9)'inin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 12 (%12,2)'sinin hiç, 12 (%12,2)'sinin orta sıklıkta, 74 (%75,5)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 30 (%93,8)'unun her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 16-20 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlama konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 7 (%12,5)'sinin orta sıklıkta, 44 (%78,5)'ünün her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 14 (%10)'ünün hiç, 14 (%10)'ünün orta sıklıkta, 112 (%80)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 12 (%12,2)'sinin hiç, 12 (%12,2)'sinin orta sıklıkta, 74 (%75,5)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 6 (%18,7)'sının orta sıklıkta, 21 (%65,6)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçme konusunda sınıfındaki öğrenci

sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 45 (%80,3)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 20 (%14,3)'sinin hiç, 12 (%8,6)'sinin orta sıklıkta, 108 (%77,1)'inin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5,1)'inin hiç, 14 (%14,3)'ünün orta sıklıkta, 79 (%80,5)'unun her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 30 (%93,8)'unun her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 16-20 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar verme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 10 (%17,8)'unun orta sıklıkta, 40 (%72,4)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 14 (%10)'ünün hiç, 126 (%90)'inin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5)'inin hiç, 14 (%14,3)'ünün orta sıklıkta, 79 (%80,6)'unun her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 22 (%68,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 4 (%7,1)'ünün orta sıklıkta, 47 (%83,9)'sinin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 6 (%4,2)'sının hiç, 24 (%17,1)'ünün orta sıklıkta, 110 (%78,6)'unun her

zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 7 (%7,1)'sinin hiç, 6 (%6,1)'sının orta sıklıkta, 85 (%86,7)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 2 (%6,2)'sinin orta sıklıkta, 25 (%78,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 44 (%88,5)'ünün her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 6 (%4,3)'sının hiç, 8 (%5,7)'ünün orta sıklıkta, 126 (%90)'sının her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 8 (%8,1)'inin hiç, 5 (%5,1)'inin orta sıklıkta, 85 (%86,7)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 25 (%78,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 44 (%88,5)'ünün her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 6 (%4,3)'sının hiç, 28 (%20)'inin orta sıklıkta, 106 (%75,7)'sının her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 10 (%10,2)'unun hiç, 8 (%8,1)'inin orta sıklıkta, 80 (%81,6)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 6 (%18,7)'sının hiç, 2 (%6,2)'sinin orta sıklıkta, 24 (%75,1)'ünün her zaman dediği

görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlama konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'ünün hiç, 8 (%14,2)'inin orta sıklıkta, 43 (%76,9)'ünün her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 12 (%8,6)'sinin hiç, 16 (%11,4)'sının orta sıklıkta, 112 (%80)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 14 (%14,3)'ünün hiç, 6 (%6,1)'sının orta sıklıkta, 78 (%79,5)'sinin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 25 (%78,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda destekler, yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 10 (%17,8)'unun hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 40 (%71,4)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 12 (%8,5)'sinin hiç, 8 (%5,7)'inin orta sıklıkta, 120 (%85,7)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 8 (%8,2)'inin hiç, 16 (%16,3)'sının orta sıklıkta, 74 (%75,5)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin orta sıklıkta, 30 (%93,8)'unun her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim. yönelten,

eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 12 (%21,4)'sinin orta sıklıkta, 38 (%67,8)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 14 (%10)'ünün hiç, 10 (%7,1)'unun orta sıklıkta, 116 (%82,9)'unun her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 8 (%8,2)'inin hiç, 16 (%16,3)'sının orta sıklıkta, 74 (%75,5)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 4 (%12,5)'ünün orta sıklıkta, 23 (%71,8)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 20 (%35,7)'sinin orta sıklıkta, 30 (%43,5)'unun her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 20 (%14,3)'sinin hiç, 14 (%10)'ünün orta sıklıkta, 106 (%75,7)'sının her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 12 (%12,2)'sinin hiç, 6 (%6,1)'sının orta sıklıkta, 80 (%81,6)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 6 (%18,8)'sının orta sıklıkta, 24 (%75)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanımayı sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verme

konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 2 (%3,6)'sinin hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 48 (%85,6)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 12 (%8,5)'sinin hiç, 8 (%5,7)'inin orta sıklıkta, 120 (%85,7)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 8 (%8,2)'inin orta sıklıkta, 90 (%91,8)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 22 (%68,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 7 (%12,5)'sinin orta sıklıkta, 43 (%76,7)'ünün her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 10 (%7,1)'unun hiç, 6 (%4,2)'sının orta sıklıkta, 124 (%88,6)'ünün her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5,1)'inin hiç, 5 (%5,1)'inin orta sıklıkta, 88 (%89,7)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 25 (%68,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini almayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 5 (%8,9)'inin orta sıklıkta, 46 (%82,1)'sının her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 5 (%3,5)'inin hiç, 6 (%4,2)'sının orta sıklıkta, 129 (%93,2)'ünün her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5,1)'inin hiç, 8 (%8,2)'inin orta sıklıkta, 85 (%86,6)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 5 (%15,6)'inin orta

sıklıkta, 22 (%68,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer verme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 12 (%21,4)'sinin orta sıklıkta, 38 (%67,8)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 16 (%11,4)'sının hiç, 12 (%8,6)'sinin orta sıklıkta, 112 (%80)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 6 (%6,1)'sının hiç, 6 (%6,1)'sının orta sıklıkta, 86 (%87,8)'sının her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 22 (%68,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 5 (%8,9)'inin orta sıklıkta, 46 (%82,5)'sının her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 10 (%7,1)'unun hiç, 22 (%15,7)'sinin orta sıklıkta, 108 (%77,1)'inin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 8 (%8,2)'inin hiç, 12 (%12,2)'sinin orta sıklıkta, 78 (%79,6)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 5 (%15,6)'inin orta sıklıkta, 22 (%68,7)'sinin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk vermeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 6 (%10,7)'sının hiç, 5 (%8,9)'inin orta sıklıkta, 45 (%80,3)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 8 (%5,7)'inin hiç, 12 (%8,6)'sinin orta sıklıkta, 120 (%85,7)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 8 (%8,2)'inin hiç, 10 (%10,2)'unun orta sıklıkta, 80 (%81,5)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 2 (%6,2)'sinin orta sıklıkta, 25 (%88,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanıma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 8 (%14,3)'inin hiç, 8 (%14,3)'inin orta sıklıkta, 40 (%71,3)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 12 (%8,6)'sinin hiç, 8 (%5,7)'inin orta sıklıkta, 120 (%85,7)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 6 (%6,1)'sının hiç, 8 (%8,2)'inin orta sıklıkta, 84 (%85,7)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 6 (%18,8)'sının orta sıklıkta, 21 (%65,5)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanımayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlama konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 45 (%80,3)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 12 (%8,6)'sinin hiç, 8 (%5,7)'inin orta sıklıkta, 120

(%85,7)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 10 (%10,2)'unun orta sıklıkta, 88 (%89,8)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 4 (%12,5)'ünün orta sıklıkta, 23 (%81,8)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 36 (%64,3)'sının hiç, 5 (%8,9)'inin orta sıklıkta, 16 (%26,7)'sının her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 76 (%54,3)'sının hiç, 20 (%14,3)'sinin orta sıklıkta, 44 (%31,4)'ünün her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 44 (%44,9)'ünün hiç, 16 (%16,3)'sının orta sıklıkta, 38 (%38,8)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 16 (%50)'sının hiç, 5 (%15,6)'sının orta sıklıkta, 11 (%34,3)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 45 (%80,3)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 5 (%3,5)'inin hiç, 18 (%12,9)'inin orta sıklıkta, 117 (%83,5)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 10 (%10,2)'unun orta sıklıkta, 88 (%89,8)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 8 (%25)'inin hiç, 5 (%15,6)'sının orta sıklıkta, 19 (%59,3)'unun her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi

sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar verme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 5 (%8,9)'inin orta sıklıkta, 46 (%82,6)'sının her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 5 (%3,5)'inin hiç, 8 (%5,7)'inin orta sıklıkta, 127 (%90,7)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5,1)'inin hiç, 6 (%6,1)'sının orta sıklıkta, 87 (%88,7)'sinin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 5 (%15,6)'sının orta sıklıkta, 25 (%88,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 8 (%14,3)'inin orta sıklıkta, 43 (%76,7)'ünün her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 5 (%3,5)'inin hiç, 6 (%4,3)'sının orta sıklıkta, 129 (%92,1)'unun her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5,1)'inin hiç, 10 (%10,2)'unun orta sıklıkta, 83 (%84,6)'ünün her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 2 (%6,2)'sinin hiç, 5 (%15,6)'sının orta sıklıkta, 25 (%88,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat vermeyi sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5

(%8,9)'inin hiç, 6 (%10,7)'sının orta sıklıkta, 45 (%80,3)'inin her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 5 (%3,5)'inin hiç, 22 (%15,7)'sinin orta sıklıkta, 113 (%80,7)'ünün her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 5 (%5,1)'inin hiç, 5 (%5,1)'inin orta sıklıkta, 88 (%89,7)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 2 (%6,2)'sının orta sıklıkta, 25 (%88,1)'inin her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşma konusunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin 5 (%8,9)'inin hiç, 5 (%8,9)'inin orta sıklıkta, 46 (%82,5)'sının her zaman; 16-20 arasında olan öğretmenlerin 8 (%5,7)'inin hiç, 10 (%7,1)'unun orta sıklıkta, 122 (%87,1)'sinin her zaman; 21-25 arasında olan öğretmenlerin 10 (%10,2)'unun orta sıklıkta, 88 (%89,7)'inin her zaman; 26-30 arasında olan öğretmenlerin 5 (%15,6)'inin hiç, 4 (%12,5)'ünün orta sıklıkta, 23 (%71,8)'ünün her zaman dediği görülmektedir. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Tablo 5'te öğretmenlerin en son mezun oldukları okul türüne göre okulöncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre okul öncesi eğitim programı ve 2012 değişikliklerinin uygulanmasına ilişkin görüşlerinin frekans dağılımı ve ki kare istatistiği

Maddeler	Mezuniyet	Hiç	Orta sıklıkta	Her zaman	X ²
1- Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçerim.	Açıköğretim	2	10	114	X ² =26,767 p<,05
		1,6%	7,9%	90,5%	
	Lisans	6	7	150	
		3,7%	4,3%	92,0%	
Lisansüstü	0	11	26		
	0,0%	29,7%	70,3%		
2- Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluştururum.	Açıköğretim	10	20	96	X ² =17,993 p<,05
		7,9%	15,9%	76,2%	
	Lisans	27	20	116	
		16,6%	12,3%	71,2%	
Lisansüstü	13	6	18		
	35,1%	16,2%	48,6%		
3- Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlarım.	Açıköğretim	8	0	118	X ² =64,499 p<,05
		6,3%	0,0%	93,7%	
	Lisans	0	25	138	
		0,0%	15,3%	84,7%	
Lisansüstü	6	5	26		
	16,2%	13,5%	70,3%		
4- Eğitimiye esneklik ve serbestlik kazandırmak için "36-60 ay aralığında" alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçerim.	Açıköğretim	0	12	114	X ² =27,805 p<,05
		0,0%	9,5%	90,5%	
	Lisans	13	14	136	
		8,0%	8,6%	83,4%	
Lisansüstü	9	2	26		
	24,3%	5,4%	70,3%		
5- Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar veririm.	Açıköğretim	0	6	120	X ² =26,331 p<,05
		0,0%	4,8%	95,2%	
	Lisans	10	10	143	
		6,1%	6,1%	87,7%	
Lisansüstü	8	2	27		
	21,6%	5,4%	73,0%		
6- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat ederim.	Açıköğretim	2	12	112	X ² =12,316 p<,05
		1,6%	9,5%	88,9%	
	Lisans	8	13	142	
		4,9%	8,0%	87,1%	
Lisansüstü	0	9	28		
	0,0%	24,3%	75,7%		
7- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat ederim.	Açıköğretim	5	7	114	X ² =5,467 p>,05
		4,0%	5,5%	90,5%	
	Lisans	2	5	156	
		1,2%	3,1%	95,7%	
Lisansüstü	0	6	31		
	0,0%	16,2%	83,8%		

8- Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat ederim.	Açıköğretim	10	20	96	$X^2=9,309$ $p>,05$
		7,9%	15,9%	76,2%	
	Lisans	4	8	151	
		2,5%	4,9%	92,6%	
Lisansüstü	8	2	27		
	21,6%	5,4%	73,0%		
9- Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanırım.	Açıköğretim	8	18	100	$X^2=4,738$ $p>,05$
		6,3%	14,3%	79,4%	
	Lisans	9	21	133	
		5,5%	12,9%	81,6%	
Lisansüstü	1	1	35		
	2,7%	2,7%	94,6%		
10- Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlarım.	Açıköğretim	10	16	100	$X^2=15,947$ $p<,05$
		7,9%	12,7%	79,4%	
	Lisans	13	8	142	
		8,0%	4,9%	87,1%	
Lisansüstü	9	2	26		
	24,3%	5,4%	70,3%		
11- Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettiririm.	Açıköğretim	6	5	115	$X^2=1,210$ $p>,05$
		4,7%	3,9%	81,3%	
	Lisans	8	13	142	
		4,9%	8,0%	87,1%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
12- Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlarım.	Açıköğretim	2	8	116	$X^2=28,065$ $p<,05$
		1,6%	6,3%	92,1%	
	Lisans	5	5	153	
		3,1%	3,1%	93,8%	
Lisansüstü	1	9	27		
	2,7%	24,3%	73,0%		
13- Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim.	Açıköğretim	5	5	116	$X^2=9,421$ $p>,05$
		3,9%	3,9%	92,1%	
	Lisans	5	6	152	
		1,2%	5,5%	93,3%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
14- Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluştururum.	Açıköğretim	4	16	106	$X^2=22,994$ $p<,05$
		3,2%	12,7%	84,1%	
	Lisans	9	21	133	
		5,5%	12,9%	81,6%	
Lisansüstü	9	1	27		
	24,3%	2,7%	73,0%		
15- Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanırım.	Açıköğretim	10	24	92	$X^2=12,884$ $p<,05$
		7,9%	19,0%	73,0%	
	Lisans	15	25	123	
		9,2%	15,3%	75,5%	
Lisansüstü	9	1	27		
	24,3%	2,7%	73,0%		

16- Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaparım.	Açıköğretim	4	20	102	X²=14,910 p<,05
		3,2%	15,9%	81,0%	
	Lisans	12	25	126	
		7,4%	15,3%	77,3%	
Lisansüstü	8	3	26		
	21,6%	8,1%	70,3%		
17- Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.	Açıköğretim	5	5	116	X²=9,607 p<,05
		3,9%	3,9%	92,1%	
	Lisans	5	15	143	
		3,1%	9,2%	87,7%	
Lisansüstü	0	2	35		
	0,0%	5,4%	94,6%		
18- Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alırım.	Açıköğretim	10	16	100	X²=2,210 p>,05
		7,9%	12,7%	79,4%	
	Lisans	9	21	133	
		5,5%	12,9%	81,6%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
19- Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat ederim.	Açıköğretim	6	5	115	X²=15,944 p<,05
		4,7%	3,9%	81,3%	
	Lisans	5	14	144	
		3,0%	8,6%	88,3%	
Lisansüstü	2	1	34		
	5,4%	2,7%	91,9%		
20-Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yaparım.	Açıköğretim	6	8	112	X²=2,310 p>,05
		4,8%	6,3%	88,9%	
	Lisans	9	21	133	
		5,5%	12,9%	81,6%	
Lisansüstü	0	3	34		
	0,0%	8,1%	91,9%		
21-Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat ederim.	Açıköğretim	0	8	118	X²=17,219 p<,05
		0,0%	6,3%	93,7%	
	Lisans	5	16	142	
		3,0%	9,9%	87,1%	
Lisansüstü	0	11	26		
	0,0%	29,7%	70,3%		
22-Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklerim.	Açıköğretim	2	6	118	X²= 27,129 p<,05
		1,6%	4,8%	93,7%	
	Lisans	9	8	146	
		5,5%	4,9%	89,6%	
Lisansüstü	9	0	28		
	24,3%	0,0%	75,7%		
23-Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer veririm.	Açıköğretim	6	8	112	X²=20,976 p<,05
		4,8%	6,3%	88,9%	
	Lisans	9	20	134	
		5,5%	12,3%	82,2%	
Lisansüstü	9	2	26		
	24,3%	5,4%	70,3%		

24- Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluştururum	Açıköğretim	8	20	98	X²=9,874 p<,05
		6,3%	15,9%	77,8%	
	Lisans	13	17	133	
		8,0%	10,4%	81,6%	
	Lisansüstü	1	11	25	
		2,7%	29,7%	67,6%	
25- Eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yaparım.	Açıköğretim	5	7	114	X²=1,851 p>,05
		3,9%	5,6%	90,5%	
	Lisans	5	10	148	
		3,0%	6,1%	90,8%	
	Lisansüstü	0	1	36	
		0,0%	2,7%	97,3%	
26- Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk veririm.	Açıköğretim	6	8	112	X²=4,950 p>,05
		4,8%	6,3%	88,9%	
	Lisans	5	10	148	
		3,0%	6,1%	90,8%	
	Lisansüstü	0	4	33	
		0,0%	10,8%	89,2%	
27- Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendiririm.	Açıköğretim	5	5	116	X²=55,214 p<,05
		3,9%	3,9%	92,1%	
	Lisans	0	18	145	
		0,0%	11,0%	89,0%	
	Lisansüstü	8	2	27	
		21,6%	5,4%	73,0%	
28- Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanırım.	Açıköğretim	6	8	112	X²=5,194 p>,05
		4,8%	6,3%	88,9%	
	Lisans	5	18	140	
		3,1%	11,0%	85,9%	
	Lisansüstü	1	0	36	
		2,7%	0,0%	97,3%	
29- Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlarım.	Açıköğretim	5	7	114	X²=41,496 p<,05
		3,9%	5,6%	90,5%	
	Lisans	0	19	144	
		0,0%	11,7%	88,3%	
	Lisansüstü	8	1	28	
		21,6%	2,7%	75,7%	
30- İstenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelirim.	Açıköğretim	72	14	40	X²=9,942 p<,05
		57,1%	11,1%	31,7%	
	Lisans	84	16	63	
		51,5%	9,8%	38,7%	
	Lisansüstü	16	10	11	
		43,2%	27,0%	29,7%	
31- İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanırım.	Açıköğretim	0	20	106	X²=29,831 p<,05
		0,0%	15,9%	84,1%	
	Lisans	10	5	148	
		6,1%	3,1%	90,8%	
	Lisansüstü	0	9	28	
		0,0%	24,3%	75,7%	

32- Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırırım.	Açıköğretim	5	7	114	X ² =9,263 p>,05
		3,9%	5,6%	90,5%	
	Lisans	6	12	145	
		3,7%	7,4%	89,0%	
Lisansüstü	0	0	37		
	0,0%	0,0%	100,0%		
33- Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm.	Açıköğretim	6	8	112	X ² =2,562 p>,05
		4,8%	6,3%	88,9%	
	Lisans	5	18	140	
		3,1%	11,0%	85,9%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
34- Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar veririm.	Açıköğretim	5	5	116	X ² =2,562 p>,05
		3,9%	3,9%	92,1%	
	Lisans	5	16	142	
		3,0%	9,9%	87,1%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
35- Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat veririm.	Açıköğretim	6	8	112	X ² =3,488 p>,05
		4,8%	6,3%	88,9%	
	Lisans	5	16	142	
		3,0%	9,9%	87,1%	
Lisansüstü	0	2	35		
	0,0%	5,4%	94,6%		
36- Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanırım	Açıköğretim	5	5	116	X ² =3,426 p>,05
		3,9%	3,9%	92,1%	
	Lisans	5	18	140	
		3,1%	11,0%	85,9%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
37- Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanırım.	Açıköğretim	10	24	92	X ² =3,059 p>,05
		7,9%	19,0%	73,0%	
	Lisans	5	6	152	
		1,2%	5,5%	93,3%	
Lisansüstü	0	1	36		
	0,0%	2,7%	97,3%		
38- Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanırım.	Açıköğretim	2	16	108	X ² =10,371 p<,05
		1,6%	12,7%	85,7%	
	Lisans	11	14	138	
		6,7%	8,6%	84,7%	
Lisansüstü	1	0	36		
	2,7%	0,0%	97,3%		
39- Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer veririm	Açıköğretim	12	20	94	X ² =5,417 p>,05
		9,5%	15,9%	74,6%	
	Lisans	22	37	104	
		13,5%	22,7%	63,8%	
Lisansüstü	2	9	26		
	5,4%	24,3%	70,3%		

40- Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşurum	Açıköğretim	2	8	116	X²=30,749 p<,05
		1,6%	6,3%	92,1%	
	Lisans	4	12	147	
		2,5%	7,4%	90,2%	
	Lisansüstü	13	6	18	
		35,1%	16,2%	48,6%	

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin en son mezun oldukları okul türüne göre kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma, sözleriyle, davranışlarıyla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğunu hissettirme, çocukların aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda çocukları destekleme, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma ve gerekli açıklamaları yapma, eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme, grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanıma, planlanan çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilme ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme, çocukların sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar verme, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma, beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 10 (%7,9)'unun orta sıklıkta, 114 (%90,5)'ünün her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 6 (%3,7)'sının hiç, 7 (%4,3)'sinin orta sıklıkta, 150 (%92)'sinin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 11 (%29,7)'inin orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son

mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçmeyi lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 10 (%7,9)'unun hiç, 20 (%15,9)'sinin orta sıklıkta, 96 (%76,2)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 27 (%16,6)'sinin hiç, 20 (%12,3)'sinin orta sıklıkta, 116 (%71,2)'sının her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 13 (%35,1)'ünün hiç, 6 (%16,2)'sının orta sıklıkta, 18 (%48,6)'inin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamada konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 8 (%6,3)'inin hiç, 118 (%93,7)'inin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 25 (%15,3)'inin orta sıklıkta, 138 (%84,7)'inin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 6 (%16,2)'sının hiç, 5 (%13,5)'inin orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin, 12 (%9,5)'sinin orta sıklıkta, 114 (%90,5)'ünün her zaman;

lisans mezunu olan öğretmenlerin 13 (%8)'ünün hiç, 14 (%8,6)'ünün orta sıklıkta, 136 (%83,4)'sının her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3) 'unun hiç, 2 (%5,4)'sinin orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgudan hareketle Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar verme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 6 (%4,8)'sının orta sıklıkta, 120 (%95,2)'sinin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 10 (%6,1)'unun hiç, 10 (%6,1)'unun orta sıklıkta, 143 (%87,7)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 8 (%21,6)'inin hiç, 2 (%5,4)'sinin orta sıklıkta, 27 (%73)'sinin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 12 (%9,5)'sinin orta sıklıkta, 112 (%88,9)'sinin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 8 (%4,9)'inin hiç, 13 (%8)'ünün orta sıklıkta, 142 (%87,1)'sinin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun orta sıklıkta, 28 (%75,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini

karşılayabilmesine lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az dikkat ettiği söylenebilir.

Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlama konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 10 (%7,9)'unun hiç, 16 (%12,7)'sının orta sıklıkta, 100 (%79,4)'ünün her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 13 (%8)'ünün hiç, 8 (%4,9)'inin orta sıklıkta, 142 (%87,1)'sinin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun hiç, 2 (%5,4)'sinin orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı lisans mezunu olan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlama konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 8 (%6,3)'inin orta sıklıkta, 116 (%92,1)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3,1)'inin hiç, 5 (%3,1)'inin orta sıklıkta, 153 (%93,8)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 1 (%2,7)'inin hiç, 9 (%24,3)'unun orta sıklıkta, 27 (%73)'sinin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 4 (%3,2)'ünün hiç, 16 (%12,7)'sının orta sıklıkta, 106 (%84,1)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 9 (%5,5)'unun hiç, 21 (%12,9)'inin orta sıklıkta, 133 (%81,6)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun hiç, 1 (%2,7)'inin orta sıklıkta, 27 (%73)'sinin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre,

öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 10 (%7,9)'unun hiç, 24 (%19)'ünün orta sıklıkta, 92 (%73)'sinin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 15 (%9,2)'inin hiç, 25 (%15,3)'inin orta sıklıkta, 123 (%75,5)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun hiç, 1 (%2,7)'inin orta sıklıkta, 27 (%73)'sinin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapmada daha az şansı tanıdığı söylenebilir.

Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 4 (%3,2)'ünün hiç, 20 (%15,9)'sinin orta sıklıkta, 102 (%81)'sinin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 12 (%7,4)'sinin hiç, 25 (%15,3)'inin orta sıklıkta, 126 (%77,3)'sının her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 8 (%21,6)'inin hiç, 3 (%8,1)'ünün orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3,9)'inin hiç, 5 (%3,9)'inin orta sıklıkta, 116 (%92,1)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3,1)'sinin hiç, 15 (%11,79,2)'inin orta sıklıkta, 143 (%87,7)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 2 (%5,4)'sinin orta sıklıkta, 35 (%94,6)'inin her

zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi lisans mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 6 (%4,7)'sının hiç, 5 (%3,9)'ünün orta sıklıkta, 115 (%81,3)'ünün her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3)'ünün hiç, 14 (%8,6)'ünün orta sıklıkta, 144 (%88,3)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 2 (%5,4)'sinin hiç, 1 (%2,7)'inin orta sıklıkta, 34 (%91,9)'ünün her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye en az açıköğretim mezunu olan öğretmenlerin dikkat ettiği söylenebilir.

Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 8 (%6,3)'ünün orta sıklıkta, 118 (%93,7)'ünün her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3)'ünün hiç, 16 (%9,9)'sının orta sıklıkta, 142 (%87,1)'sinin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 11 (%29,7)'ünün orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına en az lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin dikkat ettiği söylenebilir.

Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 6 (%4,8)'sının orta sıklıkta, 118 (%93,7)'inin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 9 (%5,5)'unun hiç, 8 (%4,9)'inin orta sıklıkta, 146 (%89,6)'sının her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun hiç, 28 (%75,7)'inin her zaman dediği görölmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını en az lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin desteklediği söylenebilir.

Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer verme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 6 (%4,8)'sının hiç, 8 (%6,3)'inin orta sıklıkta, 112 (%88,9)'sinin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 9 (%5,5)'unun hiç, 20 (%12,3)'sinin orta sıklıkta, 134 (%82,2)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun hiç, 2 (%5,4)'sinin orta sıklıkta, 26 (%70,3)'sının her zaman dediği görölmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 8 (%6,3)'inin hiç, 20 (%15,9)'sinin orta sıklıkta, 98 (%77,8)'inin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 13 (%8)'ünün hiç, 17 (%10,4)'sinin orta sıklıkta, 133 (%81,6)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 1 (%2,7)'inin hiç, 11 (%29,7)'inin orta sıklıkta, 25 (%67,6)'inin her zaman dediği görölmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi

sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3,9)'inin hiç, 5 (%3,9)'inin orta sıklıkta, 116 (%92,1)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 18 (%11)'inin orta sıklıkta, 145 (%89)'inin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 8 (%21,6)'inin hiç, 2 (%5,4)'sinin orta sıklıkta, 27 (%73)'sinin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlama konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 5 (%3,9)'inin hiç, 7 (%5,6)'sinin orta sıklıkta, 114 (%90,5)'ünün her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 19 (%11,7)'unun orta sıklıkta, 144 (%88,3)'ünün her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 8 (%21,6)'inin hiç, 1 (%2,7)'inin orta sıklıkta, 28 (%75,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelme konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 72 (%57,1)'sinin hiç, 14 (%11,1)'ünün orta sıklıkta, 40 (%31,7)'inin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 84 (%51,5)'ünün hiç, 16 (%9,8)'sının orta sıklıkta, 63 (%38,7)'ünün her

zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 16 (%43,2)'sının hiç, 10 (%27)'unun orta sıklıkta, 11 (%29,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi açıköğretim mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 20 (%15,9)'sinin orta sıklıkta, 106 (%84,1)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 10 (%6,1)'unun hiç, 5 (%3,1)'inin orta sıklıkta, 148 (%90,8)'inin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 9 (%24,3)'unun orta sıklıkta, 28 (%75,7)'inin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 16 (%12,7)'sının orta sıklıkta, 108 (%85,7)'inin her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 11 (%6,7)'inin hiç, 14 (%8,6)'ünün orta sıklıkta, 138 (%84,7)'inin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 1 (%2,7)'inin hiç, 36 (%97,3)'sının her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha çok yaptığı söylenebilir.

Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşma

konusunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin 2 (%1,6)'sinin hiç, 8 (%6,3)'inin orta sıklıkta, 116 (%92,1)'sının her zaman; lisans mezunu olan öğretmenlerin 4 (%2,5)'ünün hiç, 12 (%7,4)'sinin orta sıklıkta, 147 (%90,2)'sinin her zaman; lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin 13 (%35,1)'ünün hiç, 6 (%16,2)'sının orta sıklıkta, 18 (%48,6)'inin her zaman dediği görülmektedir. En son mezun olunan okula göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ki kare testi sonuçlarına göre, öğretmenlerin görüşleri arasında istatistiksel olarak,05 düzeyinde anlamlı farklılık vardır. Bu bulgulardan hareketle Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin daha az yaptığı söylenebilir.

Öğretmenlerin ankette yer alan maddelerde çoğunlukla “her zaman” seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. Yani frekans dağılımlarında yığılma her zaman istenilen yönde olmuştur. Bu durum öğretmenlerin, öğrencilerin eğitiminde her zaman en uygun olan davranışı yerine getirdiklerini düşüncesini ortaya koymaktadır. Ankete verilen yanıtların geçerliğini sağlamak adına araştırma sürecinde 12 öğretmenle mülakata yoluyla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve öğretmenlere açık uçlu 4 soru sorulmuştur. Bu sorular aşağıda verilmiştir:

- 1.Okul öncesi eğitim programında aylık ve günlük plan oluştururken nelere dikkat edersiniz?
- 2..Sınıf ortamında nasıl bir öğretmen olduğunuzu tanımlar mısınız?
- 3.Eğitim ortamını nasıl, neye göre düzenlersiniz?
- 4.Siz okul öncesi eğitim programını değiştirecek olsanız, yapacağınız ilk değişiklik ne olurdu?

Bu noktada öğretmenlerin mülakat sırasında yukarıdaki sorulara verdikleri yanıtlara yer verilmiştir. Öğretmenlerin bu sorulara verdikleri yanıtlar ile ankete verdikleri yanıtlar karşılaştırılarak yorumlar yapılmıştır.

1. Okul öncesi eğitim programında aylık ve günlük plan oluştururken nelere dikkat edersiniz?

(A1) Öğretmen

Aylık ve günlük plan oluştururken sınıfın fiziki şartlarına dikkat ederim öncelikle. Benim kolay uygulayabilmem de çok önemli. Ulaşılması kolay kaynaklarla da planı desteklerim. Ayrıca sınıftaki mevcut materyale göre yaparım ki uygulama esnasında bana zorluk çıkarmasın. Yani eğer elimde olmayan materyaller varsa bunu planıma dahil etmem çıkarırım. Sınıfta bulunan materyalleri kullanarak planımı uygulamaya koyarım.

(A2) Öğretmen

Okul öncesi eğitim programında aylık ve günlük plan oluştururken genelde öğrencinin gelişim durumuna dikkat ederim. Yani gelişim durumu hangi seviyedeysen ona bakarım. Yaş gruplarına dikkat ederim. Benim bu sene tam okul öncesi eğitim yaşında olan yani 48 ay ve üzerinde olan öğrencilerim de var daha büyük öğrencilerim de var. Onların belirli bir ortasını bulup ona göre gelişimlerine dikkat ederek ve ayrıca belirli gün ve haftalara da dikkat ederim. Onları da programıma katmaya çalışırım veya ekstradan belirli bir ihtiyaç varsa ona da dikkat ederim. Mesela özel eğitime ihtiyacı olan bir öğrencim varsa ya da üstün zekalı bir öğrencim varsa onları da dışarıda tutmayacak şekilde bir aylık ve günlük plan oluşturmaya dikkat ederim. Günlük planları uygularken de öğrencilerden gelen geri bildirimlere göre planda değişiklikler yaparım. Yani doğaçlama plan yaptığım da olur. Mesela sabahları sohbet saatinde bir öğrencimin sorduğu soruyu ele alıp onu üzerine bütün bir gün o konu üzerinde ders yaptığım da olur. Öğrencilerimin fikirlerine de önem veririm. Planlarımı genelde hazır kullanıyorum. Çünkü aslında öğrenciyi tanımadan önce plan oluşturmak çok zor. Yani öğrenciyi tanıırken planlarımızı oluşturabiliriz. Fakat maalesef önceden hazırlamamız isteniyor. Bu yeni programda aslında ay ay yani yıllık plan yerine aylık plan hazırlanıyor olması iyi olmuş. Çünkü öğrencimizin gelişim durumuna göre, yani onları tanıdıkça daha iyi planlar hazırlayacağımız için aylara bölünmesi iyi olmuş o anlamda.

(A3) Öğretmen

Planımı oluşturmaya başlamadan önce eğitim seti seçiyorum öncelikle. Sınıfımın yaş grubuna uygun olacak eğitim setlerini değerlendiriyorum ve çocukların uygun bir şekilde kullanacağı eğitim setine karar verdikten sonra da o setin planını uygulamak zorunda kalıyorum. Bu yüzden hazır plan kullanıyorum. Zaten kendi etrafımdaki okul öncesi öğretmen arkadaşlarıma baktığımda planı kendi elleriyle yazan çok az arkadaşım var. Bunlardan birkaç tanesi pilot okulda çalışıyorlar. Onlar zaten bu programı birebir yapmış olan öğretmen arkadaşlarım. Ben zaten uygulayacağım planı hazırlamak için de okulda vakit bulamıyorum. İşte

anaokullarında yani benim çalıştığım kurumda 36 aydan itibaren alınıyor birçok çocuğumuz. Plan hazırlamak şöyle dursun, 36-66 ay arasında olan çocuklarımızı sınıf ortamında bile durdurmakta zorlanıyorum. Kullandığım hazır planın üzerinde bazen değişiklikler yapıyorum, işte yaşadığım şehre uygun olmayan şeyler bazen karşıma çıkıyor. Bunları sınıfta uygulayacağım şeylerle değiştiriyorum. Yaptığım bu değişiklikleri de değerlendirme kısmında belirtiyorum.

(A4) Öğretmen

Genelde hazır plan kullanıyorum. Yani hani okul öncesi eğitim setleri oluyor. Kırtasiyeciler geliyor sene başında setleri anlatıyorlar seçiyoruz o eğitim setlerinden. O eğitim setlerinin içinden de hazır planlar çıkıyor zaten. Onu aynen olduğu gibi kullanıyorum. Duruma göre bazen değiştirebiliyorum ama genelde aynen uygulamaya çalışıyorum.

(A5) Öğretmen

Aylık ve günlük planlarımı hazır olarak kullanıyorum, kendim yapmıyorum. Ama aylık planlarımı aldığım zaman değerlendirmesine bakarım. O ay içinde bulunan belirli gün ve haftalara dikkat ederim. Hazır planları, dergileri getiren kırtasiyelerden alıyorum. Planın üzerinde değişiklik yapmıyorum. Sadece gezi ve gözlem kısmında değişiklik yapabiliyoruz. Burada bizim bulduğumuz imkanlara uymuyor olabilir, orada bir değişiklik yapabiliyoruz. Diğerlerinde bir değişiklik yapmıyoruz. Genelde haftalar ve diğer özel günler aynı oluyor. Kavramlara dikkat ediyoruz günlük plan da. Bu hazır planları pek beğenmedim açıkçası yeni sisteme göre, bana kalırsa en azından bir hikaye öncesinde neler yapılır onlar yazmalıydı, ondan sonra bir müzik etkinliği verildiğinde isim verilip geçilmemesi şarkının tamamen planda olması gerekirdi. Ondan sonra grup etkinliklerine, grup sohbetlerine yer verilmeliydi. En azından bizi orada biraz aydınlatabilirdi. Bu program bizim biraz daha sönük kalmamıza sebep olmuş diye düşünüyorum. Uygulanabilirlik açısından da bazen tam günü doldurmuyor olabilir. O program hariç ben başka şeyler de uygulamak zorunda kalabiliyorum, başka etkinlikler alıyorum. Bu programın daha sadeleştirilmiş olduğunu düşünüyorum.

(A6) Öğretmen

Ashnda hazır plan kullanıyorum ama özellikle günlük planlarda hazır planın üzerinden çocukların ihtiyaçlarına göre dikkat ederim. Aylık planı zaten toplu olarak olduğu için çocukların gelişim özellikleri neyse o an yer vermem gereken kavramları ona göre veriyorum. Ama günlük planda ayrıca çocukların o dönemdeki ihtiyaçları bir önceki günün eksik kalan ya da geçmiş günlerde eksik kalan konular verilemeyen kazanımlar varsa onları tamamlayarak yeni bir günlük plan oluşturmaya dikkat ediyorum. Uygulayacağım planı kullandığımız dergilere göre seçiyorum. Seçeceğimiz kaynak güzelse kaynağa karar verdikten sonra planını inceliyorum. Ama genellikle ilk olarak dergiye bakıyorum.

(A7) Öğretmen

Planları ben yapmıyorum, hazır plan kullanıyorum. Yayınevlerinden gelen dergiler arasından seçtiğim setlerin planını kullanıyorum. Plan yaparken de özellikle dikkat ettiğim bir şey yok. Aylık planı olduğu gibi kullanıyorum, günlük planda da çocukların uygulayacağı şekle uygunsu orda da bir değişiklik yapmıyorum. Ancak benim yaptıramayacağım şey varsa buraları değiştirip sınıfıma uygun bir plan haline getiriyorum.

(A8) Öğretmen

Genelde hazır plan kullanıyoruz, ben de yaklaşık 6 yıldır hazır planlarla eğitim öğretime devam ediyorum. Günlük planlar da hazır olarak geldiği için kazanım ve göstergeler de içinde oluyor. Bu kazanım ve göstergeleri de çocuğun kazanım kazanmadığına bazen dikkat ediyorum bazen etmiyorum. Kullandığım derginin planlarını birebir uyguluyorum. Ama üzerinde kısmen değişiklik yapıyorum. Mesela planda alan gezisi olarak Anıtkabir'e gezi düzenlenmiş, ben sınıfımı oraya götüremeyeceğim için alan gezisi yerini ya tümünden iptal ediyorum ya da yaşadığım çevrede konuya uygun bir yere gezi düzenleme imkanım varsa oraya gezi düzenleyerek yaptığım değişikliği de planımda belirterek değişikliği yazmış oluyorum. Planı kendi ve çocuklarımla hazır bulmuşluklarına, sınıfımın genel durumuna göre de değiştirerek uygulamaya geçirmiş oluyorum.

(A9) Öğretmen

Öncelikle aylık planımı oluştururken tabi ki elimdeki hazır planın ilk olarak verdiği amaç ve kazanımlara dikkat ederim ve çocukların aşağı yukarı genel durumlarına göre hazırlarım. Günlük planı oluştururken de çocuklara sınıftaki materyaller dahilinde ve çocuklarımla seviyelerine uygun olarak hazırlarım. Planlarımı da o dönem içerisinde kullanacağım eğitim setinin içeriğine uygun olarak seçerim.

(A10) Öğretmen

Genel olarak hazır plan kullandığım için çok fazla plan hazırlamada zorlanmıyorum. Sadece ufak tefek değişiklikler yapıyorum. Mesela işte alan gezileri bölümünde değişiklik yapıyorum. Diğer kısımlara çok fazla müdahale etmiyorum ama alan gezilerinde planda yer alıp da gidemeyeceğimiz yerler varsa oralari değiştiriyorum ya da silip çıkarıyorum. Daha çok plana göre sınıfımı düzenliyorum. Aylık planlarda değişiklik yapmaya ihtiyaç duymam bunu olduğu gibi kullanıyorum. Günlük planda da sınıf içerisinde bana zor olacak faaliyetleri çıkarıyorum. Bazen ilave uygulayacağım şeyleri de ekliyorum. İlla planda bu yazıyor bunu yapmam gerekiyor diye düşünmüyorum, planın dışına çıktığım da çok oluyor. Eklemeleri ve çıkarmaları da plana yazmıyorum. Sadece çok özel etkinlikleri ekliyorum. Planı uygularken sınıfın ihtiyaçlarında çok elimde bulunan imkanlara göre uygulama yapıyorum. Aslında anaokulunda çalışıyorum bize

sunulan imkanların güçlü olmasına rağmen fiziksel olarak dar bir okul. Farklı alanlarımız yok her şeyi sınıfımızda uygulamak zorundayım.

(A11) Öğretmen

Öncelikle okul öncesi aylık planları eğer ki çocukları zorlayacak etkinlik yoksa değişiklik yapmadan kullanırım. Günlük planımda gün içerisinde malzeme sıkıntısı çekmeyeceğim etkinliklerden uygulama yapmaya çalışırım. Kolay ya da zorluk konusuna dikkat ederim. Çocukların kas gelişim ve beceri uygunluğuna bakarım. Ayrıca aylık planda verilen kimi kazanımların ölçü düzey becerisine yönelik olduğunu düşünür onları eklerim.

(A12) Öğretmen

Elimde daha önceden hazırlanmış olan planlara bakarak onlardan yapabileceklerimi ayırırım, daha sonra da yapamayacaklarımı silerim. Aylık planın o ay ki kazanımlara cevap verip veremeyeceğine bakarım. Günlük planın detaylı bir şekilde anlatılmasına, bana yol gösterici olmasına dikkat ederim. Daha sonra planların uygulamada kolay olmasına, elimdeki malzemelerle kolay yapabileceğim faaliyetleri kapsamasına, çocuklar için neşeli ve eğlenceli olmasına dikkat ederim. Tabi bu arada kullandığım dergimle de paralel devam etmesini isterim. Onun için de dergilerin bastığı günlük ve aylık planlar benim tercihimdir.

Öğretmenlerin aylık ve günlük planlar hakkında yaptıkları açıklamalar incelendiğinde, genel olarak hazır planlar kullandıklarını dile getirdikleri görülmüştür. Bununla birlikte planları düzenlerken planların kendileri için kolay uygulanabilmesine ve yol gösterici olmasına dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca bu planlarda özellikle etkinlikler için malzeme sağlamanın kolaylığı, planların fiziki şartlara uygunluğu, yaş gruplarına göre düzenlemeler yapıldığı, genellikle belirli gün ve haftalar ile gezi faaliyetleri konusunda hazır planlar üzerinde şartlara uygun olarak değişiklikler gerçekleştirildiği ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ile onlardan alınan dönütlere göre de planları hazırlama sürecinde dikkat edildiği öğretmenler tarafından belirtilmiştir.

2. Sınıf ortamında nasıl bir öğretmen olduğunuzu tanımlar mısınız?

(A1) Öğretmen

Sınıf ortamında çok disiplinli bir öğretmenim. Kesinlikle sınıf içindeki gereksiz konuşmalara tahammülüm yok, ders sırasında çocukların birbirine girmesi, karışıklığa neden olması çocukların da dikkatini dağıttığı için çok fazla izin vermem. Hele de ben özellikle bir şey anlatırken birisi konuşursa çok sinirlenirim ve anında cezalandırırım. Zaten çocuklar da benim bu özelliğime zamanla alışıyorlar ve zamanla gereksiz yere konuşmayı bırakıyorlar. Aslında böyle davrandığımda onların sosyalleşmesini bir nebze olsun kısıtlıyorum ama bu biraz da programın getirdiği bir mecburiyetten kaynaklanıyor. Mesela artık evciliklerini bile sessiz oynamaya başlıyorlar. Böylece bende daha rahat etmiş oluyorum ve birbirlerini de rahatsız etmemeye başlıyorlar. Birbirlerine çok fazla gürültüyle karmaşaya neden olacak oyunlardan uzak tutmaya çalışıyorum. Daha çok masa başı etkinlik yaptırıyorum. Çünkü sınıfım çok dar çocukların oyun oynamalarına alanlar yok. Sakin oyunlar daha fazla oynatıyorum. Bir süre oyunların isimlerini söylüyorum, onlar kendileri oynuyorlar, ben sadece izliyorum artık.

(A2) Öğretmen

Ben genelde ikiye ayırıyorum kendi öğretmenliğimi, sene başı ve sene sonu olarak. Sene başında öğrencilerimi tanımaya çalışırım, okulu sevdirmeye ve beni sevdirmeye çalışırım. Onun için de daha toleranslı olurum böyle kurallar konusunda daha esnek olurum. Ama ikinci kısma geçtiğimizde öğrencimi tanıdıktan sonra ve gelişim seviyelerini öğrendikten sonra onlara okulu sevdirep kendimi sevdirdikten sonra kesinlikle kurallardan taviz vermeyen öğretime daha çok ağırlık veren ve otoriter bir öğretmen olurum. İlk etapta daha çok eğitime ve okula alıştırmaya yönelik daha yumuşak daha esnek bir öğretmen daha sonrasında daha otoriter olurum, otoriterken de sevgiyle yaklaşırım esnekken de sevgiyle yaklaşırım öğrencilerime. Sene başında öğrencilerimin hiçbirisi okul ve sınıf kurallarını bilmedikleri için benim esnekliğimi kullanmaya yönelik hareketleri oluyor ama onların kesinlikle taviz vermeyeceğim şekilde onları üzmeyecek çeşitli cezalarım vardır. Bu cezalar sınıfımızın kurallarını anlamaya yönelik cezalardır. Mesela hep sıranın başında olmaya çalışan bir öğrencim varsa onu hep sıranın arkasına koyuyorum, böyle cezalarım vardır.

(A3) Öğretmen

Yani bu biraz aslında göreceli bir soru, sınıf ortamında kendi karakterimden kaynaklanan biraz sinirlilik halim mevcut. Sınıfımda küçük ve çok fazla söz dinlemeyen çocuk var, mecburen onları durdurabilmek için bazen kızıyorum, bazen ceza vermek zorunda kalıyorum. Anaokullarına çok fazla kayıt alıyorlar. Normalde 20'nin üzerinde çıkmamaları gerekirken benim sınıfımda 27 öğrenci var. Yardımcı olarak yanımda stajyer öğrenci var ve o da haftanın belli günlerinde geliyor, yani

tek başıma 27 çocukla birebir ilgilenmek zorunda kalıyorum. Zaten yaş grubu küçük, içinde de birkaç tane çok hareketli çocuk olduğu zaman bunları durdurmak için ses tonumu yükseltmek zorunda kalıyorum. Ben genelde sakinlik adına masa başı etkinlikleri yaptırıyorum. Ellerine oyun hamurları vererek onlarla vakit geçirmelerini sağlıyorum. Masa başı sanat etkinlikleri çok fazla vermemeye çalışıyorum, çünkü yine çocuklarla birebir benim ilgilenmem gerekiyor. Hemen hemen bütün etkinliklerimi masa başında sessiz durarak yapmaya çalışıyorum. Kendi adıma sınıfımın sakinliği açısından bulduğum bir çözüm yoludur.

(A4) Öğretmen

Ben sınıf ortamında öğretmen merkezli bir eğitim uyguluyorum. Yani şimdi çocuklara göre değil de daha çok planı uygulamaya çalıştığım için ben ne dersem o oluyor. Sınıf içerisinde öğrencilerime çok fazla söz hakkı vermiyorum. Çünkü yaşları çok küçük onlara da söz hakkı verirsem çok karışıklık olacak, çok karışıklık olursa derslerimizi planımızı güzelce uygulayamayız, bir şey veremem çocuklara, bu yüzden sınıfım öğretmen merkezlidir.

(A5) Öğretmen

Sınıf ortamında çok yumuşak bir öğretmen olduğumu söyleyemem. Çok sert olduğumu da söyleyemem. Hatta bunu bir örnekle açıklayım. Veli toplantısında bir velim beni ve sınıfımın uyum haftasında bir hafta boyunca gözlemlemişti. Oğlunun alışma problemleri vardı o esnada öğretmenimizin tatlı sert bir öğretmen olduğunu söyleyebilirim demişti. Yani tatlı olduğum yumuşak olduğum durumlar da var, duruma göre sert davrandığım durumlar da var. Aynen ödül ve ceza da olduğu gibi çocukları yeri geldiğinde ödüllendirebilirim, yeri geldiğinde de kızabilirim.

(A6) Öğretmen

Sınıf ortamında çok fazla otoriter olmayan ama disiplinli ve kuralcı da bir öğretmenim. Çocuklara karşı her zaman güler yüzlü olmaya dikkat ediyorum. Onların seviyesine inmeye dikkat ediyorum. Sevecen, güler yüzlü, idealist ve kuralcı bir öğretmenim.

(A7) Öğretmen

Sınıf ortamında iyi bir öğretmenim. Gerektiğinde otoriter bir öğretmenim. Gerektiğinde ceza veririm. Ailelerle de konuşuyorum bu konuda, ama çok çok fazla yaramazlık yapan durmayan çocuk olursa sandalyeyle bir köşeye oturup düşünmesini, beklemesini söylüyorum. Etkinlikten mahrum bırakıyorum, mesela dergi çalışıyorsak dergisini elinden alıyorum ve bir sayfa dergi yapmasına izin vermiyorum. Hikaye okurken yaramazlık yapıyorsa hikayeyi göremeyeceği bir yere oturtup tek başına düşünmesini söylüyorum, arkadaşlarına zarar veriyorsa

özellikle daha çok ceza veriyorum. Aslında güler yüzlü bir öğretmenim ama gerektiğinde de ceza yöntemin kullanan bir öğretmenim.

(A8) Öğretmen

Sınıf ortamında disiplinli olduğum söylenebilir. Çocuklara aşırı kurallar koymuyoruz ama çocukların sınıf içerisinde olmaları gerektiği kadar disiplin sağlıyorum. Çok yumuşak değilim hatta sert olduğum söylenebilir. Sınıfta disiplin olması benim için önemli. Benim için sınıf sessizliği önemli. Çocukların koyacağım kurallara uymaları benim için önemli. O yüzden sınıf içerisinde disiplinli olduğum söylenebilir.

(A9) Öğretmen

Biraz rahat bir öğretmenim, çocukları çok fazla sıkmam. Aşırı derecede kuralcı değilim ama yine de çocukların belli bir düzeyde sınıf kurallarına uymalarına dikkat ederim. Onun dışında çocukların rahat bir şekilde oynamasına dikkat ederim, onlara çok fazla müdahale etmem. Sınıf içerisindeki materyalleri rahatça kullanmalarına izin veririm. Benim bu rahatlığım çocukların daha az disiplinli olmaların neden oluyor biraz daha. Sınıfta rahat davrandıkları için nasıl olsa benim de bir şey demeyeceğimi bildikleri için çoğu kuralları çiğniyorlar. Bu benim içinde çok iyi bir geri dönüş olmuyor ama diğer türlü de çok yıpratıcı oluyor. Sınıfa sürekli müdahale edersem ben çok yoruluyorum.

(A10) Öğretmen

Kendimi daha çok merkezde tutuyorum yani merkezde çocuklardan önce ben olmalıyım. Benim isteklerim ön planda olmalı çocuklardan önce, çünkü kendimi daha huzurlu hissetmem gerekiyor ki çocuklara bir şeyler verebileyim. Sınıfta planlayan ve denetleyen konumundayım. Çünkü planları da ben yapıyorum çocukları da ben denetliyorum o yüzden merkezde olmam benim için daha iyi. Ama bu durum çocuklar açısından çok da iyi olmuyor. Çocuklar beni direkt otorite olarak gördükleri için benden biraz korkmalarına, çekinmelerine neden oluyor, çok fazla rahat davranamıyorlar. Beni otorite olarak görmeleri için bazen ceza yöntemini kullanıyorum. Ceza olarak da o anda yapılan etkinlikten 5 dk. uzak tutuyorum. Böylelikle çocuk sınıfta herhangi bir kurala uymadığı zaman etkinlikten belli bir süre mahrum kalacağını biliyor ve sınıf içerisinde ona göre davranıyor. Öğretmenin rehber olması fikrine çok da sıcak bakmıyorum. Sınıfta 20'den fazla çocuk var. Her birinin istekleri ve bilmek istedikleri şey birbirinden çok farklı o yüzden ortak bir nokta bulup o noktadan bütün çocuklara anlatmaya çalışıyorum. Aksi halde tek tek bütün çocuklara rehberlik yapmak hiç kolay değil. Ayrıca sınıf içerisinde disiplinliyimdir. Etkinlik sırasında konuşmaları, birbirlerine laf atmaları, hepsinin aynı anda su içmeye gitmesi ya da tuvalet ihtiyacının gelmesi tabi ki dikkatlerini dağıtıcı bir durum olduğu için bu konulara çok dikkat ederim.

(A11) Öğretmen

Sınıf ortamında hem disiplinli hem de sevgi duygusunu verebilen bir yapıya sahibim. Çocuklar öğretmeni otorite olarak kabul etmeliler bence. Yeri geldiğinde kendini yıpratmadan sınıfa dediğini yaptırmalıdır. Çocuklara gereğinden fazla sevgi gösterildiğinde çocuğa yakışmayan farklı davranış ve konuşmalara şahit oluyorum. Bu yüzden de her şeyin azı da fazlası da zarar diye düşünüyorum. Çocuklara öğreteceğim kazanım ve göstergeleri ortamda oyun içerisinde vermektense daha çok keyif alıyorum. Somutlaştırılarak verilen bilgilerin kalıcılığından yanayım. İmkanlar ve ihtiyaçlar doğrultusunda somutlaştırarak vermeyi tercih ediyorum. Düzen her şeyden önemli benim için, çocuklara sorumluluk bilincinin sınıfı düzenli kullanmaktan başladığını düşünüyorum. Oyuncak toplanmasında ve sınıfın toplanmasında mutlaka her çocuğun görev almasını sağlarım. Haksızlıktan yana değilim tabi ki oynayıp kaçan çocuk ertesi gün oyun oynayamayacağını bilir.

(A12) Öğretmen

Otoriter biriyim, çocuklara kurallara uygun eğitim veririm. Planlarımı benim isteğim doğrultusunda uygulayım. Valla çocukların hepsinin istediğini yerine getirecek olursam başa çıkamam. Temiz ve otoritemden dolayı da sessiz bir sınıfım vardır. Böyle olması yönünde eğitirim onları. Genelde ezbere dayalı bir eğitim sistemim vardır. 15 yıllık öğretmenim kendime göre verimli olduğunu düşündüğüm bir yöntem geliştirdim, her eğitim yılında aynı şekilde uygulamalarımı yaparım. Konularım hazırdır zaten. Onları gün içerisinde sunarım. Öğrettiğim şeyi anlamayanlara da özellikle anlatırım ama.

Öğretmenlerin sınıf ortamında nasıl bir öğretmen olduklarına dair yaptıkları açıklamalar incelendiğinde, genel olarak disiplinli, otoriter, kuralcı, sert ve sınırlı oldukları söylenebilir. Bununla birlikte öğretmenlerin genel olarak masa başı etkinlikler yaptıkları görülmektedir. Öğretmenler bunun nedeni olarak sınıf kalabalıklığını ve uygulama yapmanın oldukça yorucu olduğunu dile getirmektedir. Ayrıca öğretmenler sınıf düzenini sağlamak adına, gerektiğinde cezalar verdiklerini de belirtmişlerdir.

3. Eğitim ortamını nasıl, neye göre düzenlersiniz?

(A1) Öğretmen

Öncelikle kendime göre düzenlerim, çünkü benim rahat edip çocuklarla iletişim kurmam daha önemli. Mesela benim masam en güzel nerde durursa ben kendimi nerde daha rahat hissedersen öncelikle onu ayarlarım. Masamın etrafı sade olmalı. Bu benim rahat etmem açısından önemli, görsellik benim için çok önemli, önce ben kendi ortamımı oluştururum ki huzurlu bir öğretmen olayım. Çocuklara daha sakin

davranayım. Tabi benim yaşantım onları da çok etkiliyor. O yüzden öncelik kendim olmalıyım, yani bizim her halimiz çocuklara yansıyor neticede. Sonrada materyalleri serpiştiririm sınıfa nerde güzel görünüyorsa oraya yerleştiririm, çocuklar nerde sakın oynayacaksa ona göre yerleştiririm.

(A2) Öğretmen

Eğitim ortamında gereksiz olan materyalleri bulundurmamaya çalışırım. Yani mesela o gün işleyeceğim konuyla alakalı olmayan materyal varsa çocukların dikkatini dağıtacak çok farklı bir materyal varsa onu o ortamda bulundurmamaya çalışırım. Zaten sınıfım bir evin salonu büyüklüğünde ancak. Çok büyük bir sınıf ortamım yok açıkçası. Türkiye şartlarından dolayı, o yüzden yani sınıf merkezlerim yok maalesef. İşim olan merkez için diğerlerini topluyorum, fen deneyi yapacaksam gerekli materyalleri çıkarıyorum fen doğa merkezi haline geliyor daha sonra onu topluyorum. Müzik etkinliğinde müzik aletlerini çıkarıyorum. Kutuların içerisinde materyallerim. Gerekli olanları ortaya çıkararak veya toplayarak düzenimi oluşturmaya çalışıyorum. Eğer ki sınıfım geniş olsaydı düzenlemek ve uygulamalar yapmak daha kolay olurdu. Dar bir sınıfta benim bulduğum çözüm kullanacağım materyalleri açığa çıkarıp işim bittiği zaman dolaplara kaldırma şeklinde yani bu sorunun cevabı ihtiyaca göre düzenlerim olabilir.

(A3) Öğretmen

Sınıfımı öğretmen arkadaşım ile beraber kullanıyorum. Sabahçı öğlenci şeklinde devam ediyor okul ama kendim sene başında sınıfımı ve köşelerimi düzenliyorum. Öğrenciler sınıfa geldiğinde hangi köşede nasıl oynayacaklarını onlara anlatıyorum. Ondan sonra çocukların kafası karışmasın diye de köşelerin yerlerini değiştirmeden, sınıf içerisinde de herhangi bir değişiklik yapmadan devam ediyorum. Kuralları biliyorlar çocuklar. Köşelerde oynamaya çalışıyorlar. Bende bunu bozmak istemiyorum. Hazırlanmış olduğum köşeler sınıf ortamı büyük olmadığı için değişiklik yapmadan sene sonuna kadar kalıyor. Sadece daha önceden planı incelediğimde eğer fen ve doğa etkinliği varsa ona uygun ortam oluşturmaya çalışıyorum, o gün müzik aletlerinden bahsediyorsa müzik aletlerini çıkarıyorum, belirli gün ve haftalara göre düzenlemeye çalışıyorum yani bu gibi değişiklikler yapabiliyorum.

(A4) Öğretmen

Sınıfımı çocukların ilgisine göre düzenliyorum bir de plan doğrultusunda düzenliyorum. Yani planımda ne varsa günlük planımda ne lazımsa onları koyuyorum, bir de çocukların ilgisini çekebilecek şeyleri daha çok sınıfımda bulundurmaya çalışıyorum. 5 yaş grubu çocuğu genelde renkli şeylerden hoşlanır. Ona göre sınıfımı genelde renkli oluştururum.

(A5) Öğretmen

Bizim eğitim ortamlarımız zaten ilköğretim bünyesinde olduğu için dar ve kısıtlı. Her etkinlik için ya da serbest zaman için ayrı sınıflarımız odalarımız mümkün değil. Bütün etkinliklerimiz tek bir sınıf içerisinde geçtiği için köşelere daha çok ağırlık veriyorum. Sınıf genişliğim de zaten orta büyüklükte. Bu yeni sistemde özellikle merkezlerin ayrılması benim için çok uygun olmadı. Sınıfımda çocukların hareket alanını daha çok kısıtladığını düşünüyorum. Oyun esnasında yaptığımız mesela çitler bize sıkıntı çıkarabiliyorlar. Ondan sonra grup oyunları kışın özellikle dışarıya çıkamadığımız için halka oyunlarında çitlerin yerinden kalkması gerekiyor, onda sıkıntı yaşıyorum, yani sınıfımda bir daralma hissettim. Köşelerin eskiye nazaran daha belirgin ve daha güzel olduğunu düşünüyorum. Sınıf ortamında mesela fen ve doğa köşesini, daha güneş olan daha aydınlık olan yerde oluştururum. Bir bitki yetiştireceğimiz zaman ışığı alan yerin ona daha uygun olduğunu düşünürüm ve ona uygun bir alan oluştururum. Oyun alanının daha geniş bir yerde olmasına dikkat ederim. Hikaye saatinin de yine aydınlık ve ferah olmasını dikkat çekmesini isterim, ona göre düzenliyoruz, dediğim gibi sınıfımız çok fazla büyük ve geniş olmadığı için çok fazla bir değişiklik yapamıyorum. Sınıf bu bölmelerden dolayı mesela dolap almıştık biz onlar da tehlike arz ettiği için onları da kaldırmak zorunda kaldık. Çünkü çocuklar koştururken hareketlerine çok fazla dikkat edemiyorlar. Eski sistemin düzenlenmesi benim için daha uygundu diyebilirim.

(A6) Öğretmen

Burada çocukların ihtiyaçları ön plana çıkıyor. Şöyle ki çocuklar belli bir müddet sonra buldukları ortamdan sıkılıyorlar. Onların bu sıkıntılarını gidermek için sık sık sınıfımda değişik düzenlemeler yapıyorum. Köşelere öncelik veriyorum, çünkü yeni program da merkezlere daha çok önem veriyor. Kullandığımız merkezlerde kullanım açısından bir sıkıntı varsa ona göre merkezlerin yerini şeklini değiştiriyorum, oyuncakları özellikle sık sık en azından iki haftaya bir değiştirerek çocukların ilgilerini canlı tutmaya çalışıyorum. Ama sınıf mevcudu da sınıfın şeklini belirlemede çok önemli, kalabalık bir mevcutla çalıştığım için ister istemez kısıtlı imkanlarda düzenlemeler yapıyorum.

(A7) Öğretmen

Yeni programda köşelerin olması gerekiyor, o yüzden köşeleri oluşturmaya dikkat ettim. Ama bu köşeleri oluşturmak için sınıf ortamım da çok müsait değil. Mevcutlar da zaten çok kalabalık. Bir de erkek çocuklar sürekli arabayla ve tamir oyuncaklarıyla oynamak istiyorlar, öyle olunca çocuklara çok fazla başka köşelerde oynamıyorlar. Kızlar da sürekli evcilik oynamak istiyorlar, onları da aynı şekilde başka merkezlere yönlendiremiyorum. Farklı köşelerin olmasına dikkat ettim. Müzik köşesini yukarıya aldım mesela. Çünkü müzik aletleriyle kendi başlarına oynayınca çok fazla gürültü oluyor, bu gürültü de sınıfta bizi rahatsız ettiği için müzik köşesini yukarı aldım. Kukla köşesinde de kukla malzemeleri var ama benden izinsiz onları ellemelerine izin vermiyorum, çünkü kuklalara zarar veriyorlar bir de kuklalarla oynarken çok hareketli oluyorlar ve çok gürültü

yapıyorlar. Bütün köşelerde benim gözetimimde ve kurallı bir şekilde oynuyorlar kısacası.

(A8) Öğretmen

Eğitim ortamını günün getirdiği şekle göre değiştiriyorum. Mesela bu sene program değiştiği için, eğitim merkezleri değiştiği için ona göre düzenliyorum. Ama çocuklar ne istiyorsa onu yapıyoruz diyebilirim aslında. Çocukların rahat oynayabileceği şekilde düzenliyorum genelde sınıf ortamını. Onlar nasıl rahat hareket edip nerelerde daha yoğun vakit geçiriyorsa o merkeze daha fazla ağırlık vererek düzenlemeyi gerçekleştiriyorum. Sınıfımda müzik, fen doğa, blok, sanat merkezleri zaten her zaman sabit.

(A9) Öğretmen

Öncelikle okulun sağladığı imkanlara bakarım. Okulum bu konuda biraz daha titiz. Bize sınıfta kullanacağımız çok fazla materyal sağlamak istemiyorlar. Bende elimizde bulunan mevcut durumdan yararlanarak eğitim ortamını düzenliyorum. Tabi planım içerisinde bulunan bazı şeyleri uygulayamıyorum, okulum bunları bana tahsis etmiyor, bazen fiziki koşullarımız uygun olmuyor. Daha çok sınıf ortamını göz önüne alarak düzenleme yapıyorum ki uygulamam daha kolay olsun diye. Bu yıl programda öğrenme merkezlerine çok önem verilmesine rağmen ben merkez oluşturamadım. Çünkü sınıf ortamım müsait değil. Zaten bizim birtakım fikirlerimiz var ama okul idaresi bizi desteklemediği için maalesef eğitim merkezleri de oluşturamadık. Merkez oluşturduğumuzda da çocuklara yeteli oyun alanı kalmıyor. O yüzden yeni programın çok da kullanılabilir olduğunu düşünmüyorum bu açıdan. Öncelikle fiziki olarak alt yapısını değişmesi gerekiyor, tabi ki de okul idaresinin de buna destek olması gerekiyor. Aksi halde tam olarak hazırlanan planların uygulanması mümkün olmuyor.

(A10) Öğretmen

Tabi ki o günün planına uymayı çok isterim ama bu çok mümkün değil. Ben genelde sene başında sınıfımı düzenlerim ve bütün yıl boyunca da o düzeni kullanırım. Bu benim açımdan kolay oluyor. Sürekli sınıfın düzenini değiştirmek zorunda kalmıyorum. Sınıfta dağınıklıktan hoşlanmam o yüzden de çocukları düzenli olmaları konusunda da sık sık uyarırım. Elimde bulunan materyallerle de sınıftaki eğitim merkezlerini oluşturmaya çalışırım.

(A11) Öğretmen

Eğitim ortamını gün içinde yapacağım etkinliğe göre çocuklara zarar vermeyecek şekilde düzenlerim. Genelde değişiklik yapmadan hazır kullanırım. Gün panosuna o gün için hazırlanmış bir etkinlik varsa onu kayarım ve çocukların dikkatini

çekmeye çalışırım. Bu uyguladığım şeyleri çocukların yaş ve gelişim düzeylerine göre ayarlarım.

(A12) Öğretmen

Eğitim ortamını öncelikle uyguladığım plana göre düzenlerim, o gün neler yapacaksam hazırlarım. Daha sonra da sınıfta var olan mevcut oyuncak ve materyallere göre düzenlerim. Yeni programı uygulamak sınıfımda çok zor, çünkü sınıfım çok küçük ve öğrenci sayım sınıf ortamıma göre çok kalabalık. Böyle fiziksel yönden küçük ve mevcut olarak kalabalık olan bir sınıfta öğrenme merkezlerini oluşturmak imkansız. O yüzden programa göre değil de sınıfımın yapısına göre düzenliyorum.

Öğretmenlerin sınıf ortamını nasıl, neye göre düzenlediklerine dair yaptıkları açıklamalar incelendiğinde, sınıfta genel olarak köşeler oluşturdukları görülmektedir. Bununla birlikte düzenlemeleri gerçekleştirirken çocukların ihtiyaçlarını ve ilgilerini de dikkate aldıklarını, özellikle sınıfın fiziki şartlarına dikkat ederek en uygun ortamı kurmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sene başında temel düzeni oturtuktan sonra planın akışına ve konulara göre gereken noktalarda değişiklikler yaptıklarını da dile getirmişlerdir.

4. Siz okul öncesi eğitim programını değiştirecek olsanız, yapacağınız ilk değişiklik ne olurdu?

(A1) Öğretmen

Aslında bu yeni programın değiştirilecek çok yanı var. Yani hangi birisini söyleyeyim. Bir kere çok monoton bir program olmuş. Daha hareketli bir program olabilirdi. Bizim daha rahat plan yapmamıza ortam sağlayan bir program olabilirdi. Çok sıkıcı, biz bunu daha çok uygularken renklendiriyoruz. Ama bu sefer de programa uymuyor oluyoruz. Çünkü planla zıt düşünüyoruz, merkezler olmamalı bence, oyun her yerde oyundur. İnceleme her dalda her ortamda yapılabilir, bunun için illa bir merkez olması gerekmiyor bence. Çocuk her yerde her istediğini yapabilmeli. Merkez oluşturmak zaten öğretmene ekstra bir külfet demek, zaman ayırmak gerekiyor, her şeyi çok ince ayrıntısına kadar düşünüp değiştirmek gerekiyor. Tabi bir de Türkiye koşullarını düşünecek olursak okuldaki sınıf ortamları çok dar ve düzenleme yapmak nerdeyse imkansız, müsait olmuyor çoğu zaman. Yani bunların da düşünülmesi gerekiyordu. Programı her öğretmen

kendine uyarlamalı bence. Sınıf ortamlarını, fiziksel koşullarını göz önünde bulundurarak programı oluşturmali. Her şeyi kendine göre yapmalı.

(A2) Öğretmen

Ben planı değiştirecek olsaydım daha sade bir plan hazırlardım. İçerisinde fazla olan kalabalıkları kaldırırdım. Bence çok sade, okunur bir program değil yani çok fazla mevzuat var. Bir okul öncesi öğretmenine fazla. Çünkü bizim sınıfta öğrenci yaş grubumuz çok fazla küçük olduğu için öyle bir ortamımız olmuyor. Yani kağıt işiyle uğraşacağımız bir ortamımız olmuyor. En büyük sorunu bence okunabilir bir program değil çok uzun, çok fazla içerik var ve Türkiye şartlarına uygun olmadığını düşünüyorum, daha yönlendirici olabilirdi. Mesela ilkokullarda sınıf öğretmenlerinin ellerinde öğrenci kitapları var, öğretmen kitapları var, belirli gün müfredatları var, eylül ayında ne işleyecekleri haziran ayında ne işleyecekleri her şeyleri belli ve ona uygun öğrencinin de gelişimine uygun olarak yetiştirmeye çalıştıkları bir müfredatları var ama bizim elimizde böyle bir şey yok. Tamamen her şey öğretmene kalmış durumda. Tıpkı ilkokullardaki gibi daha yönlendirici bir program olmasını isterdim.

(A3) Öğretmen

Ben önce şu plan işini kaldırırdım. Üstümüzde zaten bir sürü evrak yükü var. Yani bir sürü sıkıntının içerisinde bir de plan derdiyle uğraşıyoruz. Yani ben hazır plan kullanıyorum ama bunu ayarlamak bile bir sürü zamanımı alıyor. Bu yıl gözlem formu doldurma zorunluluğu geldi, onu bile doldurmak bana çok sıkıntılı geldi. Aylık halinde gözlem formu doldurulması mecbur. Doldursan bir sürü zamanın onunla uğraşmakla geçiyor, öğrencilerin başıboş kalıyor, doldurmasan müfettiş kaygısı var, çünkü geldiğinde onları kontrol ediyor. Bizi de kolaycılığa sevk ediyorlar. Eğer işin mantığını kavrayıp evraklarla uğraşsam tamam ama mecburen bir çocuğa uygulayıp kalan çocuklara da sırf yapmış olmak için kes-kopyala-yapıştır yapmak zorunda kalıyorum. Bütünleştirilmiş etkinlik programı diye bir plan uyguluyoruz bu yıl. Mesela bugünkü konu "top", bütün işediğimiz konular topun üzerine. Bazen de bir bakıyorsun o kadar dolu dolu bir plan işlemeye çalışıyorsun. Bazen de bir bakıyorsun bir bilmece bir tekerlemeye bile yer vermeyen bir plan var. Mesela sadece konu olabilirdi, planı belki ben sınıfımın durumuna göre de uygulayabilmiş olurum. Aslında bir çok şeyi değiştirmek isterdim. Eğer bizim işimiz evrak işiyse küçük çocuklarla uğraşmayalım, değilse lütfen bu tür şeyleri kaldırsınlar. Öğretmen zaten okul öncesi öğretmenliği bölümünden mezun olan arkadaşlarımız zaten bir şekilde donanımlı mezun oluyoruz. Bir de bence ne gerek var bunların birçoğunu yazıya dökmeye diye düşünüyorum.

(A4) Öğretmen

Ben planları komple kaldırırdım. Hiç plan bırakmazdım. Serbest bir çalışma ortamı oluşsun diye, plan istemiyorum. Planlar bizi çok kısıtlıyor. Çok fazla

vaktimizi aldığını düşünüyorum. Çünkü biz beş yaş grubu öğretmeniyiz ve beş yaş da oturup da yani iki saniye bile kendi sınıf ortamında bize özel bir iki saniyelik bir şeyimiz olmuyor. Hatta bazen tuvalete bile gitmekte zorlanırken bu planları nasıl uygulayacağımızı, nasıl o gözlemleri yapacağımızı ben anlamıyorum. Olmaması gerektiğini düşünüyorum, daha serbest bir ortam olması gerektiğini düşünüyorum. O yüzden de ben komple planların kaldırılmasını istiyorum. Yani gereksiz bence plan uygulamak.

(A5) Öğretmen

Yapacağım ilk değişiklik çocukların yaş grubunu tekrar eski sistemdeki gibi yapardım. Çünkü bu yaş grubundaki çocuklar çok aileye bağımlı, okul ortamına çok daha fazla yabancı, öz bakım gelişimini daha tamamlamamış olan çocuklar. Tuvalet eğitimini özellikle bu yaş grubu henüz tam anlamıyla tamamlamadığı için sıkıntı yaşayabiliyoruz. Anlatmak istediğimiz birçok kavramları, etkinlikleri en düşük seviyeye indirmek zorunda kaldık. Çocuklar da bu anlamda sıkıntı çekiyorlar, hemen anlamadıkları için sorun yaşıyorlar. Bu çocuklar bir yaş daha büyük olsalardı daha güzel bir aktivite geçmiş olurdu.

(A6) Öğretmen

Program aslında yeterince iyi, çok da fazla bir değişiklik gerektirdiğini düşünmüyorum ama program bütün Türkiye'yi baz alarak hazırlanan bir program. Oysa köylerde, kasabalarda, şehrin farklı ilçelerinde bile her okulun imkanları farklı. Böyle olunca da herkes programı aynı düzeyde uygulayamayabiliyor. Burada birazcık daha esnek olabilirdi en azından ilgi köşeleri açısından, sınıf mevcutları açısından. Belki hani mevzuatta 20 öğrenci var ama her sınıf bunu kaldırmıyor yani buna bir çözüm bulunabilirdi. Bölgesel bir program olabilirdi. Benim çalıştığım bölge için programın çok da fazla bir sıkıntısı yok.

(A7) Öğretmen

Programı değiştirecek olsaydım öğretmenlerin yükünü biraz daha azaltmaya çalışırdım. Çok fazla evrak işleri var bu programda, biraz daha azaltırdım. Gözlem formlarını biraz daha pratik olacak şekilde düzenlerdim. Bir de bizim yaptığımız gözlemlerin aslında çok da fazla bir önemi yok gibi, çünkü bunların ileriye bir geçişi yok. Biz çocukları gözlemliyoruz onlar evrak arasında kalıyor. İlkokul öğretmenine verilmiyor. Bunun ilkokula geçip geçmemesinde de çok fazla kullanılmıyor. Öyle olunca da çok dikkat etmiyoruz. Zaten bildiğimiz şeyleri kağıda yazıyoruz. Kağıda yazdığımız şeyler de öyle dosya arasında kalıyor. Belki müfettiş geldiğinde şöyle bir bakıyor, o da çok fazla bilmediği için çok dikkatli bakmıyor. Yapmış mısın yapmamış mısın sadece önemli olan o oluyor. Oysa bu birazcık daha geliştirilse çocuğun ilkokula geçiş sürecinde bir değerlendirme yöntemi

oluşturulsa, yaptığımız şeyleri bir amaç doğrultusunda yapsak daha iyi olur diye düşünüyorum.

(A8) Öğretmen

Bu programda ilk değiştireceğim şey bizim her gün yapmak zorunda olduğumuz şu sanat etkinliklerini her güne almazdım. Benim için önemli olan çocukların birinci sınıfa hazır olması. Ben daha çok çizgi çalışmalarına çocukların kas gelişmelerine yönelik çalışmaları alırdım. Dergilerin de bu şekilde hazırlanmasını isterdim. Sayıların öğretilmesine ağırlık verilmesini isterdim. Bir de çocukların sınıf ortamından biraz uzaklaşmasını sağlayacak bir program düzenlerdim, çünkü çocuklar bütün gün sınıfta aynı ortamın içinde kalıyor. Okulları da ona göre düzenleyip çocukların da arada bir büyük çocuklarda olduğu gibi teneffüse çıkıp biraz sınıf ortamından uzaklaşmasını ve hava almasını sağlardım.

(A9) Öğretmen

Öncelikle öğretmenlerin evrak yükünü azaltırdım. Çünkü o kadar çok evrak var ki burada çocukların da eğitim öğretim zamanından alıyor bence. Çünkü ben bu işlerle uğraşırken çocuklar yalnız kalıyor. Çocukların genel durumlarıyla ilgili gözlem yapmam gerekiyor. Ama yaptığım gözlemleri o anda kayıt altına almam mümkün değil. Bu kayıtları ister istemez ders saatinde kullanmam gerekiyor. Bu tür işleri her zaman eve taşımak tabii ki de mümkün olmuyor. Teneffüsümüz yok, kendime ayıracak gün içinde bir 10-20 dk. bile yok maalesef fiziksel ihtiyaçlarımızı bile karşılamak bazen çok zor oluyor. Çünkü sürekli çocukla uğraşıyoruz. Çocukla uğraşırken de arkasını bile dönmek mümkün olmuyor. O yüzden bizlerin evrakla uğraşması yerine bunları okul idaresinin yapması daha uygun olurdu. İkinci olarak okul idaresinin öğretmenlerin sınıf içerisindeki durumlarına çok fazla müdahale etmesine izin vermezdim. Çünkü o sınıf bana ait ve neye ihtiyaçları olduğunu en iyi ben bilirim neticede. Programı uygulamak konusunda sınıf öğretmenini esnek bırakırdım. Sonuçta okul öncesi esnektir, bu zaten okul öncesi eğitimin amaçlarından olmasına rağmen kendileri uygulamıyorlar.

(A10) Öğretmen

Kesinlikle sınıfa bir yardımcı personel mutlaka verirdim. Aslında sınıflarda mutlaka iki öğretmen olması gerektiğini düşünüyorum. Ama günümüz koşullarında bu çok da mümkün değil, bunun için yardımcı bir personel ataması yapardım. Bu durumun benim iş yükümü daha da azaltacağını düşünüyorum. Evrak işlerini bitirirdim kesinlikle. İnternet ortamında, yazılı doküman olarak doldurulması gereken çok fazla belge var, planların değerlendirme kısımları var, çocukların kişisel doldurulması gereken gözlem formları var, bunlar minimuma indirilirse çok iyi olurdu. Kesinlikle teneffüs uygulaması getirirdim. Bunun öğretmenin performansını da artıracığını düşünüyorum çünkü. Bir çay-kahve molası sınıf ortamından 5 dk. bile uzak kalınmasının verimi artıracığını düşünüyorum.

(A11) Öğretmen

Okul öncesindeki kazanım ve göstergeleri ay ay vermezdim. Çocukların kazanımlarını ilk zamanlarda gözler daha önceden kazanılmış kazanım ve göstergeleri listeden çıkarma esnekliği tanırđım; kazanılmamış kazanımları da bir liste oluşturarak yıl içerisinde kazandırılmasını sağlayacak bir ortam oluşmasına fırsat tanırđım. Gereksiz evrak yığınını kaldırırdım, gerçekten yararlı olacağını düşündüğüm üç evrak kalmalı bence. Sistematik, anekdot, oyun formlarını kaldırırdım.

(A12) Öğretmen

Şu hiç bitmeyen formları kaldırırdım. Hiç kimseyi çok da fazla ilgilendirmediği halde yine de yazdığımız plan değerlendirmelerini de kaldırırdım. Hiç tanımadığımız insanların evlerine neden gitmek zorundayız, yani ev ziyaretlerini kaldırırdım. Bütün okul öncesi eğitim kurumlarında aynı uygulanacak genel bir plan hazırlar, Bir kılavuz kitap gönderirdim, Böylece ülkenin her yerindeki çocuklar aynı eğitimi almış olurlardı. Anasınıfı öğretmenin de tuvalet ihtiyacı vardır ama teneffüs olayı olmadığı ve sınıflarda da yardımcı personel olmadığı için bu tür ihtiyaçlarımızı bile gideremiyoruz çoğu zaman. Anasınıflarında belli süre teneffüs oluşturur, her sınıfa yardımcı personel görevlendirdim. Onca iş arayan varken neden anasınıflarına yardımcı eleman alınmıyor. Öğretmen aynı anda altına kaçırana mı, kusana mı, ağlayana mı bakacak yoksa eğitim mi yapacak. Bu programlar neden hep biz öğretmenleri zorlamaya yönelik.

Öğretmenlerin okul öncesi programını değiştirecek olsalar hangi değişiklikleri yapacaklarına dair yaptıkları açıklamalar incelendiğinde farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Bunlar;

- ❖ Programı monoton değil, hareketli yapardım.
- ❖ Sınıflarda kurulması gereken merkezleri koymazdım.
- ❖ Daha sade ve yönlendirici bir program hazırlardım.
- ❖ Öğretmenlerin üzerindeki evrak yükünü kaldırırdım.
- ❖ Planları kaldırır, serbest çalışma imkanı verirdim.
- ❖ Eski yaş grupları sistemine dönmeyi isterdim.
- ❖ Genel değil, şartlara uygun bölgesel programlar hazırlardım.
- ❖ Sanat etkinliklerini azaltırdım.

- ❖ Sayıların öğretimine daha çok ağırlık verirdim.
- ❖ Mutlaka öğretmenler için yardımcı personeller verirdim.

5. TARTIŞMA

Çaltık (2004), "Okulöncesi Öğretmenlerinin Okulöncesi Eğitimi Programına İlişkin Görüşleri" konulu araştırmasında, öğretmenlerin yıllık plan hazırlarken en çok amaç ve kazanımların yıl içindeki dağılımının belirlenmesinde güçlük yaşadıklarını saptamıştır. Bu sonuç, araştırma bulguları ile tutarlılık göstermemektedir. Bu çalışmada okulöncesi öğretmenlerinin büyük çoğunluğu, amaç ve kazanımların yıl içerisinde tekrar ettikleri yönünde görüş bildirmişlerdir.

Koç, Taylan ve Bekman (2002), "Türkiye'de Okulöncesi Eğitimi: Hizmete Duyulan İhtiyaçların Saptanması ve Çocuğun Dil Yetisi Düzeyinin Değerlendirilmesi" konulu araştırmalarında; İstanbul, Diyarbakır ve Van illerinde görev yapan anasınıfı öğretmenlerinin %58'inin uygulamalarda fiziksel yetersizlikler, araç-gereç eksikliği ve yardımcı personel yetersizliği nedenlerinden dolayı zorluk çektiklerini, özellikle fiziksel koşulların uygunluğunu İstanbul dışındaki öğretmenlerin daha yetersiz buldukları sonucuna ulaşmışlardır. Kayseri ilindeki okul öncesi öğretmenleri ile yapılan görüşmede de fiziksel yetersizlikler, araç-gereç yetersizliği ve yardımcı personel yetersizliği nedenlerinden dolayı zorluk çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, Koç, Taylan ve Bekman'ın (2002) araştırma sonucu ile paralellik göstermektedir.

Oktay ve Unutkan (2006) yaptıkları çalışmalarda, çocuğun öğrenmesini kolaylaştıracak zengin uyaranlarla dolu bir ev ve okul ortamı, doğru ilişkiler kurabileceği arkadaşlar ve yetişkinlerin bulunduğu uyumlu bir çevrenin çocuğun sağlıklı olarak gelişimi açısından önemli rolünün olduğuna değinmişlerdir. Titiz (2005) de çalışmasında derslerde kazanımlar elde edilirken çocukların içinde yaşadıkları sosyal çevre ve kültürle ilişkilendirme yapılmasının çok büyük bir önem taşıdığından bahsetmiştir. Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önünde bulundururum maddesinde ankete katılan öğretmenlerden açık öğretim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin %81'inin her zaman yanıtını verdikleri ve resmi bağımsız anaokulunda görev yapan

öğretmenlerin %87,2'sinin her zaman yanıtını verdikleri görülmektedir. Anaokullarında çalışan öğretmenler eğitim ortamını hazırlarken dışarıdaki ortamı daha fazla göz önünde bulundurmaktadırlar. Anaokulu imkanlarının fazla olması ile çevredeki faktörlere karşı okulun duyarlılığının arttığını gösterebilir. Bu maddenin olumlu olması da yapılan çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Gürkan (2006), okulöncesi eğitimde etkinlikler bir bütün olarak düşünölmeli, etkinlikler arasındaki geçişler güzel kurgulanmalı, etkinliklerde farklı materyaller ve farklı çalışma şekilleri uygulanmalıdır demiştir. Günlük planlarda verilen etkinliklerin sayısı ve sırası, o gün için belirlenen amaç ve kazanımlara göre değişiklik gösterdiğinden bir günlük plan için ideal etkinlik sayısı ve sırası diye bir kavram yoktur. Uygulama sırasında ortaya çıkan durumlara göre planlarda gerekli düzenleme ve düzeltmelerin yapılması doğal karşılanmalıdır. Anketin "Planda yer alan etkinliklerin sırasını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm" maddesinin çıkan sonucunda bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenler tarafından büyük oranda uyguladığı görülmektedir. Bu da Gürkan'ın (2006) okul öncesi eğitim sürecinde uygulanacak etkinlikler hakkındaki görüşlerini destekler niteliktedir.

Uzun (2007), Okulöncesi öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun, programlarını hazırlarken, birden fazla etkinliği bir araya getirerek, seçtikleri hedeflerin ışığında, kendi içinde bütünlüğü olan eğitim durumları hazırladıklarını ortaya çıkarmıştır. Öğretmenlerin tamamına yakınının, çocuklara günlük program kapsamında, hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma sansı tanıdıkları, eğitim ortamına hazırlarken sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaptıkları, eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer verdikleri sonuçlarını ortaya çıkarmıştır. Bu sonuçlar, araştırma bulgularıyla tutarlıdır.

Güneş (2010) tarafından yapılan çalışmada, eğitim sürecinde bilgi ve becerilerin zihinde aktif olarak yapılandırılması için eğitimde etkinliklere ve etkin öğrenmeye ağırlıklı olarak yer verilmelidir. Bu etkinlikler geliştirilecek kazanım ile ilgili uygulamaları geliştirmeye yönelik olmalı ve çocuğun yaşantısından seçilmelidir. Çocuğun yaşantısı ve yakın çevresi ile ilişkilendirilen etkinlikler onların aktif olmalarını sağlarken daha çok sorumluluk almalarını da geliştirmektedir. Bu görüşe paralel olarak da anketin "Seçilen eğitim etkinliklerini çocuğun yaşantılarında yararlanarak oluştururum"

şeklindeki maddesine 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenler %72,1 her zaman cevabını vermişlerken, 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenler % 83,1 oranında her zaman cevabını vermişlerdir. Bu sonuç 6-10 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlerin üniversitelerde aldıkları eğitimin etkinlik temelli öğrenme uygulamalarını destekliyor olabilir. Araştırmadan çıkan anket sonucuna dayanarak anaokullarında çalışan öğretmenlerin çocukların günlük yaşantıları ile daha yakından ilgilendikleri ve onları daha iyi gözlemledikleri düşünülebilir.

Akkaya (2009), 2006-2007 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan Okulöncesi Eğitim Programını, Okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmiştir. Akkaya okulöncesi öğretmenlerinin günlük ve yıllık planların hazırlanmasında güçlük çekmediklerini saptamıştır. Ayrıca programda yer alan amaç ve kazanımların yıl içinde tekrarlanarak, çocukların gelişim seviyesine uygun hale getirildiği belirlenmiştir. Ancak bu çalışmada okulöncesi öğretmenleriyle yapılan görüşme sonuçlarına göre öğretmenlerin kendi aylık ve günlük planlarını oluşturmakta güçlük çektikleri için hazır plan kullandıklarını belirtmişlerdir.

Kandır (1991) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin programı uygularken, öğrenci sayısının çokluğu, araç-gereç yetersizliği yüzünden sorun yaşadıkları sonucu tespit edilmiştir. Güler (2001) tarafından yapılan araştırmada da elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin bazı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmamaya ilişkin olarak, genellikle fiziki ortam, araç gereç yetersizliği ve çocuk sayısının fazla olması üzerinde yoğunlaştığını belirtmiştir. Kayseri ilindeki okul öncesi öğretmenleriyle yapılan görüşme sonucu Kandır ve Güler'in araştırmalarını desteklemektedir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, amaca ilişkin elde edilen bulgular doğrultusunda verilen sonuçlara ve araştırmalara konu olabilecek önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuç1

1. Öğretmenlerin görev yaptıkları okulun türüne göre; eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etme, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma, aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda destekleme, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma, etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

2. Öğretmenlerin en son mezun oldukları okul türüne göre kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma, sözleriyle, davranışlarıyla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğunu hissettirme, çocukların aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda çocukları destekleme, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma ve gerekli açıklamaları yapma, eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden

başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme, grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanıma, planlanan çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilme ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme, çocukların sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar verme, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma, beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

3. Öğretmenlerin kıdemlerine göre eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanıma, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alma, etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma, eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme, eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer verme, planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma, beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanma, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

4. Öğretmenlerin okulun bulunduğu çevrenin sosyo ekonomik durumuna göre eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturma, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etme, kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine

dikkat etme, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanma, sözleriyle, davranışlarıyla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme, çocukları aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda destekleme, etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapma, etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme, eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk verme, grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanıma, istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanma, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat verme, beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

5. Öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısına göre Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat etme, sözleriyle, davranışlarıyla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme, çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlama, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma, eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etme, etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etme, eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını destekleme, seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturma, eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapma, planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırma, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer verme, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanma, beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanma, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal

hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer verme konusunda gruplar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

6. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, eğitimi planlarken ve uygularken, okul öncesi eğitim programındaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçme, kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlama, eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.’nda verilen maddelerden uygun olanları seçme, bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar verme, kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlama göstergelerini daha çok uyguladıkları tespit edilmiştir.

7. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, sözlerimle, davranışlarımla, uygulamalarımla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirme davranışını daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

8. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

9. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı, çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanımayı, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapma şansı tanımayı daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

10. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, eğitim durumlarını planlarken, eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi, etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına

dikkat etmeyi, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etmeyi daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

11. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklemeyi, eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi, seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı, eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapmayı daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

12. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi, grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanımayı, diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı daha çok uyguladıkları tespit edilmiştir.

13. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı,

14. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilmeyi ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer vermeyi, sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar vermeyi, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat vermeyi daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

15. Araştırma sonucunda resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlerin ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlere göre, beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanmayı, beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanmayı, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal

hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer vermeyi ve aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı daha çok yaptığı tespit edilmiştir.

16. Araştırma sonucunda ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin resmi bağımsız anaokullarında çalışan öğretmenlere göre, istenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi daha çok yaptığı tespit edilmiştir.

17. Araştırma sonucunda 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturmayı, kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı, eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.’nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi, bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat etmeyi, kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

18. Araştırma sonucunda 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

19. Araştırma sonucunda 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanmayı, eğitim etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yapmayı, Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde

geliştirebilmeleri için fırsat tanımayı, hareketle istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat vermeyi daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

20. Araştırma sonucunda 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, hareketle sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettirmeyi, sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı, diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı, sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

21. Araştırma sonucunda 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı, aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklemeyi, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk vermeyi daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

22. Araştırma sonucunda 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi, eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etmeyi, seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

23. Araştırma sonucunda 0-5 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlerin 6-10 yıl arası ve 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlere göre etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat etmeyi, aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken

alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

24. İstenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi tercih etmeyenlerin oranının 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerde diğer kıdem gruplarına göre daha az olduğu tespit edilmiştir.

25. Araştırma sonucunda 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin 0-5 yıl arası ve 6-10 yıl arası kıdeme sahip olan öğretmenlere göre, planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer vermeyi, sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar vermeyi daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

26. Araştırma sonucunda 5 yıla kadar kıdeme sahip öğretmenlerin 6-10 yıl arası ve 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlere göre beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanmayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

27. Araştırma sonucunda sosyoekonomik durumu yüksek çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin, düşük çevrede yer alan okullardaki öğretmenlere göre, eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçmeyi, kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı, eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için "36-60 ay aralığında" alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi, kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı daha az yaptığı tespit edilmiştir.

28. Araştırma sonucunda sosyoekonomik durumu yüksek çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin, düşük çevrede yer alan okullardaki öğretmenlere göre çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı, eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi, istenmeyen davranışlar gözleendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi, planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırmayı daha az yaptığı tespit edilmiştir.

29. Araştırma sonucunda sosyoekonomik durumu yüksek çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin, düşük çevrede yer alan okullardaki öğretmenlere göre, sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı, çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanımayı, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapmayı, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini almayı daha az yaptığı tespit edilmiştir.

30. Araştırma sonucunda sosyoekonomik durumu düşük çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin, yüksek çevrede yer alan okullardaki öğretmenlere göre, bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi, eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi, eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat etmeyi, seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı, beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanmayı, eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklemeyi, sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi, diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı, çocukların sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar vermeyi, daha az yaptığı tespit edilmiştir.

31. Araştırma sonucunda sosyoekonomik durumu yüksek çevrede yer alan okullardaki öğretmenlerin, düşük çevrede yer alan okullardaki öğretmenlere göre, doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanmayı, aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer vermeyi, aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı daha az yaptığı tespit edilmiştir.

32. Araştırma sonucunda sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15,16-20,21-25 arasında olan öğretmenlere göre, eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçmeyi, kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı, bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat etmeyi, kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanmayı, kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

33. Araştırma sonucunda sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15 arasında olan öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısı 16-20,21-25 ve 26-30 arasında olan öğretmenlere göre, eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturmayı, aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim. yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi, sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı, çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanımayı, sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirilmeyi, istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi, problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat vermeyi beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanmayı, aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

34. Araştırma sonucunda sınıfındaki öğrenci sayısı 16-20 arasında olan öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15,21-25 ve 26-30 arasında olan öğretmenlere göre,

eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarını dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.’nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi, istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

35. Araştırma sonucunda sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15,16-20,21-25 arasında olan öğretmenlere göre, eğitim durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi, etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini almayı etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yapmayı, eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük grup çalışmalarına dengeli olarak yer vermeyi, etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk vermeyi daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

36. Araştırma sonucunda sınıfındaki öğrenci sayısı 26-30 arasında olan öğretmenlerin sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15,16-20,21-25 arasında olan öğretmenlere göre, grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanımayı, diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı, istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

34. Araştırma sonucunda lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin, açıköğretim mezunu ve lisans mezunu öğretmenlere göre, eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı’ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçmeyi, eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluşturmayı, kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlamayı, Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar vermeyi, kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine, Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için “36-60 ay aralığında” alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi

çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçmeyi daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

35. Araştırma sonucunda lisans mezunu olan öğretmenlerin, açıköğretim mezunu ve lisansüstü mezunu öğretmenlere göre, kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlamayı, eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer vermeyi daha çok yaptıkları tespit edilmiştir.

36. Araştırma sonucunda lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin, açıköğretim mezunu ve lisans mezunu öğretmenlere göre, çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlamayı, Sürekli aynı çocuklarla, materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendirmeyi, diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlamayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

37. Araştırma sonucunda lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin, açıköğretim mezunu ve lisans mezunu öğretmenlere göre, sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluşturmayı, çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapmayı, eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yapmayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

38. Araştırma sonucunda açık öğretim mezunu olan öğretmenlerin, lisans mezunu ve lisansüstü mezunu öğretmenlere göre, eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye, istenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelmeyi en az dikkat ettiği tespit edilmiştir.

39. Araştırma sonucunda lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin, açıköğretim mezunu ve lisans mezunu öğretmenlere göre, etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına eğitim etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını, eğitim etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük gurup çalışmalarına

dengeli olarak yer vermeyi, seçilen eğitim etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluşturmayı en az dikkat ettikleri tespit edilmiştir.

40. Araştırma sonucunda lisansüstü mezunu olan öğretmenlerin, açık öğretim mezunu ve lisans mezunu öğretmenlere göre, istenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanmayı, beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanmayı, Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşmayı daha az yaptıkları tespit edilmiştir.

41. Öğretmenlerin aylık ve günlük planlar hakkında yaptıkları açıklamalar incelendiğinde, genel olarak hazır planlar kullandıklarını dile getirdikleri görülmüştür. Bununla birlikte planları düzenlerken planların kendileri için kolay uygulanabilmesine ve yol gösterici olmasına dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca bu planlarda özellikle etkinlikler için malzeme sağlamanın kolaylığı, planların fiziki şartlara uygunluğu, yaş gruplarına göre düzenlemeler yapıldığı, genellikle belirli gün ve haftalar ile gezi faaliyetleri konusunda hazır planlar üzerinde şartlara uygun olarak değişiklikler gerçekleştirildiği ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ile onlardan alınan dönütlere göre de planları hazırlama sürecinde dikkat edildiği tespit edilmiştir.

42. Öğretmenlerin sınıf ortamında nasıl bir öğretmen olduklarına dair yaptıkları açıklamalar incelendiğinde, genel olarak disiplinli, otoriter, kuralcı, sert ve sınırlı oldukları söylenebilir. Bununla birlikte öğretmenlerin genel olarak masa başı etkinlikler yaptıkları görülmektedir. Öğretmenler bunun nedeni olarak sınıf kalabalıklığını ve uygulama yapmanın oldukça yorucu olduğunu dile getirmektedir. Ayrıca öğretmenler sınıf düzenini sağlamak adına, gerektiğinde cezalar verdikleri yapılan görüşme sonucunda tespit edilmiştir.

43. Öğretmenlerin sınıf ortamını nasıl, neye göre düzenlediklerine dair yaptıkları açıklamalar incelendiğinde, sınıfta genel olarak köşeler oluşturdukları görülmektedir. Bununla birlikte düzenlemeleri gerçekleştirirken çocukların ihtiyaçlarını ve ilgilerini de dikkate aldıklarını, özellikle sınıfın fiziki şartlarına dikkat ederek en uygun ortamı kurmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sene başında temel düzeni oturtuktan

sonra planın akışına ve konulara göre gereken noktalarda değişiklikler yaptıkları tespit edilmiştir.

44. Öğretmenlerin okul öncesi programını değiştirecek olsalar hangi değişiklikleri yapacaklarına dair yaptıkları açıklamalar incelendiğinde farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin programı monoton değil, hareketli yapmaları,sınıflarda kurulması zor olan merkezleri koymamaları,daha sade ve yönlendirici bir program hazırlamaları, üzerlerindeki evrak yükünü kaldırmaları,planları kaldırmaları,eski yaş grupları sistemine dönmeleri,genel değil, şartlara uygun bölgesel programlar hazırlamaları,sanat etkinliklerini azaltma,sayıların öğretimine daha çok ağırlık verme, öğretmenler için yardımcı personeller verme konusunda görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

6.2. Öneriler

36-66 Aylık çocuklar İçin hazırlanan Okul Öncesi Eğitim Programı'nın (2012) uygulanmasında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırmadan, elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur;

- 1- Eğitim materyallerinin eğitim etkinliklerinde araç olarak kullanılmasının önemi hem öğrenciler hem de öğretmenler için büyüktür. Bu konuda, okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin materyal eksiklerini giderebilmek için üniversitelerin ilgili bölümleriyle iletişime geçip, araç yapımı, materyal geliştirme gibi derslerde hazırlanan materyalleri edinmeleri düşünülebilir.
- 2- Okul öncesi eğitim programlarının geliştirilmesi ile ilgili çalışmalara geniş bir organizasyon çerçevesinde yer verilerek; bu çalışmalara programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin daha fazla katılımları sağlanabilir.
- 3- Eğitim ortamlarının okul öncesi eğitim programına göre düzenlenebilmesi için; okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerinin alınarak gerekli fiziksel düzenlemeler yapılabilir Ayrıca sınıflardaki çocuk sayısının fazla olmaması sağlanabilir. Özellikle resmi anasınıflarındaki mevcut koşulların gözden geçirilerek bu

sınıflardaki eğitim olanaklarında nitelikli bir okul öncesi eğitim verilebilmesi için gerekli düzenlemeler yapılabilir.

- 4- Okul öncesi eğitim programının etkin bir şekilde uygulanabilmesi için öğretmenlere gerekli rehberlik ve seminer çalışmaları düzenlenerek, kaynak ve rehber kitaplar verilebilir.
- 5- Öğretmenlerin program yazma yükümlülüğünden bıkkınlıkları göz önüne alınarak mümkün olduğu kadar bunu asgariye indirecek, pratik kullanıma elverişli düzenlemeler yapılabilir ve öğretmene yardımcı personel verilebilir.
- 6- Değerlendirme davranışlarını öğretmenlere kazandırmayı hedefleyen katılımcı bir eğitim modeli hazırlanabilir. Bu sayede okul öncesi eğitimde değerlendirme sürecinde aktif, bilgili ve objektif değerlendirmeler yapabilen öğretmenlerin yetişmesi sağlanabilir.
- 7- Yönetim ve öğretmen paylaşımının neden eksik olduğuna yönelik çalışmalar yapılarak, öğretmen ve yöneticilerin değerlendirme sürecindeki işbirliğinin arttırılmasına yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenmesi önerilmektedir. Böylece öğretmen ve yöneticilerin değerlendirme sürecinde ortak bir anlayış geliştirmesi ve okullarındaki eğitimin niteliğini arttırmaya yönelik bir adım atmaları sağlanabilir.
- 8- Öğretmenlerin istenmeyen davranışlar gözlemlendiğinde çocuklara ceza uygulama etiketleme gibi davranışlara yönelmemeleri, disiplin kurallarının ve bunun yanında sevginin hakim olduğu bir eğitim ortamı içinde çocukların eğitim almaları sağlanabilir.
- 9- Öğretmenlerin görev yaptıkları ve mezun oldukları okul türüne, meslekteki kademelerine, çalıştıkları okulun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyine göre, her öğretmenin ihtiyaçlarının ve beklentilerinin farklı olacağı görülmüştür. Bu görüşle hazırlanacak programların, programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin görüşlerine dayanması, programın daha düzenli uygulanmasına katkı sağlayabilir

KAYNAKÇA

- Akduman,G.(2010).Okul Öncesi Eğitimin Tanımı ve Önemi.Gülden Uyanık Balat (Ed.).*Okul Öncesi Eğitime Giriş* (s.1-18).Ankara:Pegem Akademi.
- Akkaya, D. (2009). *2006 Okul Öncesi Eğitim Programı' nın Uygulanmasında Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Kayseri İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Akyüz, Y. (2005). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö.1000-M.S.2004*. Ankara: Pegem A Yayıncılık,
- Alisinanoğlu, F., Bay, N. (2007). Okul Öncesi Eğitim Programlarının Tarihsel Gelişimi, Editör: Yrd. Doç. Dr. Ergin Erginer, XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Tam Metinler, Cilt 3, Detay Yayıncılık, Ankara, s: 476 – 486.
- Aral, N., Kandır, A., Can Yaşar M. (2002). *Okul Öncesi Eğitim ve Okul Öncesi Eğitim Programı*. İstanbul: Yapa Yayın Pazarlama,
- Aral, N., Kandır, A., Yaşar, M.C. (2000). *Okul Öncesi Eğitim ve Ana Sınıfı Programları*. Ankara: Ya-Pa Yayın Pazarlama.
- Arslan, M.(2005). Avrupa Birliği Ülkelerinde Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi Ve Mevcut Durumu. *Milli Eğitim Dergisi*, Cilt: 33, Sayı 167
- Aykaç, N., Aydın, H. (2006). *Öğrenme- Öğretme Sürecinde Planlama ve Uygulama*. Naturel Yayıncılık.
- Büyükkaragöz, S. (1997). *Program Geliştirme*, Kuzucular Ofset, Konya.
- Büyükkaragöz, S., Çivi C.(1999). *Genel Öğretim Metodları*, İstanbul: Beta Yayınları
- Çaltık, İ.(2004). *Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Anaokulu ve Anasınıflarında Görev Yapan Öğretmenlerin Uygulanan Okul Öncesi Eğitim Programına ve Programın Kullanımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Çamkerten, F. (2001). *Okul Öncesi Eğitimde Uygulanan Program Ve Çocukların Demokratik Davranışları İle Öğretmenlerin Demokratik Tutum Ve Davranışları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Demirel, Ö. (2000). *Karşılaştırmalı Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö.(2006). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Düşek, G.(2008). *2006 Yılında Uygulamaya Konulan Okul Öncesi Eğitim Programı Hakkında İlköğretim Müfettişleri, Okul Öncesi Eğitim Veren Kurum Müdürleri ve Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşlerinin İncelenmesi (Ordu İli Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Erden, M. (2005). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Erginer, A. (2006). *Avrupa Birliği Eğitim Sistemleri Türkiye Eğitim Sistemiyle Karşılaştırmalar*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- EURYDICE/CEDEFOP. (2003). **Structures of Education, Vocational Training and Adult Education Systems in Europa, Germany 2003.**
- Fidan, N. (1997). *Eğitim Psikolojisi-Okulda Öğrenme Öğretme A.Ş.* Ankara: Alkım Yayınevi.
- Genç, S.(1997). *Anasınıfı Öğretmenlerinin Eğitim Programından Yararlanma Derecesi ve Nedenlerinin Araştırılması*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güler, D. S. (2001). *4-5 Ve 6 Yaş Okulöncesi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Güneş, F.(2010). *Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşımla Gelen Yenilikleri. Eğitime Bakış Dergisi*, 16.
- Gürbüzürk, O. S.,Genç Z. (2004). *Öğretmen Adaylarının Öğretmen Mesleğine İlişkin Görüşleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı 7*

- Gürkan, T. (2006), Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımının Önemi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 56.
- Hamamcı, M. (2006).*Macromedia Flash Mxile Okul Öncesi Eğitim İçin Materyal Geliştirme*, Lisans Tezi Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik Ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü, Ankara.
- İşman, A, Eskicumalı, A. (2003). *Eğitimde Planlama ve Değerlendirme*. İstanbul: Değişim Yayınları.
- KANDIR, A. (1991). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında 4-6 Yaş Grubu Eğitim Programlarının Hazırlanmasında Öğretmenlerin Karşılaştıkları Güçlükler*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (1991). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (4. Baskı), Ankara.
- Koç, A.A; Taylan, E.E; Bekman, S. (2002). Türkiye'de Okulöncesi Eğitimi: Hizmete Duyulan İhtiyaçların Saptanması ve Çocuğun Dil Yetisi Düzeyinin Değerlendirilmesi Araştırma Raporu, Yayınlanmamış 1. Taslak, <http://acev.org.tr>
- Koçak, N. (2001): Erken Çocukluk Döneminde Eğitim ve Türkiye'de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu. *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı:151
- Küçükahmet, L. (1999). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Nurlu M. (2000). Fransa'da İlk ve Ortaöğretim Kurumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi* Cilt:8 No:2
- MEB. (1952). *Anaokulları Programı ve Yönetmeliği İle Anaokullarına Öğretmen Yetiştirme Kursu Geçici Programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- M.E.B. (1993). *14. Milli Eğitim Şûrası Hazırlık Dokümanı*. Ankara: Mayıs.
- MEB.(1994). *Okul Öncesi Eğitim Programı (Kreş, Anaokulu, Anasınıfı)*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB. (2002). *36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

- MEB (2006). *36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara: Ya-Pa Yayınları
- MEB. (2013).Okul Öncesi Eğitim Programı. www.meb.gov.tr.
- Oktay, A. ve Unutkan, P.(2006). *Okulöncesi Eğitimin Temel İlkeleri. Okulöncesi Eğitiminde Denetim Rehber Kitabı*. İstanbul: Kurtiş Matbaacılık.
- Parlakıyıldız, B., (1998). *Okulöncesi Eğitim Öğretmenlerinin Anasınıfı Programını Uygulamadaki Yeterlik Dereceleri*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu.
- Perihanoğlu, P. (2002). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Eğitim Hedeflerini Gerçekleştirme Düzeyi(Van İli Örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van
- Poyraz, H., H. Dere (2003). Okul Öncesi Eğitimin İlke ve Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık
- Senemoğlu, N. (1994). *Okul Öncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlikleri Kazandırmalıdır. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (10)21-30
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim Öğrenme Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sönmez, V. (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Sözer, E. (1997). *Üç Avrupa Ülkesinde Eğitim Almanya, Danimarka ve Fransa Eğitim Sistemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Şıvgın, N.(2005). *Okulöncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Eğitim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Denizli İli Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Pamukkale.
- Temel Z. F., Kandır A., Erdemir N. & Koçer Çiftçibaşı H. (2005). *Okul Öncesi Eğitimde Proje Yaklaşımı ve Program Örnekleri*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları,

- Tuğrul B., Duran E. (2003). Her Çocuk Başarılı Olmak İçin Bir Şansa Sahiptir: Zekanın Çok Boyutluluğu Çoklu Zeka Kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24.
- Turaşlı, N. K. (2008). *Okul Öncesi Eğitimin Tanımı Kapsamı ve Önemi*. Haktanır, G. (Ed.) *Okul Öncesi Eğitime Giriş (s. 1-24)*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Turgut H. (2005). "*Fransız Eğitim Sistemi*" Akarsu Füsun (Editör) *Ülkeler ve Eğitim Sistemleri Karşılaştırmalı Yazıları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Uzun, H. (2007). *Malatya İlinde Okulöncesi Eğitim Programının Uygulanmasında Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Anasınıfları Üzerine Bir Çalışma)*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Üstüner, M. (2004). Geçmişten Günümüze Türk Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme ve Günümüz Sorunları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Sayı 7
- Variş, F. (1996). *Eğitimde Program Geliştirme*, Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Yılmaz N. (1991). *Anaokulu Öğretmeninin Rehber Kitabı*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları
- Yılmaz, N. (2003), Türkiye' de Okul Öncesi Eğitimi. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları,
- Zembat, R.(2001) *Nitelik Açısından Okul öncesi Eğitim Kurumları ve ilgili Bir Araştırma*. Marmara Üniversitesi Yayınları Yayın No:40 İstanbul.
- <http://www.eurydice.org/portal/page/portal/Eurydice/ByCountryResults?countryCode=AT®ionCode=null>. Erişim Tarihi: 23 Kasım 2006.

EKLER

EK-1: Anket

ANKET FORMU

Değerli Meslektaşım;

Elinizdeki bu anket, “ **Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Okulöncesi Eğitim Programı ve 2012 Değişikliklerine İlişkin Görüşleri (Kayseri İli Örneği)**” isimli bir araştırmaya veri toplamak amacıyla düzenlenmiştir.

Araştırmanın amacı; okulöncesi eğitim kurumlarında uygulanmakta olan okulöncesi eğitim programı hakkındaki görüşlerinizi belirleyerek, program geliştirme çalışmalarına katkı sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanmış olan bu anketteki sorulara vereceğiniz samimi cevaplar, okulöncesi eğitim programının geliştirilmesi ve uygulanması açısından önem taşımaktadır. Ankette bulunan tüm soruları dikkatli okuyarak her soruya sadece bir cevap vermeniz beklenmektedir.

İlgi ve yardımlarınız için çok teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Ülkü DÜZGÜN

Erciyes Üniversitesi

Eğitim Bilimler Enstitüsü

Eğitim Programı ve Öğretim Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

.I- Kişisel ve Demografik Bilgiler

1. Görev yaptığınız okul türü?

() Resmi Bağımsız Anaokulu

() İlköğretim Okuluna Bağlı Anasınıfı

() Kız Meslek Lisesine Bağlı Anaokulu

2. En son mezun olduğunuz okul?

Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Okulöncesi Öğretmenliği

4 Yıllık meslek eğitimi veren fakülte (Lisans)

Lisansüstü (yüksek lisans-doktora)

3. Meslekteki kıdem durumunuz?

0-5 yıl 6-10 yıl 11-15 yıl 16 yıl ve daha fazla

4-Okulunuzun bulunduğu çevrenin sosyo-ekonomik düzeyi?

Alt Düzey Orta Düzey Üst Düzey

5-Öğrenci sayınız?

10-15 16-20 21-25 26-30

II- Programın Uygulanmasıyla İlgili Görüşler

Maddeler	Her zaman	Çoğu zaman	Orta sıklıkta	Bazen	Hiç
1- Eğitimi planlarken ve uygularken, Okul Öncesi Eğitim Programı'ndaki (O.Ö.E.P.) göstergelerden uygun olanları seçerim					
2- Eğitimi planlarken ve uygularken, çocuğun gelişim gereksinimlerine göre ek kazanımlar oluştururum.					
3- Kazanımların kısa sürede kazanılmayacağını dikkate alarak yıl içerisinde tekrarlarım.					
4- Eğitimciye esneklik ve serbestlik kazandırmak için "36-60 ay aralığında" alınan kazanım ve göstergeleri seçerken, kendi çocuklarımı dikkatle gözlemleyip, O.Ö.E.P.'nda verilen maddelerden uygun olanları seçerim.					
5- Bir kazanımın aylık plana alınma sıklığına, çocukların gelişim özellikleri, ilgi ve eğitim gereksinimlerini göz önünde tutarak karar veririm					

6- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konuların, çocuğun çevresel ve bireysel gereksinimlerini karşılayabilmesine dikkat ederim.					
7- Kazanım ve göstergelerin kazanılmasında araç olarak kullanılan konuları belirlerken, konularda kullanılacak materyallerin kolay erişilebilir olmasına dikkat ederim.					
8- Kazanımları seçerken, seçilen kazanımın birden fazla gelişim alanına hizmet etmesine dikkat ederim.					
9- Kazanım ve göstergeler tekrarlanırken farklı yöntem ve teknikler kullanırım.					
10- Kazanımları kazandırmada günlük eğitim programı içindeki rutin etkinliklerin yanı sıra değişik etkinlikler de (drama, müzik v.b.) hazırlarım.					
11- Sözlerimle, davranışlarımla, duygularıyla çocukların varlıklarından mutlu olduğumu hissettiririm.					
12- Çocukların sorumluluk almalarına uygun ortam sağlarım.					
13- Aldıkları sorumlulukları yerine getirmeleri konusunda desteklerim.					
14- Sınıfta uyulması gereken kuralları çocuklarla birlikte oluştururum.					
15- Çocuklara günlük program kapsamında hangi etkinliklere yöneleceklerine ilişkin tercih ve planlama yapma şansı tanırım.					
16- Eğitim ortamını hazırlarken, sınıf dışındaki ortamları da göz önüne alarak planlama yaparım.					
17- Eğitim Durumlarını planlarken, çocukların düzeylerine uygun, onları araştırmaya yönelten, eğlendirici, ilgi çekici ve yaratıcılıklarını destekleyici etkinliklere yer veririm.					

18- Etkinliklere başlamadan önce gerekli güvenlik önlemlerini alırım.					
19- Eğitim durumlarını planlarken, aynı özellikteki etkinlikleri (aktif-aktif ya da pasif-pasif) ard arda getirmemeye dikkat ederim.					
20- Etkinliklere başlamadan önce gerekli açıklamaları yaparım.					
21- Etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce, etkinlikte kullanılacak materyallerin sınıf içinde hazır bulunmasına dikkat ederim.					
22- Eğitim Etkinliklerini uygularken, çocukların aktif katılımını sağlayarak, onların, okulda arkadaşları, evde ise aileleri ile birlikte, ortak amaç doğrultusunda yönlendirerek sorumluluk almalarını desteklerim.					
23- Eğitim Etkinlikleri sırasında, bireysel çalışmalarla, küçük büyük gurup çalışmalarına dengeli olarak yer veririm.					
24- Seçilen Eğitim Etkinliklerini, çocuğun yaşantılarından yararlanarak oluştururum					
25- Eğitim Etkinliklerini planlarken, çocukların bildikleri ve başarabildiklerinden başlayıp, bu doğrultuda geliştirme ve zenginleştirme yaparım.					
26- Etkinliklerden sonra ortamın toplanması ve temizlenmesinde çocuklara sorumluluk veririm.					
27- Sürekli aynı çocuklarla,materyallerle ve öğrenme merkezlerinde oynayan çocukları, farklı çocuklarla, materyallerle ve köşelerle de oynamaya özendiririm.					
28- Grupta liderlik özelliği taşıyan çocuklara kendilerini bu yönde geliştirebilmeleri için fırsat tanırım.					
29- Diğer çocuklarında liderlik özelliklerini geliştirebilmeleri için gerekli koşulları sağlarım.					

30- İstenmeyen davranışlar gözlemlendiği durumda ceza uygulama, etiketleme gibi davranışlara yönelirim.					
31- İstenmeyen davranışları yok etmede olumlu davranışları öne çıkarma ve pekiştirme yöntemini kullanırım.					
32- Planladığım çalışmalarla çocuklarda merak uyandırırım.					
33- Planda yer alan etkinliklerin sıralarını değiştirebilir ve fırsatları değiştirerek farklı çalışmalara yer veririm.					
34- Sordukları sorulara gelişim düzeylerine uygun ve yeterli cevaplar veririm.					
35- Problem durumlarında, çocukların kendi kendilerine çözüm yolu bulmaları için fırsat veririm.					
36- Doğru, açık, yalın ve anlaşılır Türkçe kullanırım					
37- Beceri kazandırmada doğal ortamlardan ve bu ortamlarda bulunan malzemelerden yararlanırım.					
38- Beden eğitimi, drama, müzik ve oyunu bir yöntem olarak kullanırım.					
39- Aile katılım çalışmalarına her aşamada (materyal hazırlamadan, etkinlik hazırlamaya kadar) yer veririm					
40, Aile ile yapılan görüşmede, konuşmaya her zaman çocuğun olumlu ve başarılı olduğu konudan başlayıp daha sonra çocuğun güçlendirilmesi ve desteklenmesi gereken alanları ifade edip, bunun için evde ve okulda neler yapılabileceğini konuşurum					

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı- Soyadı: Ülkü DÜZGÜN

Uyruğu: Türkiye (TC)

Doğum Tarihi ve Yeri:12/09/1980 Yozgat

E-mail: ulkuduzgun1980@hotmail.com

EĞİTİM

Derece

Kurum

Lisans

Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi - Anaokulu
Öğretmenliği (2004)

Önlisans

Erciyes Üniversitesi - Kayseri Meslek Yüksek
Okulu – İşletmecilik (1999)

Lise

Sümer Lisesi

Ortaokul

Talas Lisesi

İlkokul

Aşık Paşa İlkokulu

İŞ DENEYİMLERİ

Kurum

Görev

Yer

Solhan METEM

Çocuk Gelişimi Öğretmeni

Bingöl (2005)

M. M. Boydak İlkokulu

Okul Öncesi Öğretmeni

Kayseri (2005-Halen)